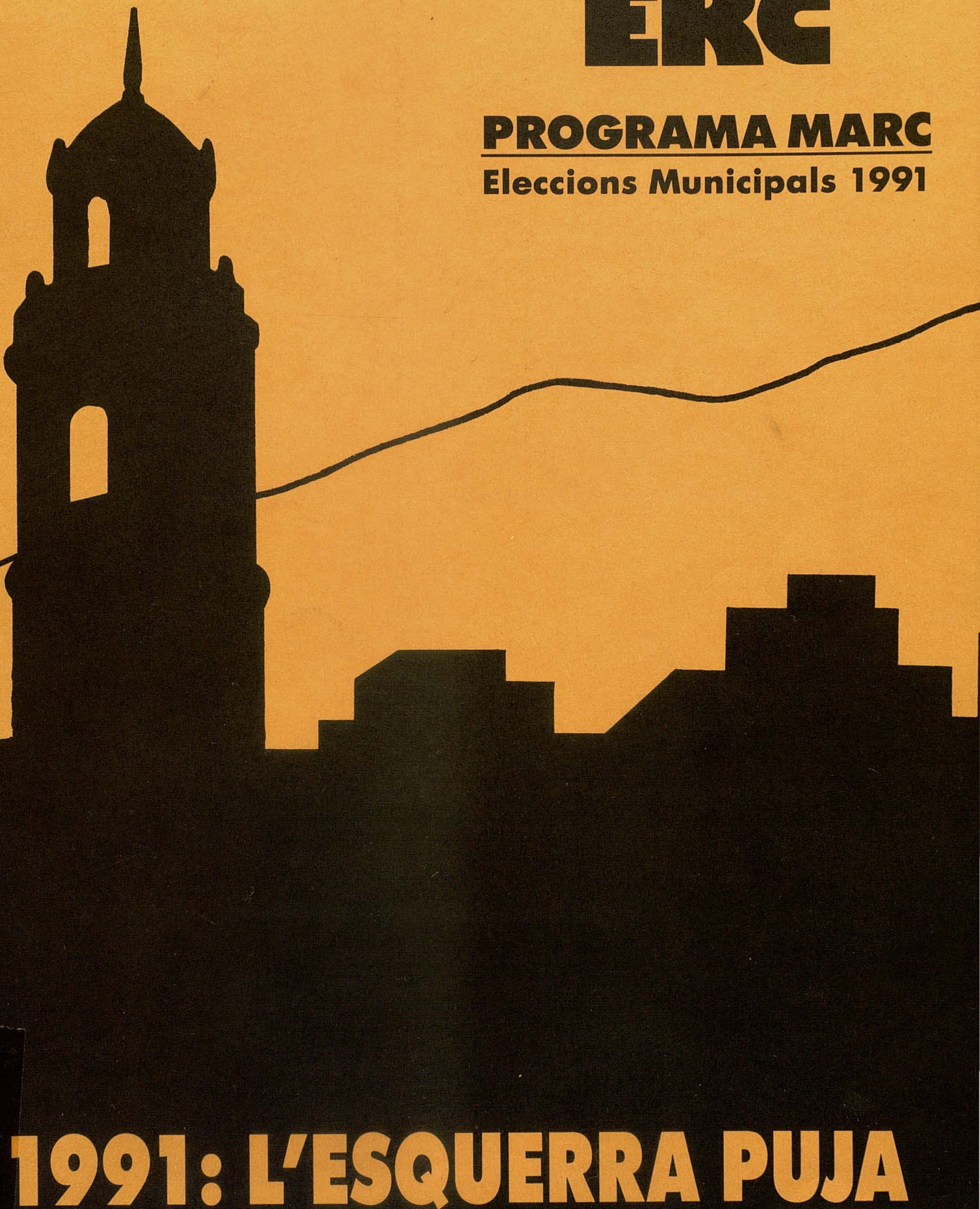

PROGRAMA MARC

Eleccions Municipals 1991

1991: L'ESQUERRA PUJA

PROGRAMA MARC

Eleccions Municipals 1991

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	4
MARC POLÍTIC GENERAL	5
PROPOSTES DE TREBALL	8
URBANISME I SERVEIS	
Definició	8
Urbanisme	9
Serveis	15
ECONOMIA I HISENDA	
Índex i introducció	19
I-Aspectes Generals i Introducció	19
II-Pressupost Municipal	20
III-Recursos de les hisendes locals	22
IV-Comptabilitat, tresoreria	29
V-Bases d'una política econòmica d'esquerra	30
CULTURA	32
SEGURETAT CIUTADANA I POLICIA LOCAL	35
SERVEIS SOCIALS	37
JOVENTUT I MUNICIPALISME	40
ESPORTS	46
MEDI AMBIENT	48
POLÍTICA LINGÜÍSTICA	50
SANITAT	52

FUNDACIÓ **JOSEP IRLA**

Biblioteca

115(ERC) (R.83)

PRESENTACIÓ

Els redactors del PROGRAMA MARC MUNICIPAL ens hem establert els següents objectius :

1-Facilitar als possibles nous candidats un document mitjançant el qual puguin conèixer planerament quines competències té un Ajuntament i per tant quines obligacions adquireixen els candidats a regidor per ERC.

2-Sistematitzar i prefixar les polítiques sectorials d'ERC per cada àrea de gestió municipal acabant amb l'inèrcia preexistent en el nostre partit on cada municipi anava pel seu compte. Deixant clar que el fet de tenir una política comuna no vol dir homogeneïzar les polítiques de tots els municipis.

Conseqüentment en lloc de redactar un volum de directrius bensonants i tòpiques de dubtable utilitat hem preferit que en el Programa Marc hi predomini aquella informació que ajudi, faciliti i guïi cada Secció Local a l'hora de fer l'anàlisi de la seva realitat municipal prèvia a l'elaboració de tota proposta política. Encara que, com exigeix tot programa sectorial, cada redactor ha incorporat al final del seu apartat un conjunt de recomanacions, propostes, experiències i reflexions que poden ajudar a trobar solucions a problemàtiques puntuals.

L'ús del Programa Marc

Es recomana com a mètode de treball:

1-Que, a partir de les competències municipals que cada Ajuntament ha de prestar amb caràcter obligatori o de manera voluntària segons el seu nombre d'habitants i d'altres característiques particulars i que el Programa Marc especifica per cada àrea, s'analitzin quines són les activitats o realitzacions que no es duen a terme i que el municipi n'és deficitari.

2-Que, una vegada analitzades les mancances d'un municipi, s'estudiï la validesa i adequació a la realitat municipal concreta de les propostes, reflexions, idees i experiències que el programa aporta. *

MARC POLÍTIC GENERAL

El Programa Marc perfila les polítiques sectorials d'ERC per cada àrea de gestió municipal i, com es pot comprovar, totes elles han estat pensades i elaborades des d'una òptica nacional i progressista. No obstant les polítiques sectorials concretes que són la millor eina i la més eficaç per obtenir els objectius polítics han d'anar necessàriament acompanyades d'aquell substrate polític de caràcter més general que ens identifica sense dubtes ni subterfugis com l'únic partit del ventall electoral d'esquerreres, republicà i nacionalista.

ERC per a la gent d'esquerreres:

1-Ajuntaments per la igualtat. El principi d'igualtat de tots els ciutadans ha de marcar la tasca política dels regidors d'ERC. En l'acció municipal diària aquest principi no només s'ha de protegir de manera formal (convocant oposicions per accedir a llocs de treball municipal i concurrències pública lliure a les concessions i projectes d'obres) sinó també de manera efectiva denunciant i erradicant l'endollisme i l'amiguisme encobert pel vernís legalista.

Tanmateix, el nostre compromís amb el principi d'igualtat no s'ha de limitar a garantir la igualtat tècnica davant de la llei. La nostra convicció de partit d'esquerra i de progrés ens convida a treballar per **una societat on tots els ciutadans siguin iguals**. I des dels ajuntaments és pot realitzar una gran tasca. Convé tenir present que vivim en una societat que no es justa i en la qual existeixen desequilibris socials manifestos que exigeixen polítiques municipal que contrarestin activament les desigualtats. És per això que totes les polítiques sectorials d'ERC han d'anar encaminades a erradicar les injustícies socials i a afavorir l'equilibri. La tasca que es pot realitzar des d'àrees com Urbanisme (rehabilitant pisos, urbanitzant zones pobres, afavorint pisos de protecció oficial, etc.), Economia i Hisenda (sistemes impositius on pagui més qui més té, exempcions als menys afavorits, etc.) o cultura (accés a la cultura de tothom, etc.) són molt efectives. La redacció del Pressupost Municipal és especialment important ja que és l'eina gràcies a la qual podem prioritzar inversions i polítiques que aixequin el nivell de les zones més deprimides.

Un apartat a part mereixen els Serveis Socials perquè, tot i fer una tasca imprescindible i de gran

rentabilitat social, no han de substituir -com passa massa sovint- les mesures de reequilibri. Els regidors d'ERC hem de treballar per erradicar les causes que provoquen desequilibris socials en contraposició als que es limiten a millorar la caritat social.

2-Ajuntaments solidaris. Catalunya és terra d'acolliment i d'integració. Un dels grans capitals que hem acumulat al llarg dels anys és l'esperit obert a tots els immigrants que tenen voluntat de compartir i respectar la nostra cultura i la nostra terra. ERC sempre n'ha estat una capdavantera, no en va molts dels nostres companys varen haver d'agafar el camí de l'exili quan el feixisme s'apoderà de la nostra terra. Seguint doncs aquesta tradició els republicans des dels Ajuntaments donarem una **bona acollida als emigrats de la fam** i combatrem els brots de racisme que puguin sorgir així com l'explotació a la que sovint estant sotmesos. Paral·lelament posarem en marxa **polítiques municipals d'integració** posant especial èmfasi en l'ensenyament de la nostra llengua i dels nostres costums.

També conviuen amb nosaltres, i moltes vegades desapercebuts, col·lectius que necessiten una especial atenció a fi que no caiguin en la marginació. Un d'aquests grups és el dels **minusvàlids** que poden veure's reclosos a la seva llar davant la falta d'autonomia de moviment i davant les barreres arquitectòniques. Són mesures positives, que des d'ERC s'impulsaran, l'existència d'aparcaments reservats a minusvàlids, erradicació de les barreres físiques tant en els transports públics i com a l'entorn urbà (accés a cinemes, organismes oficials, esglésies, les voreres, els parcs, els equipaments) i el compliment de les normatives que garanteixen la reserva d'un nombre determinat de places de l'organigrama municipal a minusvàlids.

Un altre col·lectiu que és deficitari en solidaritat ciutadana són **els malalts de la SIDA**. ERC des de les àrees de benestar social treballarà per difondre les mesures preventives, col·laborarà en millorar el nivell de vida dels malalts terminals i lluitarà contra els brots de l'egoisme insolidari dels que il·lusament es creuen resistents a aquesta malaltia.

ERC s'ha caracteritzat també per ser un partit solidari amb els pobles del món amb problemes

(reconeixement estat palestí, campanyes d'ajuda pel terratrèmol a Armènia, visita als països bàltics) i, continuant en aquesta línia des dels Ajuntaments, ERC ha de generalitzar les aportacions municipals encaminades a **paliar la fam i la pobresa del Tercer Món**. L'objectiu ha de ser el 0.5% del total del pressupost municipal. Una altra iniciativa que des de les candidatures d'ERC ha d'arribar a tots els indrets de Catalunya són els agermanaments amb ciutats del Tercer Món amb l'objectiu de donar a conèixer la realitat d'aquests països i fer-nos una mica més sensibles.

3-Ajuntaments respectuosos amb entorn. Un dels trets definitoris d'ERC i per extensió de tota l'esquerra alternativa en aquests moments és l'oposició frontal a la sobreexplotació del medi i la recerca de noves actituds d'interrelació societat-entorn que retornin l'equilibri que el capitalisme consumista i sense control ha generat. El nostre programa marc conté un apartat dedicat al medi ambient on hi ha recollida la legislació, les competències i les mesures que des dels ajuntaments s'han de prendre. No obstant si no existeix una sensibilitat global i sobretot si des de l'àrea d'urbanisme no es planteja una **política de rostre natural clarament proteccionista i respectuosa amb l'entorn** difícilment, per molt que es crei una regidoria específica de medi ambient, es podrà reinstaurar el necessari equilibri natura-civilització. També des de l'àrea d'Economia i Hisenda, Cultura i Ensenyament es poden prendre mesures que poden contribuir a enlairar la consciència ciutadana en aquest camp.

4-Ajuntaments per la pau. ERC, seguint la tradició pacifista del partit que ja a l'Estatut de Núria del 31 deia: "El poble català vol alliberar la joventut de l'esclavatge del Servei Militar" es proposa defensar:

*Que els Ajuntaments (com han de fer en el servei militar) assumeixin la responsabilitat d'informar els nois que entren en l'leves dels drets i les possibilitats d'exercir el servei civil que la llei contempla o la insubmissió que molts col·lectius proposen.

*Que des dels ajuntaments s'ofereixin serveis civils alternatius.

ERC per a la gent nacionalista.

1-Ajuntaments on es nota que s'està a Catalunya. A Catalunya encara queda molta feina per fer fins que la nostra llengua estigui autènticament normalitzada, tot i que les realitats municipals són molt diverses i no comparables. En el camp de la catalanització podem diferenciar:

*La fase interna, en alguns casos ja assolida i en d'altres ni començada, que té com a objectiu que

tots els papers municipals (rebut, cartes, revistes, atestats, etc...) siguin en català i que tots els funcionaris estiguin en condició d'entendre'l i parlar-lo correctament. I que a més l'usin sempre d'entrada.

*La fase ciutadana que té com a objectiu impulsar la catalanització de la població. Les àrees des d'on es pot incidir en els ajuntaments són l'Escola d'Adults, el Consell Escolar Municipal i mitjançant **Gabinets Municipals de Normalització** amb serveis gratuïts de traducció, subvencions per catalanitzar rètols, campanyes de sensibilització o d'ús preferent, etc. Tanmateix no es suficient, i convé fer un pas més. Des de l'ajuntament es pot exigir sense entrar en contradicció flagrant amb les lleis limitatòries dels drets de la nostra llengua i fermament que els proveïdors presentint factures en català, que la propaganda municipal la facin canals d'informació catalans, etc. L'acció a favor de la llengua depèn més de la voluntat i l'empenta dels governants que no de les potestats legals que estiguin explícitament concretades.

(NOTA.-Es recomana consultar l'ampli Dossier sobre NORMALITZACIO LINGUISTICA elaborat per la Secretaria Adjunta d'Afers Municipals.)

2-Ajuntaments oberts amb la cultura catalana. Sovint alguns ajuntaments estan catalanitzats lingüísticament però la seva política cultural i festiva és clarament estrangera. Des de les candidatures d'ERC s'impulsarà la catalanització de costums i festes, acceptant totes les aportacions forànies (tan americanes com andaluses o africanes) que tinguin predicament sempre vehiculant-les entre les tradicionals autòctones amb la finalitat d'incidir subtilment en ambients que d'entrada ens són reacs o senzillament ens desconeixen. També convé recolzar iniciatives integradores que podríem anomenar de tercera via o de síntesi com, per exemple, la rumba cantada en català (té el mateix sentit que el roc català, plenament acceptat). Posicions massa negatives i aïllacionistes poden portar en certs moments rebuigs i pèrdua de popularitat i presència difícilment recuperables.

3-Ajuntament que fan país. L'acció municipal d'un partit nacionalista no es pot limitar a defensar la seva llengua i la seva cultura ha de treballar també per obtenir més quotes de poder i en definitiva de llibertat. Dins aquest àmbit les candidatures d'ERC ens hem de fer ressó de totes aquelles reivindicacions de caràcter més general que afecten directament el funcionament dels municipis i les seves competències. Per sobre de tot convé ressaltar una vegada més el nostre desacord amb la Constitució Espanyola perquè no garanteix

l'autonomia financera dels municipis, perquè pràcticament impossibilita una fórmula de repartiment de la despesa del 50:25:25 (i per descomptat del 33:33:33 o 25:50:25 o 25:25:50) limitant moltíssim les competències municipals i contradint el principi que estipula que "tot servei que pugui prestar una administració propera no l'ha de donar una de més llunyana", perquè perpetua la figura de les Províncies amb les Diputacions i els Govern Civils dificultant enormement la divisió territorial pròpia de Catalunya i perquè les competències en administració local se les reserva l'Estat amb els consegüents problemes derivats de la llunyania i l'insensibilitat nacional i lingüística de govern de l'estat.

Sense oblidar la poca empenta nacionalitzadora del govern de la Generalitat, és una funció nostra (per què no la farà ningú més) la tasca de vertebrar el país, d'exigir que els Consells Comarcals siguin dotats de pressupost i de competències, que la Generalitat es descentralitzi i acosti els seus serveis als ciutadans que viuen lluny de Barcelona, que faci funcionar el Fons Català Municipal que ha de servir per reequilibrar el país, que racionalitzi les polítiques de subvencions i que es paguin dins els exercicis municipals, etc.

Tercerament, correspon també a la gent d'Esquerra iniciar l'acostament amb els companys del País Valencià i les Illes a fi de conèixer la seva realitat i de llimar mals entesos que des de l'aparell de l'estat i les forces regionalistes s'escampen intencionadament. Què més fàcil que agermanar-se amb una ciutat valenciana i fer intercanvis d'escriptors locals, d'artistes, de gegants i faràndula, de nois de colònies, de mestres i professionals per conèixer la realitat, fer amistats i en definitiva fer aliats i difussors del "no som diferents".

ERC per a la gent republicana.

1-Ajuntaments on participen els ciutadans.

Una de les principals preocupacions de tots els partits és la manca d'interès que es detecta entra moltes capes de la població pels afers col·lectius i sobretot per la política. Els d'ERC pensem que

aquest allunyament fruit de la política que han portat d'ençà la transició els partits majoritaris s'ha de trencar obrint les institucions als ciutadans i facilitant la participació.

Realment la llei no ajuda gens. Tanmateix existeixen algunes experiències prou interessants com:

- *Tenir un programa de la ràdio municipal o butlletí informatiu obert a la participació directe dels ciutadans i institucions del municipi lliurement.

- *Reglamentar la iniciativa popular per fer propostes d'acord al Ple i a la Comissió de Govern. S'ha de tenir present que si es demanen moltes firmes és totalment inoperatiu i aconseguir el fi contrari al perseguit.

- *Aturar el Ple uns instants (tota vegada que està expressament prohibit que parli el públic durant els Plens Municipals) per conèixer l'opinió dels veïns.

- *Deixar una estona abans que comenci o quan acabi el Ple perquè els veïns puguin manifestar la seva opinió.

- *Convocar assemblees explicatives periòdiques obertes a tothom per discutir temes d'interès col·lectiu.

2-Ajuntaments descentralitzats. Des dels ajuntaments es continuarà la política d'acostar els serveis als ciutadans. Per tant sempre que la grandària del municipi (física o poblacional) ho exigeixi es repartiran els serveis entre els barris o nuclis de població encara que pugui ser més costós econòmicament. Una bona mesura amb ajuntaments amb pocs funcionaris i reduïts recursos és fer circular periòdicament de manera rotatòria alguns funcionaris o contractats que els barris necessitin (els serveis de recaptació o d'informació o els serveis socials o el coordinador cultural)

3-La integritat de la gent d'Esquerra. Periòdicament es van destapant afers de corrupció i tràfic d'influències entre polítics dels partits majoritaris. ERC des dels Ajuntament treballarà en la seva línia històrica de servei al país amb dignitat i integritat moral, prenent el compromís de denunciar sense por a represalies totes les irregularitats i afers foscos dels quals tingui constància.*

PROPOSTES DE TREBALL

ÀREA D'URBANISME I SERVEIS

Urbanisme i Serveis és l'àrea que engloba les competències i els serveis relacionats amb l'àmbit físic del Municipi. Per tant la política urbanística condiciona l'ordenació del territori i l'estructuració de la ciutat (ubicació de carrers, indústries, jardins, escoles, mercats, etc...), les condicions generals de vida (estat dels carrers i enllumenat, aparcaments, recollida d'escombraries, clavegueram, etc.).

En aquests darrers anys l'àrea d'Urbanisme ha estat considerada com la "la més important" de l'àmbit municipal, tot i que cada vegada van prenent més força altres àrees com cultura o benestar social. Per entendre el gran pes específic d'aquesta àrea convé tenir present que els primers

ajuntaments democràtics varen haver de centrar la majoria dels esforços en crear les mesures legals i les inversions necessàries per pal·liar i corregir en la mesura del possible el creixement anàrquic, especulatiu i sense cap servei que la passivitat i la corrupció dels ajuntaments dels 60-70 varen generar. Es per això que si en algun Ajuntament encara no s'ha realitzat aquesta tasca caldrà que sigui l'objectiu prioritari de les candidatures d'ERC.

Malgrat la tendència a disminuir el pes específic de l'àrea d'Urbanisme i Serveis és innegable que sovint absorbeix la majoria de recursos municipals, raó suficient perquè els programes municipals de les candidatures d'ERC hi prestin una atenció especial.*

URBANISME

L'àrea d'urbanisme té encomanada tres grans funcions:

- planificar l'ordenació del territori i de la ciutat o nucli de població, possibilitant el seu creixement ordenat.
- gestionar aquest creixement.
- mantenir la disciplina urbanística.

1-EL PLANEJAMENT URBANÍSTIC

El planejament urbanístic té com a finalitat preveure i dissenyar l'ordenació, el creixement i el desenvolupament del municipi a mig i a llarg termini. Per tant és l'àrea que determina el model de ciutat del futur i en definitiva el medi físic on es viurà en els propers anys.

Figures de Planejament

Planejament Territorial:

1.1.1. Pla Director territorial de Coordinació

Planejament General:

1.2.1. Pla General d'Ordenació Urbanística.

1.2.2. Normes Complementaries i Subsidiàries de Planejament.

Planejament Parcial:

1.3.1. Plans Parciais d'Ordenació.

1.3.2. Plans Especials.

1.1.1. El Pla Director Territorial de Coordinació

Fixa les grans directrius per a l'ordenació del territori i el model territorial en que ha de coordinar-se el planejament general que el desenvoluparà. El Pla Director Territorial de Coordinació no existeix sempre, en teoria només en casos justificats quan la complexitat del territori i la necessitat de planificar anticipadament grans infraestructures ho requereixin, però a la pràctica fins i tot en aquest casos sovint es deixa que ho resolguin tot a través de Plans Generals municipals o intermunicipals.

El Reglament de Planejament que el desenvolupa, a l'Art. 11 apartats c), d), e) preveu que el PDTC haurà de preservar els recursos naturals i els valors naturals paisatgístics o ecològics dels processos d'urbanització i que hauran d'adoptar mesures per defensar, millorar i desenvolupar el medi ambient.

1.2. EL PLANEJAMENT GENERAL

Ordena el territori d'un o més termes municipals enters, estableix el règim de sòl urbà, urbanitzable i

no urbanitzable i fixa una normativa per cada tipus de sòl.

1.2.1. El Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU).

Conegut també com a Pla General Municipal si afecta un sol municipi i Intermunicipal si n'afecta més d'un.

Funció del PGOU

El PGOU ordena tot el municipi i estableix tres tipus de sòl: l'urbà, l'urbanitzable (programat i no programat) i el no urbanitzable (abans es deia rústic).

*El sòl urbà. És el que el PGOU reconeix com a tal perquè està consolidat per l'edificació en un mínim de 2/3 parts de la seva superfície i perquè té accés rodat, subministre d'aigua potable, evacuació d'aigües (clavegueram) i subministre d'energia elèctrica.

El sòl urbà es desenvolupa a través de Plans Especials i d'Estudis de Detall.

L'estudi de Detall no és una figura de planejament sinó només un instrument per completar, adaptar o reajustar les determinacions del planejament general referides a alineacions i rasants de carrers i ordenació de volums en un àmbit concret (una parcel·la, una illa, un tram de carrer).

*El sòl urbanitzable. És el que el PGOU reconeix com a tal perquè són terrenys aptes per esser urbanitzats. Cal distingir dues categories:

Sòl urbanitzable programat (SUP). És el que s'ha d'urbanitzar d'acord amb el calendari i condicions fixades al Programa d'Actuació del PGOU.

Sòl urbanitzable no programat (SUNP). És el que no està previst d'urbanitzar segons el Programa d'Actuació del PGOU.

En el SUP es poden redactar Plans Parciais d'Ordenació (PPO), en canvi en el SUNP no es poden redactar fins que s'hagi aprovat un Programa d'actuació Urbanística (PAU), que té com a missió "programar", o sigui transformar el SUNP en SUP.

*El sòl no urbanitzable (SNU). Abans es deia rústic. És el sòl que el PGOU protegeix i preserva del procés urbanitzador. Per tant en aquest tipus de sòl no hi tenen lloc els plans parcials, si de cas només els Plans Especials per a Executar Infraestructures molt concretes: Carreteres (sovint es

fan sense el PE previ), instal·lacions hidroelèctriques, etc..

Contingut del PGOU

Documents escrits:

-Memòria informativa, justificativa i descriptiva.

-Normativa (o normes urbanístiques).

-Estudi econòmic i financer.

-Programa d'actuació.

Documentació gràfica:

-Plànols d'informació.

-Plànols d'ordenació.

El Programa d'actuació del PGOU, l'arma política.

Tot PGOU ha de tenir un Programa d'actuació que és el que preveu les actuacions concretes que l'han de desenvolupar (mitjançant la redacció, tramitació i execució dels Plan parcials, Especials, Estudi de Detall, etc...). La finalitat del PA és establir els objectius pel desenvolupament de les determinacions del PGOU i en funció d'aquests objectius fixar les directrius generals que regiran les prioritats municipals d'execució dels diferents Sistemes Generals previstos pel PGOU (Xarxa viària bàsica, equipaments generals tant parcs i zones verdes com culturals o d'ensenyament), de les possibles operacions de reforma urbana que aquell hagués previst (actuacions de renovació, millora, en sistemes i normatives, en espais de protecció, etc.) i de la determinació del sòl urbanitzable programat.

El Pla Econòmic i Financer.

L'aplicació del PA, en ser un programa d'actuacions i no un conjunt de normatives, va estretament lligat a les disponibilitats econòmiques del consistori, per tant ha d'anar acompanyat d'un Pla Econòmic. Els recursos poden procedir del pressupost ordinari del municipi o de subvencions d'altres institucions, però normalment procedeixen en la seva totalitat (execució privada) o en una part de l'aportació dels veïns beneficiats (mitjançant contribucions especials o execució compartida). Ha de ser un criteri generalitzat i recomanable que l'execució totalment privada es prioritzi en totes aquelles realitzacions que l'interès general no s'hagi de preservar i que l'ajuntament es reservi les actuacions (compensació, cooperació o expropiació) i els recursos en aquells àmbits on l'interès ciutadà ho justifiqui.

El Pla econòmic del programa d'actuacions seguirà les directrius fixades per l'estudi econòmic-financer del PGOU.

1.2.2. Normes complementaries o subsidiàries del Planejament.

Les Normes Complementàries complementen al planejament general regulant aspectes que aquest no ha previst.

Les Normes Subsidiàries substitueixen al Pla General.

Normalment es redacten per suplir transitòriament la manca d'un PGOU o perquè la poca entitat del municipi permet ordenar-lo sense necessitats de PGOU.

Contingut de les Normes Subsidiàries

Documentació escrita:

-Memòria informativa, justificativa i descriptiva.

-Normativa (o Normes urbanístiques).

Documentació gràfica:

-Plànols informatius.

-Plànols d'ordenació.

1.3. EL PLANEJAMENT PARCIAL.

El Planejament parcial serveix per a desplegar o desenvolupar el planejament general. Per tant, no té sentit si no hi ha la base prèvia del planejament general sobre la que es recolza.

Aquest planejament està subjecte a les directrius marcades pel planejament general i per tant no pot mai contradir-lo (serveix per a ampliar-lo o desenvolupar-lo però mai pot modificar-lo).

El planejament parcial pot ser:

Pla Parcial d'Ordenació (PPO), també conegut com Pla Parcial.

Plans especials. N'existeixen de molts tipus, els més freqüents són:

-Pla Parcial de Reforma Interior (PERI)

-Pla Especial de Millora Urbana (PEMU)

Però és un calaix de sastre, se'n poden redactar de rehabilitació, de protecció, etc. en definitiva de qualsevol cosa.

Contingut del Pla Parcial (i també dels Plans especials)

Documentació escrita:

-Memòria informativa, justificativa i descriptiva.

-Normes Urbanístiques (o Normativa)

-Avaluació econòmica (pressupost aproximat de les obres).

-Pla d'etapes.

Documentació gràfica:

-Plànols d'informació.

-Plànols d'ordenació.

PROCEDIMENT D'APROBACIÓ DE LES FIGURES DE PLANEJAMENT.

És necessari referir-se ni que sigui breument al procediment d'aprobació de les figures de planejament com un dels moments en que es poden produir irregularitats que amaguin afers poc clars, tenint en compte ademés que la legislació garantit-

za la participació ciutadana, participació que ha de ser ventllada i l'absència de la qual provoca la nul·litat de tot procediment.

En línies generals l'esquema que preveu la Llei del Sòl en el seu article 4L i que recull el Decret Legislatiu 1/1990 de 12 de juliol pel qual s'aprova la refosa de textos legals vigents a Catalunya en matèria urbanística, s'expressa així:

- Aprovació inicial per l'Administració actuant (normalment municipal).
- Plaç d'informació pública sobre el projecte aprovat d'un mes.
- Audiència de les corporacions afectades.
- Aprovació provisional per part de la AP actuant a la vista del tràmit anterior.
- Aprovació definitiva per part de l'autoritat autonòmica, excepte en els casos que es tracti d'estudis de detall o plans parcials d'urbanització prioritària en que l'aprovació definitiva rau en els Ajuntaments. (Art. 50 del text refós).

Formulació: Els PGMO de municipis de més de 50.000 habitants hauràn de ser formulats en els termes que assenyali el Conseller de Política territorial i d'obres públiques.

Els PGMO de municipis de menys de 50.000 habitants en els plaços que dicti la Comissió d'Urbanisme o el Conseller.

Els PP es formaran en els terminis previstos en el PGMO, PAU o en els termes que estableixi el Conseller o la Comissió.

(art. 51, 52 del Decret 1/1990 de 12 juliol)

La Llei Catalana preveu els següents plaços: (art. 59 i ss).

-L'aprovació definitiva dels PGMO o els PAU es durà a terme en un període de 6 mesos desde l'entrada en el registre. Transcorregut aquest termini s'entendrà aprovat per silenci administratiu.

-Els Plans Especials per a l'execució directa d'obres d'infraestructura del territori s'han d'aprovar com a màxim en el termini d'un any desde la seva aprovació inicial.

L'aprovació definitiva es durà a terme en un plaç de tres mesos a comptar desde l'aprovació provisional, entenent-se aprovat per silenci administratiu en cas de no ser comunicada la resolució corresponent.

-Dos mesos per resoldre l'aprovació inicial dels plans parcials d'iniciativa particular o plans Especials que desenvolupin el general, que es redueix a 45 dies en cas que es tracti de plans parcials promoguts per l'Administració o per empreses mixtes.

-Tres mesos per realitzar l'aprovació provisional en totes les figures del apartat anterior. (plaç en el que s'inclou el mes d'informació pública).

-Tre mesos per l'aprovació definitiva.

Per finalitzar val a dir que els transcursores dels terminis determinen la caducitat de l'expedient si és el particular qui té que presentar els documents, la subrogació de la Comissió d'Urbanisme per inactivitat de l'Administració actuant o aprovació pel transcurs de tres mesos sense resposta per part del òrga competent per otorgar l'aprovació definitiva. (silenci administratiu).

Participació ciutadana.

Tal i com hem fet referència abans, la legislació urbanística garanteix la participació ciutadana abans i durant el procés d'elaboració dels plans.

Abans: L'article 116 RP invita a la AP a obrir un debat públic previ a l'adopció de qualsevol decisió que pugui condicionar el procés de planejament.

"antes de acordar la elaboración de cualquier Plan de Ordenación, norma o Programa, la Administración urbanística actuante podrá abrir un periodo de información pública para recoger sugerencias y observaciones sobre la necesidad, conveniencia y demás circunstancias de la ordenación"

Per altra banda l'article 4.2 LS estableix un deure genèric d'assegurar la major participació possible, deure que es mesurarà en funció de les circumstàncies concurrents, de manera que es ponderarà cas a cas.

"En la formulación, tramitación y gestión del planeamiento urbanístico, los órganos competentes deberán asegurar la mayor participación de los interesados y en particular los derechos de iniciativa e información por parte de las Corporaciones, Asociaciones y particulares."

Aquest debat és però obligatori en casos que extracti de Plans Generals, Normes Complementàries, Normes Subsidiàries i Plans Especials de Reforma Interior (125, 147.3, 151 RP), s'estableix un plaç mínim de 30 dies a la vista del qual l'organisme encarregat de formular el Pla adopta les decisions que creu pertinents.

Durant el procediment d'aprovació:

La realització de debats previs no exclou el tràmit d'informació pública que segueix el tràmit d'aprovació inicial. El RP obliga a repetir-lo en cas que es rectifiquin els criteris inicials en els següents tràmits d'aprovació provisional o definitiva amb la finalitat que no es prenguin decisions d'impotència d'esquema al ciutadà.

En aquest mateix sentit hi ha molta jurisprudència reixent que s'ha pronunciat en

aquest sentit. Per tant una modificació substancial dels criteris sostinguts a l'aprovació inicial obliga a repetir el tràmit d'informació pública, essent la seva absència motiu de nul·litat i per tant de recurs.

Cal insistir en el fet que malgrat que l'Administració autonòmica realitza un control de legalitat mitjançant l'aprovació definitiva de la majoria de les figures de planejament, no és infreqüent que moltes petites infraccions passin per el fet conegut per molts Ajuntaments que fa que no prestin tota l'atenció necessària a les formes de participació ciutadana en el planejament, essent un punt on els regidors d'ERC han de vetllar especialment.

CONSIDERACIONS

És convenient que les candidatures d'ERC es manifestin en el seu programa municipal sobre el model de ciutat que preveu el PGOU. Si és un model amb importants diferències de fons amb model d'ERC -tinguent en compte que els PGOU convé que siguin fets per consens i que tinguin una durada suficient per ser útils (la llei preveu un mínim de 8 anys), doncs vindrien a ser el que una constitució és a un estat de dret- caldrà proposar una revisió del PGOU i dels seus objectius.

Molts dels PGOU vigents foren redactats pels primers Ajuntaments democràtics per tant a hores d'ara molts municipis ja tenen l'experiència d'uns quants anys d'aplicació i hauran pogut observar les mancances que tenia i els errors de previsió que es varen cometre en la seva redacció.

Un dels errors de previsió més habituals, sobretot en els PGOU redactats en àrees en plena època de recessió econòmica, és la no contemplació del redreçament de l'activitat econòmica i en conseqüència que hagin quedat superats pel boom de la construcció, per l'augment del parc automobilístic o pel naixement de noves empreses.

O al contrari que les expectatives de creixement que es preveien no s'hagin arribat a produir per problemes estructurals, d'aïllament, despoblació, crisi de sectors concrets, llunyania de pols econòmics, etc... i que les previsions del PGOU representin unes càrregues financeres insuportables (molts Km. de carrers amb les corresponents despeses de manteniment, llum, escombraries, etc. Moltes cessions, moltes voreres, carrers molt amples i pocs habitants per pagar-les).

És quan es donen aquestes circumstàncies que s'imposa una revisió a fons. Cal però tenir en compte que és un procés llarg, laboriós i que obre una guerra d'interessos entre els propietaris de terrenys a requalificar. És per això que molts ajuntaments,

sobretot aquells que són governats per majories absolutes, davant aquests conflictes i el desgast electoral que poden produir procedeixen a la modificació puntual i sistemàtica segons les seves conveniències del moment.

Aquesta pràctica ha de ser denunciada i blasmada pels equips d'ERC doncs amaguen sovint interessos aliens al bé comú obrint la porta al clientelisme més desenfrenat i desvirtuant el sentit de la planificació.

2. LA GESTIÓ URBANÍSTICA.

Ara ja fa força anys que els ajuntaments estan regits en la seva gran majoria per polítics honestos i no corruptes, per tant que han treballat amb una visió de ciutat els afers de planejament i disseny del municipi. A més a més la supervisió i darrera aprovació que n'ha de fer la Generalitat de la majoria de temes de planejament ha provocat una situació de normalitat urbanística que permet als ajuntaments dedicar la majoria dels esforços de l'àrea d'urbanisme a la gestió urbanística pròpiament dita i sobretot a l'apartat de promoció.

En la gestió urbanística diferenciem tres aspectes:

a) L'execució de les determinacions de les figures del planejament. Es fan mitjançant Projectes d'Urbanització, que poden afectar des d'un petit sector (un troç de carrer o plaça) en sòl urbà fins una urbanització sencera (executar un Pla Parcial) en sòl urbanitzable). Els projectes d'Urbanització poden abastar tots o alguns dels serveis de clavegueres, abastament d'aigua, telèfon, gas o electricitat, enllumenat públic, voreres, ajardinament, etc.. El resultat d'executar un projecte d'urbanització en sòl d'ús residencial és una "urbanització" i en sòl industrial "un polígon industrial".

b) Concessió de llicències en el marc de l'aplicació dels Plans vigents. Consisteix en autoritzar o denegar l'actuació constructora en funció de la concreció de les sol·licituts respecta les ordenances i normatives existents.

La seva concessió és obligatòria, per tant des de l'àmbit polític únicament es pot prendre el compromís d'agilitzar la tramitació perquè no provoqui desmotivació de l'activitat ni fomenti les infraccions.

c) Promoció per assolir els objectius fixats.

Les tècniques que determinen una bona gestió urbanística són moltes i diverses: inversió pública, foment d'activitats concretes mitjançant mesures fiscals o subvencions, etc.. En definitiva es tracta d'estimular i canalitzar les actuacions particulars cap sentit previst pels objectius de govern.

2.1. Les polítiques sectorials.

Cada ajuntament segons les necessitats i els objectius proposats pot redactar un conjunt de polítiques sectorials específiques, dins l'apartat general de promoció, amb la finalitat de donar una ressonància pública i ressaltar l'interès que té la candidatura en prioritzar aquell tema amb mesures concretes. És recomanable que les candidatures d'ERC contemplin aquestes possibilitats a l'hora de fer propostes programàtiques. Les més habituals són:

2.1.1. Política de sòl.

És aconsellable o justificable la intervenció municipal en el mercat de sòl, tant per evitar i controlar les actuacions especulatives derivades del concepte de negoci del mercat i per a recuperar per la comunitat les plusvàlues produïdes, com per possibilitar mecanismes de compensació en situacions creades pel planejament i poder lograr una distribució equitativa de les càrregues que aquell generi o simplement per consolidar el patrimoni municipal i possibilitar futures actuacions de promoció pública.

2.1.2. Política d'habitatge.

És indicat i recomanable proposar una política d'habitatge específica quan existeixi un problema real de manca d'habitatges o d'uns preus de mercat massa alts o quan ho exigeixi el mal estat de gran part dels habitatges del municipi o d'un barri en concret. Una política d'habitatge pot anar des del foment de la construcció privada amb incentius fiscals per a les noves construccions o la penalització fiscal dels terrenys no edificats o els pisos desocupats fins a la construcció per iniciativa pública de nous habitatges o la rehabilitació de pisos en mal estat passant per les subvencions i l'oferiment de sòl a baix preu. Variades solucions que poden respondre a cada una de les problemàtiques que es pugui presentar a cada municipi.

2.1.3. Política d'equipaments.

Quan la demanda social o l'escassetat d'equipaments és gran, és convenient sentar uns criteris polítics d'actuacions i prioritats a l'hora de fer inversions per a racionalitzar la demanda i fer inversions per a "qui més plora més obté".

Cal aprofitar els programes de subvencions de les diferents administracions per tal d'aconseguir aquells equipaments i dotacions que sense aquest ajut econòmic no serien assumibles per l'Ajuntament.

2.2. Eines de gestió, les SAM

Els ajuntaments, tenen una escassa flexibilitat econòmica i un engranatge burocràtic molt lent que deixa l'administració en inferioritat de condicions respecte la iniciativa privada a l'hora de fer operacions de compra de sòl o administració de patrimoni. És per això que molts ajuntaments ja han posat en funcionament Societats Anònimes Municipals, de capital públic i on el Consistori és la Junta General d'Accionistes, que funcionen a tots els efectes com un S.A. corrent donant-li l'agilitat suficient per ser competitiva en el mercat.

Alguns Ajuntaments també han creat empreses amb capital mixte privat-públic amb alguns objectius comuns (agilitzar la compra i rehabilitació de barris vells per exemple) amb les empreses anònimes públiques però amb una voluntat menys social i més mercantilista per raons obvies. Algunes de les societats mixtes que funcionen (model INICIATIVES SA de Barcelona) també van encaminades cap al foment de les activitats econòmiques.

3. LA DISCIPLINA URBANISTICA

Per a garantir el compliment de la normativa vigent és imprescindible disposar d'uns bons serveis municipals d'inspecció i d'una capacitat sancionadora suficient.

3.a. Serveis Municipals d'Inspecció.

Els serveis municipals d'inspecció, per si mateixos i per molt amplis i eficients que siguin mai podrà donar a l'abast a fer la primera detecció, en aquest camp és convenient que els policies municipals facin aquesta tasca i que els serveis tècnics es limitin a fer les inspeccions.

3.b. Recerca de l'efectivitat

El més recomanable és la tasca preventiva, que impedeix la infracció. S'ha de ser exemplar (evitar greuges comparatius) i flexible (mirar de trobar solucions sense embrancar-se en gaires processos judicials inacabables).

3.c. Les urbanitzacions il·legals.

Un apartat a part mereixen les urbanitzacions il·legals. És de suposar que la seva gran majoria ja hauran estat regularitzades pels Ajuntaments precedents però mai està de més indicar les actuacions possibles segons el grau de consolidació:

-Consolidació elevada: classificar la urbanització en sòl urbà i delimitar una unitat d'actuació desenvolupable pel sistema de cooperació amb finalitat d'acabar la urbanització i d'obtenir les cessions segons la densitat.

-Consolidació elevada però amb zones de sòl per consolidar: Classificar sòl urbanitzable

(programat) i desenvolupar mitjançant Pla Parcial i sistema de compensació.

-Parcel·lació aïllada: Classificació de No urbanitzable i aplicar la disciplina urbanística per restituir l'estat planejat.

3.d. Obres realitzades a l'ampara d'una llicència illegal.

Cal partir del pressupost previ que es tracti d'una infracció urbanística greu segons estableix els articles 263 de la Llei catalana i 226.2 LS i 54 RDU.

-Obres en curs d'execució: L'alcalde a iniciativa pròpia o a petició del Conseller de Política Territorial o aquest últim quan el President de la Corporació desatengui durant el plaç de 10 dies tal petició, acordaran la suspensió cautelar dels efectes de la llicència u ordre d'execució i la immediata paralització de les obres. Aquesta suspensió és tant sols cautelar, corresponent als Tribunals als quals s'ha de notificar l'acord de suspensió en el plaç de 3 dies la decisió definitiva. (Art. 257 Llei catalana i 186 LS).

-Obres acabades: Ens referim als casos en que els actes d'edificació realitzats a l'ampara de llicències ilegals ja s'ha consumat.

En aquest cas la revisió de la llicència u ordre d'execució que constitueixi un infracció urbanística greu haurà de ser acordada per la pròpia Corporació que la va otorgar, bé d'ofici o a instància del Conseller.

Si la Corporació no adopta d'acord en el plaç d'un mes desde la comunicació del Conseller es produeix la subrogació de la Comissió d'Urbanisme.

Cal recordar que el límit temporal per procedir a aquesta revisió és de 4 anys desde la data d'acabament de les obres.

-Obres i llicències en zones verdes i espais lliures.

La transcendència i gravetat que suposa una infracció urbanística en aquests casos, justifica que es donin unes variants respecte dels sistemes descrits amb anterioritat.

1.-Si es tracta d'obres sense o contra llicència seràn nules de ple dret i es procedirà tal i com hem vist en els casos anteriors sense límit en el termini.

2.-Si es tracta d'obres realitzades a l'ampara de llicències otorgades amb infracció dels usos previstos en els plans, aquestes seràn nules de ple dret, nul·litat que es podrà instar sense límit temporal. (Art. 260 Llei Catalana).

REVISIÓ DELS ALTRES ACTES I ACORDS EN MATÈRIA URBANÍSTICA

La legislació vigent possibilita també la revisió d'ofici per les Corporacions locals de tota classe d'actes i acords en matèria d'urbanisme incloses les llicències que podràn ser anul·lades en qualsevol moment si tenen algun vici de nul·litat de ple dret, sense límit temporal de 4 anys anteriorment vist pels casos en que les obres realitzades a l'ampara de la llicència illegal estiguessin acabades. (Art. 292 Llei catalana i 224 LS).

De la mateixa manera el transcurs de 4 anys de l'acabament de les obres en els casos en que aquestes s'han executat sense llicència o ordre d'execució no impedeix a l'Administració actuant revisar l'acte tàcit de legalització de l'obra en els casos en que hagi infracció manifesta de les normes urbanístiques relatives a parcel·lació, ús del sòl, altura, volum i situació de les edificacions segons l'article 259 del Decret de la Refosa.

Legitimació per incoar el procediment

La Legislació reconeix una acció a tots els ciutadans per reaccionar contra qualsevol transgressió de l'ordenament urbanístic sense que sigui necessari cap interès concret, per entendre que tal interès concorre per la simple condició de ciutadà.

En els casos en que les obres compten amb cobertura d'una llicència o ordre d'execució el particular no pot obligar a l'Alcalde a fer ús de la seva facultat, sino recorre l'otorgament de la llicència davant la Corporació Municipal i sino té exit, davant la sala del del contenciós en la forma ordinària per demanar la anul·lació de la llicència per infracció urbanística greu. (STS 18-02-1986).

LEGISLACIÓ URBANÍSTICA

La legislació urbanística vigent es basa fonamentalment en:

1. LEGISLACIÓ ESPANYOLA:

- Llei del Sòl. És de l'any 75 i el text refòs del 76.
- Reglaments que despleguen aquesta llei:
 - *Reglament de Planejament Urbanístic. (RPU)
 - *Reglament de Gestió Urbanística. (RGU)
 - *Reglament de Disciplina Urbanística. (RDU)

2. LEGISLACIÓ CATALANA:

Amplia i/o modifica alguns (pocs) articles de la legislació espanyola.

-Llei de Protecció de la legalitat urbanística.

El seu reglament. *

-Llei de mesures de l'Adequació de l'Ordenament.

El seu reglament. *

SERVEIS

Segons la Ley Reguladora de las Bases del Régimen Local i la Llei Municipal de Catalunya els serveis que ha de prestar com a mínim el municipi, independentment o associat, són:

-Tots els municipis: enllumenat públic, recollida de residus, neteja viària, abastament d'aigua potable, clavagueram, accés als nuclis de població, pavimentació i conservació de les vies públiques i control d'aliments i begudes.

-Els municipis superiors a 5.000 habitants a més: Parc públic, biblioteca pública, mercat i tractament de residus.

-Els municipis superiors a 20.000 habitants a més: Protecció civil, prestació de serveis socials, prevenció i extinció d'incendis, instal·lacions esportives d'ús públic i escorxador.

-Els municipis superiors a 50.000 habitants a més: transport col·lectiu urbà de viatgers i protecció del medi.

Aquests serveis es poden prestar en règim de monopoli o de lliure concurrència. I correspon a l'Ajuntament la facultat d'establir el sistema de gestió dels serveis, podent ser de forma directa mitjançant gestió pròpia, organismes autònoms o societats anònimes de capital íntegrament municipal i de forma indirecta mitjançant la concessió, gestió interessada, concert, arrendament i societats anònimes amb capital mixt. Amb la salvetat dels serveis que impliquin exercici d'autoritat que s'hauran d'administrar directament.

Si resulta de molt difícil compliment la prestació de serveis la llei contempla que la Generalitat pot dispensar. En aquest cas ho fa la comarca o un organisme superior.

Molts d'aquest serveis queden englobats en àrees més específiques (instal·lacions esportives o serveis socials o biblioteques) de l'organigrama municipal, per tant l'àrea de serveis pròpiament dita sol quedar reduïda als serveis de caràcter tècnic.

1. El cicle de l'aigua.

Segons la Llei Catalana de Municipis és competència de tots els municipis l'abastament d'aigua potabilitzada a tots els nuclis i la creació i manteniment del clavegueram.

A nivell general s'ha de presentar que l'aigua és un bé escàs i que tothom té dret a tenir aigua en condicions fitosanitàries i de salubritat. Per tant,

des d'ERC s'ha d'afavorir la solidaritat en aquest camp.

L'aigua d'ús domèstic.

Potabilització de l'aigua.

En molts municipis encara s'és reaci a clorar l'aigua.

S'ha d'incidir sobretot en la qualitat de l'aigua i en el grau de depuració. Aquest problema és especialment important en municipis que es subministra l'aigua dels rius o de pous on el nivell freàtic s'ha barrejat amb l'aigua salada de mar. Calen polítiques a llarg termini de rehabilitació de la capa freàtica i d'inversió en potabilitzadores que tractin l'aigua adequadament perquè tingui un bon ús. Corresponsabilitat dels Consells Comarcals i de les instàncies superiors.

Fluorar l'aigua.

Alguns Ajuntaments de manera experimental han fluorat les seves aigües per combatre la càries dental. Els resultats i els estudis de tal experiència són contradictoris, però en tot cas és una iniciativa a prendre en consideració.

Control de la potabilitat de les fonts que no estiguin enllaçades a la xarxa pública. Especial control sanitari i atenció en el manteniment i protecció de les fonts ferrogínoses i sulfuroses que es puguin trobar tant pel seu valor curatiu com pel valor tradicional i popular.

Control de les aigües fluvials i de l'estat de les platges.

Les depuradores i el clavegueram.

Les obres del sanejament han de ser una prioritat pressupostària amb la finalitat d'abolir tots els pous negres. Cada vegada que s'asfalti de nou un carrer és convenient instar a tots els veïns que no estiguin connectats a la xarxa que ho facin i que a partir d'aleshores s'estableixi un període mínim de prohibició per a evitar les contínues esbotzades del paviment. En obres de col·lectors especialment costosos pel municipi o de zones amb seriosos problemes de sanejament (centres històrics) es recomana demanar subvencions a la Generalitat o a la Inclusió de Plans, Obres i Serveis o Plans específics de Sanejament.

El tema de les depuradores és especialment important per a conservar en bon estat els rius i finalment el mar. Convé que tots els rius tinguin depuradores de residus orgànics i la prioritat

municipal és que tot el clavegueram vagi connectat a la depuradora. Aquesta és una acció que no només afecta l'àmbit municipal sinó a tota la conca fluvial, per tant les accions han de ser a nivell comarcal i nacional. La Generalitat ja ha aprovat alguns plans de sanejament d'algunes conques fluvials (El Muga, per exemple).

Cal no confondre, però, les depuradores de residus orgànics amb les depuradores de residus líquids industrials, tòxics o contaminants. Aquets residus no poden anar a parar a les depuradores orgàniques perquè maten la flora bacteriana necessària per a la floculació i decantació paralitzant el procés de neteja de les aigües residuals i perquè en no estar preparades per a aitals decantacions els productes químics van a parar directament al riu o mar provocant mortalitats de peixos i flora.

Cal que existeixi unes ordenances clares i contundents sobre aquests temes:

- Abocament de residus líquids al clavegueram, rius i rieres.
- Residus industrials i tòxics.

És aconsellable que s'exigeixi la instal·lació d'una arqueta a les empreses contaminants i que l'Ajuntament mateix comprovi que els subproductes del procés químic s'eliminen per conductes legals. Cal que la normativa urbanística que reguli els sectors industrials obligui a les instal·lacions industrials a preveure els tractaments necessaris per tal que les aigües residuals que aboquin a la xarxa de clavegueres siguin compatibles amb els sistemes de depuració corresponents a aigües residuals domèstiques.

Alguns municipis han previst en zones industrials claveguerams paral·lels a l'ordinari per recollir els residus líquids. És una mesura poc entenedora perquè cada residu ha de tenir un tractament específic segons la seva composició. Al barrejar-se tots els residus s'encareix enormement el procés. Per la mateixa raó no és convenient fer una recollida específica de tots els residus amb una cisterna.

2. El Transport urbà de passatgers.

*Transport col·lectiu urbà. La Llei Municipal de Catalunya en el seu article 64 determina que els municipis de més de 50.000 habitants hauran de prestar aquest servei.

A part però del que determina la llei es justifica la potenciació d'aquest servei en totes les ciutats grans i mitjanes donat que pot ser una solució a altres problemes com l'aparcament i el trànsit. Sense oblidar l'estricta caràcter social de la iniciativa. D'altres consideracions teòriques que jus-

tifiquen la seva potenciació són l'estalvi energètic o la possibilitat d'incidència en el plantejament i l'equilibri urbà.

El preu del bitllet anirà en funció de l'objectiu polític que hom pretén obtenir, de tota manera convé sempre tenir en compte les disponibilitats econòmiques i el cost/rendiment de la iniciativa. De totes maneres una mesura força estesa i molt ben acollida pel col·lectiu beneficiat és el bitllet reduït als jubilats i els bitllets multiviatge pels usuaris habituals. Convé també contemplar i valorar iniciatives més agosarades, com la de l'Ajuntament de Castelló de la Plana, que presten el servei de manera totalment gratuïta per pal·liar els problemes circulatoris greus que pateix el municipi.

El servei el pot prestar l'Ajuntament (directament o mitjançant alguna societat anònima municipal de gestió o per un ens autònom) o bé, mitjançant concessió administrativa, una empresa o una cooperativa de treballadors. Aquesta darrera fórmula s'ha usat quan s'ha cregut convenient privatitzar el servei que era públic i el personal ha valorat positivament aquesta possibilitat. (Ajuntament de Sabadell).

* Servei de Taxi. Es tracta d'un servei públic gestionat per particulars, per tant subjecte a llicència municipal. Es convenient aprovar ordenances reguladores del servei. Convé controlar que l'oferta no sigui insuficient ni excessiva, evitant que els professionals no es guanyin la vida. Normalment l'Ajuntament reserva uns espais per concentrar aquest servei en punts cèntrics.

* Servei interurbà. És un servei que no és directament de competència municipal, no obstant això els municipis més petits i apartats de les vies generals de comunicació necessiten un enllaç amb els municipis del voltant especialment amb el cap de comarca, tant per la població que no té cotxe com pels infants que poden haver d'anar a l'escola en un altre municipi. És quan es dona aquest cas que el municipi directament o el Consell Comarcal ha d'incentivar a les empreses privades o en tot cas ha de cercar una solució per garantir la comunicació. Només amb mesures extraordinàries com aquesta s'evitarà el progressiu despoblament dels pobles de Catalunya.

3. Enllumenat públic.

La Llei Catalana de Municipis determina que tots els Ajuntaments han de prestar aquest servei de manera general. Les noves tecnologies permeten sistemes més barats que l'actual, punt molt important.

L'àrea de serveis és una àrea que si funciona correctament l'electorat no la valora gens i moltes

vegades ni sap que existeixi. No obstant, la típica imatge popular de mala gestió d'un equip de govern sol venir estretament lligada al mal estat de conservació de la via pública o dels parcs, a la baixa qualitat dels serveis bàsics com escombraries o aigües. Per tant és recomanable que els equips d'ERC prestin una especial atenció a aquest tema.

4. Escorxador.

La Llei Catalana determina que tots els Ajuntaments de més de 20.000 habitants han d'oferir el servei d'escorxador. És responsabilitat de l'administració assegurar les condicions sanitàries del cicle de la carn (estabulació, sacrifici i transport) i, si és possible, el menor sufriment dels animals. Les exigències sanitàries han augmentat molt els darrers anys obligant pràcticament al tancament de la majoria d'antics escorxadors o a dur a terme fortes inversions per a adaptarlos a la normativa. S'aconsella escorxadors d'àmbit comarcal o superior.

5. Neteja, recollida i tractament de residus.

Segons la Llei Catalana Municipal el servei de Neteja i recollida de residus és un servei de prestació obligatòria per tots els municipis i el de tractament de residus és obligatori a partir dels 5000 habitants.

La neteja viària.

La majoria d'ordenances de neteja, si existeixen o la general, disposen que és obligació dels ciutadans mantenir neta la vorera confrontant amb la seva propietat. Alhora que s'obliga a tancar els solars sense edificar, perquè no acumulin brossa i a que els jardins privats no embrutin i envaeixin la via pública.

Tot i així, es obligació de l'administració mantenir la via pública neta, per tant el municipi haurà de tenir un servei de neteja viària que pot ser o no el mateix que recull les escombraries. És comú que molts plans comunitaris d'ocupació vagin encaminats a netejar la ciutat, doncs és un treball molt poc especialitzat que pot fer qualsevol persona.

La millor manera de mantenir la ciutat neta és compaginar les mesures preventives (moltes papaperes, molts contenidors, campanyes informatives i sensibilitzadores sobre el seu ús) amb mesures coercitives (ordenança de neteja amb sancions).

La recollida d'escombraries.

La recollida s'està mecanitzant en molts municipis, proliferant un nou element en el paisatge urbà: el contenidor d'escombraries. Aquest estri,

que simplifica la recollida d'escombraries i facilita el treball i disminueix els riscos dels escombriaires, presenta una sèria d'inconvenients, alguns imputables al mal ús que en fem els ciutadans:

-L'ocupació de la via pública permanent reduïnt el poc espai reservat a l'aparcament dels cotxes i en alguns casos fins i tot de les voreres o places públiques.

-Els mals olors que provoca, sobretot a l'estiu donat que els ciutadans hi aboquen les bosses d'escombraries abans de l'hora de recollida i sobretot perquè s'embruten i són de difícil netejar. A la llarga molts ajuntaments acaben comprant un estri específic per netejar periòdicament els contenidors.

A l'ordenança municipal sobre neteja es pot preveure l'obligatorietat que totes les noves edificacions amb un nombre adequat de pisos hagin de tenir per a ús públic un contenidor de mides estàndards.

La recollida selectiva

Alhora s'ha de potenciar les campanyes de recollida selectiva de residus. Són molts ja els municipis que fan la recollida de vidre i paper (que solen ser rentables si es fan campanyes de sensibilització) i la recollida de mobles vells, però també s'ha de fomentar la recollida de restes sanitàries, fàrmacs i piles. Una atenció especial ha de merèixer la recollida i tractament d'electrodomèstics vells de la sèrie blanca, en especial les neveres que en molts casos contenen gasos molt nocius per a l'Ozó.

Les runes i les terres.

Per evitar l'abocament incontrolat de terres i runes, és convenient que el municipi proposi uns terrenys a tal efecte (zones que s'hauran de reemplenar, per exemple) i que l'ordenança de neteja o la Generalitat restringeixin tots els abocaments que no es facin en l'espai previst.

L'ordenança de neteja.

Sovint no existeix de manera específica, sinó que forma part de l'ordenança general o de via pública. En tot cas ha d'incloure unes consideracions generals sobre la necessitat de mantenir una conducta tendent a no embrutir la via pública i consideracions específiques sobre l'obligatorietat de netejar cadascu la seva vorera i en especial mercats i bars, la prohibició de baixar la bossa d'escombraries abans de certa hora, etc... També pot regular les obligacions de les concessionàries del servei, la recollida dels residus industrials i l'abocament de terres i runes, la neteja i conservació dels immobles i dels solars, les actuacions dels ciutadans en cas de nevada, etc...

El tractament. Un alt cost que val la pena pagar.

Aquest servei especialment el tractament és molt car, encara que molt rentable a la llarga, sobretot si es pren el compromís -i aquest ha de ser el tarannà de les candidatures d'ERC- de fer un tractament correcte d'eliminació de residus en lloc de les polítiques d'abocadors més o menys controlats. Les llistes d'ERC han de fer propostes concretes de tancament immediat dels abocadors incontrolats i de reconducció i substitució dels actuals abocadors controlats cap a plantes de tractament i reciclatge, incineradores i cap a la compactació d'alta densitat.

Les altes inversions que requereix el correcte tractament i eliminació dels residus aconsellen que siguin els organismes supramunicipals (les comarques) els que de forma mancomunada prestin el servei. A més a més, la CEE ofereix importants subvencions i crèdits per a la construcció de plantes de tractament de residus alternatives als abocadors.

6. Cementiri.

La Llei Municipal Catalana determina que tots els Ajuntaments han de prestar el servei de Cementiri. Alguns municipis afronten aquest problema de manera conjunta sobretot en aquelles zones on l'espai físic és escàs.

7. La pavimentació i conservació de la via pública. Parcs i jardins.

La Llei Municipal catalana atribueix genèricament competències en la ordenació, gestió i execució de parcs, jardins i via pública. Concretament obliga a tots els municipis a la prestació del servei de pavimentació i conservació i pels municipis superiors a 5000 habitants afegeix l'obligatorietat de prestar el servei de parcs i jardins públics.

Parcs i Jardins.

La situació i emplaçament dels espais nous ve regulada pel planejament i les prioritats d'execució pels plans d'actuació, tanmateix sempre que hom prevegi crear nous espais convé preveure el futur manteniment en funció de l'ús i dels mitjans tècnics i econòmics que disposa el municipi.

Algunes consideracions que convé tenir en compte són la conveniència de primar les espècies autòctones, no només per una gestió política, sinó perquè s'adaptin molt millor a les condicions ambientals i redueixen enormement les atencions que precisen i per tant els costos. Un altra punt que convé tenir en compte és la necessitat de fer desaparèixer, i no crear-ne de noves, les barreres

arquitectòniques, en general a tota la via pública i en especial en les zones de lleure.

Via pública

Convé tenir un Pla de reposició i manteniment de paviments vials on es faci un seguiment de l'estat de conservació del paviment i unes previsions de reparació i manteniment.

Convé redactar una ordenança de via pública que doti l'Ajuntament d'un instrument per a regular determinades obres que incideixen a la via pública, per tant que estan subjectes a llicència municipal. Especialment pel que es refereix a la regulació de rases (obertura, fiança, reposició i inspecció), excavacions, enderroc, tanques de protecció, elements mecànics d'obres, etc.. I a les sancions.

Les Brigades Municipals.

Les obres de manteniment i conservació tant dels elements d'urbanització (bancs, llums, papereres, etc..) com dels parcs i jardins (arbres, arbusts, gespa, etc...) els pot realitzar una empresa concessionària o bé directament l'administració. És en aquest darrer cas que es crea una brigada municipal que es pot limitar a una brigada operativa (per casos d'urgència) o a una autèntica empresa de serveis amb departaments de fusters, jardineros, electricistes, paletes, pintors, etc...

Moltes brigades, per l'experiència anterior, són molt poc operatives i tenen força mala premsa. És per això que alguns ajuntaments han anat transformant l'antiga brigada en una empresa de serveis de capital públic o en un conjunt de cooperatives de treballadors concessionàries del servei. En tot cas, convé que les candidatures d'ERC valorin la situació real del seu municipi i la funcionalitat de totes les hipòtesis alternatives.

8. Servei d'aparcaments de pagament.

Les necessitats de trobar alternatives a l'excés de cotxes i al dèficit de places d'aparcament ha empès a molts Ajuntaments a cercar solucions que d'una banda retirin cotxes de la via pública (aparcaments) i de l'altra desdiguin als ciutadans d'adreçar-se en cotxe privat a les zones més colapsades (fer pagar per aparcar al carrer i apujar els preus dels aparcaments).

Totes dues mesures, exigeixen l'elaboració d'una ordenança específica (fiscal i governativa).

Els aparcaments a les zones tradicionals, on no es va preveure el boom automobilístic, es fa moltes vegades imprescindible. Quan la iniciativa privada no ofereix oferta o els preus són prohibitius exigeix una resposta institucional per posar places al mercat. Hi ha diferents fórmules: que els veïns comprin la plaça en bones condicions, autofinançant-se l'obra (Can Serra de l'Hospitalet) o que construeixi

l'Ajuntament i que ho llogui als veïns a preus polítics primant els ciutadans que no treuran el cobxe entre setmana, (Barri de Gràcia) per exemple.

Les zones d'aparcament horari de pagament són en realitat les mateixes zones blaves de sempre amb la diferència que ara s'ha de pagar i que amb

aquests diners es paga un vigilant que controli l'horari.

Existeix també la possibilitat de gestionar directament o no el servei i de portar una política de preus diferencial segons els interessos polítics. *

ÀREA D'ECONOMIA I HISENDA

I-ASPECTES GENERALS I INTRODUCTORIS

II-PRESSUPOST MUNICIPAL

- * Definició
- * Principis pressupostaris
- * Aprovació del Pressupost
- * Execució
- * Liquidació

III-RECURSOS DE LES HISENDES LOCALS

IV-COMPTABILITAT, TRESORERIA, CONTROL I FISCALITZACIO

V-BASES D'UNA POLITICA ECONOMICA MUNICIPAL D'ESQUERRA

I - Introducció

L'activitat econòmica de l'Ajuntament rep el nom de Dret de la Hisenda Pública, que engloba totes les activitats pròpies de les administracions: pressupostària, tributària, despesa pública, comptabilitat,

Les administracions públiques de caràcter territorial, i entre elles les locals, entre d'altres potestats tenen, com ho indica l'Art. 4 b) de la LRBRL, la potestat tributària i financera.

La Constitució garanteix al seu Art. 140 l'autonomia local i determina que aquesta gaudirà d'entitat jurídica pròpia. Aquest dret ve corroborat per l'entrada en vigor a l'Estat Espanyol (1.3.88) de la Carta Europea d'Autonomia Local. Segons l'Art. 142 de la Constitució l'autonomia farà possible disposar dels mitjans suficients per a l'exercici de les funcions que la llei li atribueix a les corporacions respectives.

Cal ressaltar també que els municipis no poden dictar lleis, i que poden dictar reglaments, que es coneixen amb el nom d'Ordenances i que poden ser d'organització o fiscals, gràcies a una llei i no de manera originària.

La potestat originària d'establir tributs correspon a l'Estat. L'Art. 10 de la LGT instaura l'obligació que

només per llei es pot regular i determinar el fet imposable, el subjecte passiu, la base imposable, el tipus de gravament (dins uns marges) i tots els elements essencials de la relació tributària.

Convé també fer referència a la legislació aplicable a les hisendes municipals i transcriure la prelación de normes aplicables. Es important citar prèviament la sentència del Tribunal Constitucional de 14.11.88 que declara inconstitucional l'Art. 5 de la LRBRL que precisament establia aquesta prelación. La relació és la següent: Constitució Espanyola del 78(CE), Estatut de Catalunya (EC) del 79, llei 7/85 de 2 d'abril Llei Reguladora de les Bases de regim local (LRBRL), llei 39/88 de 15 d'abril Llei Reguladora de les Hisendes Locals (LRHL), llei 8/87 de 15 d'abril Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya (LMRLC), Reial Decret legislatiu 781/86 de 18 d'abril del text refós de les legislacions locals vigents (TR) i la legislació tributària i comptable (Llei General Tributària de 63, Llei General Pressupostària de 77, Reglament General de Recaptació de 68, etc...)

I finalment les ordenances fiscals de cada Ajuntament.

La clau de volta del sistema financer local és LRHL, que deroga el títol VIII del TR del 86. Pel que fa a l'estructura pressupostària i a la comptabilitat la mateixa LRHL permet demorar la seva aplicació fins a 1.1.90 i usar la legislació vella.

És també molt important la legislació sectorial que afecta l'Hisenda local de manera directa o indirecta: Llei del Procediment administratiu, legislació habitatges de protecció oficial, Llei del Sòl i els seus reglaments,

Les competències de la Generalitat són totalment inexistents exceptuant temes concrets de tutela financera, les transferències en temes de subvencions com el PUOSC, regims especials

d'alguns municipis determinats, distribució del Fons Nacional de Cooperació Local que ve de Madrid i poques més. La competència més important emana dels Art. 178 i 181 de la LMRLC que s'otorga capacitat per legislar sobre la distribució del futur Fons de Cooperació Municipal, subvencions als municipis, crèdit local, tributs locals, ingressos de dret privat, règim pressupostari i de comptabilitat, i de control i fiscalització. Aquestes potestats estan mediatitzades per la resolució pendent del Tribunal Constitucional per recurs del Govern Espanyol, perquè la LRHL es qualificada de bàsica i a l'ampara del fatídic Art. 149.1.18 de la CE entra de manera exhaustiva en la reglamentació i per que la Generalitat s'ha mostrat apàtica deixant-se prendre una altra competència més confirmant que un nova lectura de l'EC no serviria de res.

II- El Pressupost Municipal

Què és?

Es sol definir com "l'expressió comptable del pla econòmic de la hisenda per un temps determinat". L'art. 48 de la L.G.P. diu que els Pressupostos Generals de l'Estat constitueixen l'expressió xifrada, conjunta i sistemàtica de les obligacions - que com a màxim podran conèixer l'estat i els seus òrgans autònoms - i dels drets que preveuen liquidar durant el corresponent exercici. L'art. 143 de la LRHL copia textualment l'anterior definició i afegeix les societats mercantils de capital integralment de les entitats locals.

Els fonaments bàsics del pressupost són: fer d'instrument de previsió i planificació, ser l'eina de gestió i tramitació de les actuacions administratives que s'engloben en el concepte d'execució i ser l'eina d'anàlisi de les actuacions que condicionen el futur econòmic i que integren el concepte liquidació.

Què conté el Pressupost General?

Els ajuntament elaboren anualment els seus Pressupostos Generals en el que s'integra el pressupost de la pròpia corporació, el dels organismes autònoms dependents i de les Societats mercantils si el capital pertany integralment a l'Ajuntament.

Per cada un dels pressupostos conté l'estat de despeses on figuren els crèdits necessaris per atendre el compliment de les obligacions i l'estat dels ingressos en les que figuraran les estimacions dels recursos a liquidar durant l'exercici.

L'estructura pressupostària

És competència del Ministeri d'Economia i Hisenda establir amb caràcter general l'estructura dels pressupostos del Ajuntaments. (Ordre 20/10/89). Del pressupost es poden agrupar les partides en tres classificacions:

1. Econòmica: Agrupa els crèdits originats pels diferents òrgans de l'administració atenent a llur naturalesa i als efectes econòmics. Diferenciant les despeses corrents pels crèdits de funcionament, dels serveis, dels interessos i de les transferències i les despeses de capital per les inversions reals, transferències de capital i variacions d'actiu i passius financers. Segons l'esquema:

Estat d'ingressos	Estat de despeses
Operacions corrents:	
Impostos directes	Capítol I Despeses de Personal
Impostos indirectes	Capítol II Despeses de bens corrents
Taxes i altres ingres.	Capítol III Despeses Financeres
Transfer. corrents	Capítol IV Transf. corrents
Ingressos patrimonials	Capítol V
Operacions de capital:	
Alienació invers real	Capítol VI Inversions reals
Transfer. de capital	Capítol VII Transf. de capital
Actius financers	Capítol VIII Actius financers
Passius financers	Capítol IX Passius financers

2. Funcional: Agrupa les despeses segons els serveis que presta l'Ajuntament als ciutadans independentment de les unitats administratives que els prestin. Permet fer un seguiment dels objectius polítics doncs es pot agrupar segons les àrees de cultura, esports, sanitat, urbanisme, etc....

3. Orgànica: Als ajuntament no té la importància que té a l'Estat, agrupa els crèdits per unitats administratives alhora que permet classificar i controlar l'òrgan responsable de la despesa.

La partida pressupostària vindrà xifrada com a mínim per la conjunció de les classificacions econòmica i funcional. L'orgànica es opcional. Els municipis de menys de 5000 h. poden fer el pressupost a nivell de funció i article. Esquema:

Classificació

<u>Funcional</u>	<u>Econòmica</u>
- Grup de funcions	- Capítol
Detall Obligatori	- Funcions - Article
- Subfunció	- Concepte
Detall Voluntari	- Programa - Subconcepte
- Subprograma	- Partida econòmica

Per una millor aproximació a l'estructura dels pressupostos, que es considera extremadament important, es recomana llegir en el BOE 252 datat el 20 d'Octubre del 89 l'ORDRE de 20 de Setembre del 89 per la que s'estableix l'estructura dels pressupostos de les entitats locals. Aquesta ordre noserà d'obligat compliment fins l'1 de Gener de 1992.

Els principis pressupostaris.

La nova llei de finances locals intenta assimilar al màxim la L.G.P. que es concreta en augmentar les competències municipals i les possibilitats de descentralització amb l'aparició de Patronats, Instituts, Organismes gestors, etc... i en la copia de les tècniques pressupostàries estatals que provoca la desaparició de conceptes com "contrets", "resultes", "pressupost refós" etc...

1) Principi d'annualitat: El pressupost coincideix amb un any natural i s'imputen a cada exercici els drets liquidats i les obligacions reconegudes aquell exercici. Per tant:

- * Desapareix el concepte "resultes" on s'hi barrejaven drets i obligacions líquides i exigibles i apareixen els "romanents de tresoreria" que són imputables a l'any i els "romanents de crèdit" incorporables l'any següent mitjançant modificacions de crèdit.

- * Neixen els programes plurianuals com a excepció tècnica per poder estendre a anys següents el compromís de despesa.

Si el pressupost no s'aprova abans de 1 de Gener es prorroga automàticament l'anterior.

2) Principi d'unitat Pressupostària: Les entitats locals aproven un

pressupost únic. La nova llei manté el principi però canvia el significat ja que si bé es manté un sol pressupost General amb aprovació única aquest està format de quatre pressupostos: el de l'entitat pròpia, el dels Organismes autònoms i administratius, els dels organismes autònoms financers i comercials i els de les societats mercantils de capital íntegre municipal.

3) Principi d'especificitat pressupostària. Es manté en la nova llei i obliga a la consignació d'un tipus i quantitat de despesa. Quedant clar que els crèdits específics per atendre despeses tenen un caràcter limitatiu i vinculant, que són nuls de ple dret els actes administratius que comportin el compromís de despesa superior als crèdits autoritzats pressupostàriament i que és responsabilitat de l'interventor i l'autoritat competent no fer la "nota de reparament".

Amb algunes excepcions: Quan les sentències judicials obliguen a l'ajuntament a indemnitzar no es pot alegar falta de consignació pressupostària.

4) Principi de no afectació de recursos

La desaparició dels pressupostos extraordinaris i especials d'urbanisme impulsats pel principi de caixa única i gestió conjunta ha difuminat l'afectació dels recursos locals, l'art. 146.2 LRHL diu que els recursos es destinaran a atendre el conjunt de les obligacions llevat dels ingressos

específics a fins determinats (Contribucions especials).

Apareixen dues novetats excepcionals: Que les despeses corrents necessàries i urgents es podran finançar amb crèdit tot i ser deutes a curt termini i que es pot liquidar el pressupost amb romanent de tresoreria negatiu finançant amb una operació de crèdit.

5) Principi del Pressupost anivellat. Els estats d'ingressos i despeses que formen el pressupost s'han d'aprovar sense dèficit inicial. Queda la possibilitat que s'aprovin amb superàbit, però es moralment desaconsellable.

L'aprovació del pressupost.

El Pressupost General es contempla com un acte administratiu, aquest fet preval tan pel que fa a la documentació i terminis de l'expedient d'aprovació com per l'executivitat.

L'art. 149 Llei finances locals diu que serà "format" pel seu president (el Batlle) i portarà la documentació següent:

- * Memòria explicativa del contingut, detallant principis modificacions.

- * Liquidació del pressupost de l'exercici anterior i avanç de la del corrent.

- * Annex del personal de l'entitat local

- * Annex de les inversions a realitzar en l'exercici.

- * Informe econòmic-financer on s'exposi les bases utilitzables per l'evaluació d'ingressos i d'operacions de crèdit, la suficiència dels crèdits i les despeses de funcionament dels serveis.

- * El pressupost de cada un dels organismes autònoms integrats al General, proposat per cada organ. i de les Societats mercantils.

Un cop format serà informat per l'interventor (municipis menors de 5000 H. el secretari-interventor) es sotmetrà al Ple de la corporació (Abans del 15 d'Octubre). L'acord d'aprovació serà únic. S'exposarà al públic i s'enviarà un anunci al BOP restant a exposició pública 15 dies a partir de la publicació. Passat el temps s'aprovarà definitivament pel Ple (o automàticament si existia un afegitó que especificava que sense alegacions quedava automàticament aprovat) si no hi ha hagut reclamació. Si es produeixen alegacions el Ple té un més per resoldre-les. Del pressupost aprovat se'n remet còpia a l'Estat i a la DG d'Administració Local de la Generalitat. El Pressupost entra en vigor un cop publicada l'aprovació definitiva (teòricament abans de 1 Desembre) i resumit per capítols. Contra l'aprovació definitiva es pot interposar contenció administrativa.

Una còpia del pressupost ha d'estar a disposició del públic.

Les modificacions de crèdit

Quan s'ha de realitzar despeses no demorables i no es disposa de consignació pressupostària, o sigui insuficient i no ampliable s'ha de procedir a una modificació (habilitació o suplementació) de crèdit que haurà de seguir els mateixos passos que l'aprovació del Pressupost General.

Les bases d'execució del pressupost determinen:

*Per excepció del caracter limitatiu i vinculant del credit es consideraran ampliables aquells que de manera taxativa es relacionin en aquestes bases i podran veure incrementada la seva quantia en funció de l'efectivitat dels recursos afectats.

*Règim de transferències de crèdit. Si es donen entre el mateix grup de funció corresponent al batlle sense fer la tramitació de la suplementació de crèdit.

*Les bases poden intervenir en temes de projectes plurianuals, expedició d'ordres de pagament a justificar, determinant criteris generals, els límits quantitatius i els conceptes pressupostaris ampliables, etc...

L'execució del pressupost

El pressupost és una previsió de la despesa. L'execució de les despeses té uns mecanismes amb les següents fases:

*Autorització. És un acte administratiu de contingut econòmic que comporta el càlcul del cost d'una despesa que compromet en part o totalment el crèdit pressupostari. (per ex. autorització d'un projecte amb càrrec a una partida)

*Disposició o compromís. Necessita una autorització prèvia i estableix la concreció de la quantitat. (per ex. adjudicació d'una obra)

*Reconeixement o liquidació de l'obligació. És conseqüència de l'acte de constatació de l'obra feta o recepció i representa el neixament d'una obligació de l'entitat vers el creditor.

*Ordenació de pagament. L'expedició de l'ordre de pagament s'haurà d'acomodar al Pla de Disposició de Fons de Tresoreria que haurà de recollir sempre la prioritat de les despeses de personal i de les obligacions concretes en exercicis anteriors. Les ordres de pagament poden dividir-se en pagaments en ferm per aquelles on està acreditada documentalment la realització i a justificar la resta.

Les bastretes a caixa fixa són també pagaments a justificar però amb la modalitat que es fan en una caixa habilitada per fer front a les despeses periòdiques i repetitives.

Els òrgans que han d'aprovar les despeses són:

-l'autorització i la disposició el Ple o el Batlle si no sobrepassa el 5 % dels recursos ordinaris del consistori i si no ha estat delegat a la Comissió de Govern.

-El reconeixement i l'ordre de pagament al President.

L'Ajuntament pot, si ho disposa reglamentàriament, abarcar en un sol acte administratiu dos o més fases de l'execució.

La liquidació del pressupost

La recaptació de drets i el pagament d'obligacions es liquida el 31 de Desembre de l'any corresponent, quedant a càrrec de la tresoreria els ingressos i pagaments pendents. Configuren el "romanent de Tresoreria" les obligacions reconegudes i liquidades no satisfetes a 31.12, els drets pendents de cobrament i els fons líquids en aquella data.

L'aprovació de la liquidació corresponent al President de la corporació i s'ha de produir abans de l'1 de Març. S'en dona compte al Ple en la primera sessió que es celebri. Si la liquidació és amb romanent de tresoreria negatiu s'haurà de procedir d'alguna d'aquestes tres formes:

-Reducció de l'estat de despeses per la quantia igual al deficit.

-Concertar una operació de crèdit.

-Aprovar el nou pressupost amb superàvit de quantia no inferior al deficit.

Els ajuntaments han d'enviar còpia de la liquidació a la Delegació d'Hisenda i a la DG d'administració Local.

III. RECURSOS DE LES HISENDES LOCALS

El punt III de l'exposició de motius de la Llei d'Hisendes Locals diferencia de forma general els recursos en tributaris, no tributaris i participació en els tributs de l'Estat. L'Art. 2 els enumera de manera específica que a partir d'ara anirem tractant.

1. Ingressos de dret privat

Són els rendiments de qualsevol mena derivats del seu patrimoni, així com les adquisicions a títol d'herència, llegat o donació. No cal confondre amb els bens de domini públic que són aquell conjunt de bens d'ús públic que no poden ser ni venuts ni comprats i fins i tot ni valorats car no formen pas del comerç dels homes (com carrers, places, jardins, etc...) doncs segons l'Art. 7 de RD 336/88 de Rg. PATrimoni dels Ens Locals són inalienables, inembargables, imprescriptibles i no subjectes al pagament de tributs.

Per fer efectiu els drets sobre patrimoni dels ens locals s'ajustarà a les normes i procediment del dret civil o mercantil, no l'administratiu.

2. Tributs.

Són les prestacions pecuniaries de dret públic que una administració exigeix a l'ampara de la llei per tal de cobrir les necessitats que li són encomanades. L'art. 26 LLGT els classifica en taxes, contribucions especials i impostos. L'Art. 106 LRBRL diu que els Ajuntament tenen autonomia per establir i exigir tributs d'acord amb la legislació reguladora de bases i les lleis de les CCAA si tenen competències.

Pel que fa als beneficis fiscals només es podran establir per llei i en els elements de l'activitat tributària (recàrrecs d'apremi, infraccions i sancions, interessos demora, devolució ingressos indeguts, etc...) serà d'aplicació la Llei General Tributària.

Els recursos oposables contra l'aplicació i efectivitat dels tributs locals són :

- Recurs de reposició que es formalitza davant l'òrgan que va dictar l'acte que es vol recórrer. Contra la seva denegació es pot procedir a interposar:

- Contenciós administratiu

El fet d'interposar recurs no detura el procediment de cobrament. Per tant si es deturar s'ha de fer una sol·licitud de suspensió del procediment, que l'administració haurà de concedir si s'acompanya d'una garantia suficient (aval o fiança).

La potestat reglamentària dels Ajuntament, d'acord amb la normativa tributària estatal, es realitza mitjançant les **ORDENANCES FISCALS**, que regulen els seus tributs i preus públics i reglamenten la gestió, recaptació i inspecció. Les Ordenances obliguen dins el terme municipal i s'aplicaran conforme els principis de residència efectiva i territorialitat segons els casos. Les ordenances han de contenir la determinació del fet imposable, el subjecte passiu, responsables, exempcions, reduccions i bonificacions, bases imposables, tipus de gravamen, període impositiu i devengament, data d'aprovació i començament de l'aplicació.

Els terminis d'exposició a l'aprovació inicial i de les modificacions serà de 30 dies. Els acords definitius els ha de prendre el Pl i el text íntegre s'ha de publicar al BOP.

a. Les Taxes. Segons l'Art. 6 de la Llei 8/89 Tasas i Precios Públicos les taxes són tributs on el fet imposable és la prestació d'un servei o la realització d'una activitat administrativa en règim de dret públic que es refereixin, afectin o beneficiïn els subjectes passius quan concorri el fet que sigui de sol·licitud o recepció obligatòria, o que no pugui

prestar-se o realitzar-se pel sector privat per tractar-se de serveis o activitats que impliquen manifestació d'autoritat, o serveis públics amb declaració de reserva en favor les entitats locals d'acord amb la normativa vigent.

Amb la nova llei queda restringit el concepte taxa doncs l'aplicació per utilització del domini públic passa a ser un preu públic. Per tant es poden exigir taxes per totes les competències i serveis descrits a l'art. 25 i 26 de la LRBRL: recullir brossa, abastament domiciliari d'aigua, clavegueram, serveis funeraris, etc...

Està prohibit exigir taxes per l'abastament d'aigües en fonts públiques, enllumenat carrer, vigilància pública general, protecció civil, ensenyament obligatori, etc...

L'import estimat de les taxes per prestació de serveis o realització d'activitats no pot excedir del cost real en el seu conjunt. Per això en el moment de d'aprovació de les ordenances que les estableixin s'haurà d'acompanyar d'un estudi del cost i de les tarifes que es proposen el qual haurà d'incloure tots els costos directes així com els percentatges de costos generals que li són imputables. Pel que fa a la repercussió sobre el subjecte passiu tot i donar rellevància al criteri de capacitat econòmica queda com a principi rector el cost de servei. No es preveu fixar quanties per dessota del cost.

b) Contribució especial. L'art. 28 LRHL i el 26 de LGT defineixen les Contribucions especials com aquell tribut el fet imposable del qual consisteix en l'obtenció pel subjecte passiu d'un benefici o augment de valor dels seus bens com a conseqüència de realitzacions públiques o l'establiment o ampliació dels serveis. Es remarcable el seu caràcter potestatiu i no obligatori.

La base imposable està constituïda com a màxim pel 90 % del cost que l'entitat local suporti una vegada restades les subvencions. Els cost inclourà el cost dels treballs reals parcials, la redacció del projecte, direcció d'obres i programes tècnics, pel valor del terreny a ocupar, les indemnitzacions per l'aterrament de construccions i arrendataris perjudicats i en últim terme l'interès del capital invertit si s'ha hagut de córrer a aquest finançament.

La base imposable es repartirà entre els subjectes passius. Amb caràcter general s'aplicaran en metres lineals de façana, els metres quadrats de superfície, el volum edificable i el valor cadastral. La millora dels serveis d'extinció d'incendis podran ser distribuïts entre les companyies d'assegurança

proporcionalment a l'import de les primes recaptades.

Si ho acorda l'Ajuntament i a sollicitud dels interessats es pot concedir fraccionament fins a 5 anys.

El meritament s'haurà de fer quan s'executin les obres o comenci la prestació del servei. Es pot exigir per endavant el pagament amb caràcter de liquidació provisional de quotes en espera a l'acabament de l'obra o inici del servei que donarà les liquidacions definitives.

El Ple municipal es qui acorda en cada cas l'aplicació i les condicions. L'acord d'ordenació contindrà: determinació cost, quantitat a repartir i criteri de repartiment. Les quotes es notificaran individualment a cada subjecte passiu.

La llei permet la creació de l'Associació Administrativa de Contribuents quan així ho sollicitin la majoria absoluta dels mateixos i podran promoure l'execució de les obres o establiment de serveis que a més aportarà els diners que corresponen a l'Ajuntament quan aquest no ho pot finançar tot i quedar l'execució de l'obra sota la direcció i responsabilitat de l'Ajuntament.

c) Recarrecs i impostos. Els ajuntaments poden establir recarrecs sobre els impostos de les respectives CCAA i d'altres entitats locals si està previst legislativament. Encara no se n'ha establert cap a nivell local sobretot després de la sentència del Suprem 19.12.89 sobre recarrec municipal a l'IRPF. Les Diputacions si que n'han establert.

Els impostos són els tributs exigits sense contraprestació, el fet imposable ve tipificat per llei i depen de la capacitat econòmica del subjecte passiu com a conseqüència de la possessió de patrimoni, vinculació de bens i adquisició o despesa de renda. Els impostos municipals venen regulats per LRHL i poden ser obligatoris (Sobre immobles, sobre activitats econòmiques i sobre vehicles de tracció mecànica) o potestatsius (Sobre construccions, instal·lacions i obres, sobre l'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana).

Impost sobre bens immobles. Substitueix la contribució urbana i a la territorial rústica i pecuària (encara que la part pecuària passarà a tributar amb l'impost d'Activitats econòmiques el 1991).

És un impost directe de caràcter real i el fet imposable està constituït per la propietat de bens immobles (cases, terrenys o solars) de naturalesa urbana i rústica, per la titularitat de drets reals d'usdefruit i per concessió administrativa.

Aquí no es graven unes rendes o uns rendiments sinó el sol fet de ser propietari, per tant la base imponible és el valor cadastral que serà

revisat cada vuit anys, tot i que es pot procedir a la modificació o actualització seguint els tràmits pertinents quan el valor cadastral hagi quedat desfasat respecte el de mercat. La quota sorgirà d'aplicar el tipus de gravamen, que serà general de 0.4% sobre bens de naturalesa urbana i 0.3% sobre els de rústica. Els tipus impositius més alts que la llei permet són segons la població:

	Bens Urbans (%)	Bens Rústics (%)
-Fins a 5000	0.85	0.65
-De 5.001 a 2.0000 h.	0.95	0.75
-De 20.001 a 50.000 h.	1.00	0.80
-De 50.001 a 100.000 h.	1.05	0.85
-Més de 100.001 h.	1.10	0.90

Els valors màxims es poden augmentar si els municipis són capitals de província o de CCAA un 0.07 els BU i 0.06 els BR, si es presta el servei urbà de superfície un 0.07 BU i 0.05 BR, si es presten més serveis dels obligatoris 0.06% BU i BR, si els terrenys de naturalesa rústica són més del 80% del total del municipi el 0.15 BR.

A l'entrada en vigor les revisions i modificacions, i durant tres anys, es pot reduir el tipus a la mitat.

Només estan **exempts del pagament de l'impost** els bens propietat del municipi, de l'Estat i les CCAA, els bens afectats per la defensa de l'Estat, seguretat ciutadana i serveis educatius i penitenciaris, les vies públiques d'aprofitament gratuït, bens comunals i veïnals de ma comú, monuments històrics, bens de l'església, de representacions diplomàtiques, de Creu Roja, d'organismes internacionals segons convenis internacionals. Tenen exempció temporal les finques en repoblació forestal en alguns casos, bens rústics i urbans amb valor inferior a 100.000 Ptes i transitòriament fins el 31.12.92 els que ja eren exempts segons CTU i CTR. Les vivendes de protecció oficial gaudiran de la reducció 50% durant 3 anys a partir de la fi d'obra.

Les **reduccions i bonificacions** han desaparegut pràcticament. Existix el 90% de reducció pels immobles que constitueixen l'objecte de l'activitat de les empreses de promoció immobiliària, construcció i urbanització i no figurin en els bens del seu immobilitzat.

Per la **gestió** de l'impost el Ministeri d'Economia forma un PADRO constituït pels censos dels bens immobles, els subjectes passius i els valors cadastrals, que estarà a disposició dels Ajuntaments. Per les construccions noves els subjectes estan obligats a comunicar en forma de declaració les modificacions segons especifica el reglament.

Les **reclamacions** contra la delimitació del sòl, ponències de valors i valors cadastrals es faran

davant el tribunals econòmic-administratiu de l'Estat (Art. 113 LRBRL). La recaptació i liquidació, així com la revisió, correrà a càrrec dels Ajuntaments.

Aquest impost representa una de les principals fonts d'ingressos de l'Ajuntament, es per això que atenent la competència estatal en cadastres, ponències a valors, modificacions, etc... que són les més importants de la gestió es pot concloure que no respecten l'autonomia local. Cal però veure els reglaments posteriors en matèria de convenis de col·laboració per comprovar si a través seu els Ajuntaments poden realitzar més tasques de gestió dels propis tributs en benefici de la seva hisenda i dels contribuents que podrien ser atesos per una administració més propera.

Impost sobre les activitats econòmiques. Substitueix les llicències fiscals sobre activitat econòmica i sobre professionals i artistes i els impostos sobre radicació, publicitat i despeses sumptuàries. És un tribut directe (Art. 79 LRBRL) de caràcter real i el fet imposable està constituït pel mer exercici d'activitats empresarials, professionals o artístiques. Els subjectes passius són les persones físiques o jurídiques.

Les **exempcions** es redueixen molt. Desapareixen a les Caixes Generals d'Estalvi Popular. Les exempcions es mantenen fins el 21.12.93 en tots aquells casos que les disfrutessin quan entrà en vigor la llei.

El govern de l'Estat aprovarà les **tarifes** de l'impost on es definirà el contingut de les activitats gravades, es fixaran les quotes mínimes aplicables i les instruccions d'aplicació. Les **quotes** no podran excedir del 15% del benefici mig presumpte de l'activitat gravada, es delimitarà el contingut d'acord amb les característiques dels sectors (influència de les llicències fiscals) i es tindran en compte la superfície dels locals on realitzen les activitats gravades. Els pressupostos generals de l'Estat podran modificar les tarifes i actualitzar les quotes.

Els Ajuntaments tenen capacitat d'incrementar les tarifes mínimes aprovades amb l'aplicació d'un coeficient que serà únic per totes les activitats. L'escala de coeficients màxims és la següent:

-Municipis fins a 5.000 h.	Fins 1.4
-Municipis de 5.001 a 20.000	Fins 1.6
-Municipis de 20.001 a 50.000	Fins 1.7
-Municipis de 50.001 a 100.000	Fins 1.8
-Municipis de més de 100.000	Fins 2.0

Novament l'administració va molt més enllà de la simple coordinació doncs la llei entra en tots els aspectes de la gestió retallant molt les

competències municipals. Correspon a l'estat: qualificació de les activitats i assenyalar les quotes corresponents, les reclamacions i la inspecció amb col·laboració de l'Ajuntament. Quedant per aquests darrers la liquidació (reduïda a l'aplicació dels coeficients multiplicadors i a la notificació de la liquidació) i recaptació.

Començarà a exigir-se a partir 1.1.91, fins aleshores continuaran existint els impostos que substitueix. Paradoxalment durant l'exercici 90 la contribució pecuària queda exempta.

Impost sobre vehicles d'atracció mecànica. La nova llei el configura com un tribut directe que grava la titularitat dels vehicles de tracció mecànica, aptes per circular per les vies públiques, considerant-se que ho són els matriculats en els registres públics corresponents. **Substitueix** l'impost de circulació de vehicles. **S'eximirà** el pagament a vehicles oficials de l'estat, CCAA i entitats locals, els adscrits a defensa nacional i seguretat ciutadana, de representacions diplomàtiques i organismes internacionals, ambulàncies i destinats a assistència sanitària, que pertanyin a la Creu Roja, d'inval·lids o disminuïts físics si no superen els 12 CV que estiguin habilitats perquè els portin ells, els autobusos urbans adscrits al transport públic en règim de concessió administrativa, els tractors, remolcs i maquinària previstos a les "cartillas de inspecció agrícola" i transitòriament fins el 31.12.92 es mantindran els beneficis que es gaudeixin en aquest moment.

El **període** imposable serà l'any natural i la **quota** s'acreditarà sencera el primer dia del període imposable però haurà de prorrogar-se per trimestres en el supòsit de primera adquisició o baixa del vehicle. S'estableix un quadre de tarifes que modifica la Llei del Pressupost de l'Estat es poden considerar mínimes donat que es poden augmentar aplicant un coeficient per trams de població.

La **gestió** queda atribuïda a l'Ajuntament. Val a dir que s'ha tornat a perdre l'oportunitat de regular l'accés directe de l'ajuntament a les dades de la Prefectura Provincial de Tràfic (JPT), cosa que permetria l'actualització automàtica i al dia del padró de l'impost. Amb la nova llei no es pot donar d'alta el vehicle sense fer efectiu l'impost. Les altes i baixes segueixen arribant trimestralment als ajuntaments mitjançant el Dep. de Governació de la Generalitat que els rep de la JPT. Convé ressaltar que segons la LRHL aquest impost podria passar a les CCAA a canvi d'una compensació.

Impost sobre l'increment de valor dels terrenys. És conegut popularment per la plusvàlua.

L'Art. 47 de la CE reconeix que la "comunitat participarà en les plus-vàlues que generi l'acció urbanística dels ens públics". Aquest impost té caràcter complementari o d'agregació a l'impost estatal sobre transmissions patrimonials, avui dia cedit a la Generalitat. L'aplicació d'aquest impost representa també una doble imposició amb IRPF i l'impost sobre Societats en la mesura que els dos graven ingressos extraordinaris derivats de transaccions immobiliàries que no resulten compensades per altres minusvalies produïdes en el mateix exercici fiscal. No obstant s'intenta evitar la doble imposició fent el 75 % de l'impost directament desgravable sobre la quota de l'IRPF.

Es generalitza el caràcter potestatiu. El **fet imposable** es constituït per l'increment del valor dels terrenys urbans que es posa de manifest en les transaccions de propietats realitzades a títol onerós o lucratiu. El **subjecte passiu** serà l'adquirent en les transmissions lucratives (donacions, herències) i el transmissor en les oneroses (compravenda). La **base imposable** s'amplia i simplifica, es calcula en base al valor final fixat per l'impost de bens immobles. Els increments de valors es determinen mitjançant l'aplicació de percentatges entre uns límits que dicta la Llei (entre el 30% i el 16% segons la grandària del municipi).

La obligació del adquirint que existia de donar compte del canvi de domini a l'Ajuntament abans d'inscriure al Registre de la Propietat queda substituïda per l'obligació que tindran els notaris de remetre trimestralment als ajuntaments la relació d'actes i negocis jurídics que posen en evidència el fet imposable.

Impost sobre construccions, instal·lacions i obres. És una reformulació de la taxa que molts ajuntaments apliquen a l'hora de tramitar les llicències urbanístiques. No obstant la seva instal·lació no significa la derogació de la taxa. És de caire potestatiu i serà un acte conjunt amb la preceptiva llicència urbanística. Es coneix com a "quota d'urbanització" i la seu import es determina per un percentatge del que s'edificarà. El **subjecte passiu** és el propietari de l'immoble on es realitzin les obres, però s'admet la figura del contribuïent substituït. La **base imposable** serà els cost efectiu i real de les obres i construccions i es determinarà a partir del projecte visat pels col·legis oficials o bé a partir de les avaluacions dels tècnics municipals. El **tipus de gravament** serà un percentatge mínim del 2% que pot incrementar-se en funció de la població fins el 4%. En sol·licitar llicència es merita l'impost. La **liquidació** definitiva comprovarà l'adequació del valor de l'obra realitzada a la declarada.

d) Participació en els tributs de l'Estat. L'Art. 142 de la CE fixa l'objectiu que els recursos obtinguts conjuntament per d'ambdues procedències (tributs municipals propis i aportacions de l'Estat) garanteixin la suficiència de les hisendes locals. Així els ingressos pel concepte de participació en els tributs estatal no apareixen com uns ingressos tributaris assignats d'acord amb els rendiments dels impostos de l'estat sinó que té clarament caràcter de fons de subvenció de caràcter general que es reparteixen entre els ajuntaments segons uns paràmetres relacionals a través d'una fórmula. La Llei estableix una fórmula de determinació del percentatge de participació de la quantia inicial establerta i fixa uns criteris d'actualització pels períodes 1989-93, durant el qual estarà vigent la fórmula. També regula casos diversos com el finançament dels transports i casos específics quan l'insuficiència és manifesta.

Per l'any 1989 es fixa una quantitat de 433 mil·lions. Que representa un 27 % més que el 88. Però perd pes relatiu respecte el total del pressupost: el 1983 el Fons era 8.3 dels impostos no cedibles i el 89 és el 5.67%. La quantia inicial s'actualitza multiplicant per un coeficient, el qual correspon a l'augment relatiu del blocs d'ingressos de l'estat coneguts com a ITAE. Però amb dues limitacions: l'índex de variació no pot ser superior percentualment al PIB i no pot ser inferior a la despesa equivalent de l'estat, magnitud que està definida com la suma de les despeses dels capítols I, II i IV dels Pressupostos d'Alguns Ministeris.

L'Art. 115 de la LRHL explica els criteris de distribució entre les entitats locals. Primer determina com es fixarà la quota de Barcelona i Madrid. Es retira la quantitat que els correspon i la resta es distribueix d'acord amb els criteris:

a) El 70% en funció de la població (habitants de dret), ponderades per un coeficient multiplicador creixent conforme augmenta la població.

b) El 25% en funció de l'esforç fiscal mitjà del municipi. (Concepte que ve regulat per la Llei de Pressupost General. Es calcula en funció del rendiment real dels tributs municipals en relació al rendiment potencial (el 80%) i de la pressió fiscal per IRPF i pel valor relatiu de la base imposable de la CTU (ara IBI) (el 20%).

c) El 5% en funció del nombre d'unitats d'EGB, preescolar i especial existents en centres públics ubicats en immobles municipals on correspongui les competències de manteniment i conservació.

L'Art. 42 de l'EC diu que els ingressos estatals i subvencions no condicionades seran rebuts a través de la generalitat que els distribuirà d'acord

amb els criteris legals que estan establerts per les esmentades participacions. Aquest article genera interpretacions contraposades. Una d'elles és la de LRHL que obvia absolutament aquesta reserva estatutària en favor de la Generalitat, actualment s'està pendent d'un recurs al Tribunal Constitucional.

Absolutament lligat amb això està el Fons de cooperació Local de Catalunya que roman parat fins saber si s'ha de nodrir únicament de recursos propis de la generalitat o haurà també d'incloure els de l'Estat.

e) Subvencions. Són aquells fluxes o transferències corrents o de capital, a fons perdut i destinades a ajudar i estimular una activitat, servei o obra d'interès general. Poden ser incondicionades, com és el Fons Nacional de Cooperació Local car no va destinat a una cosa concreta sinó a ajudar a finançar l'ajuntament i condicionades que són les que s'entreguen únicament i només per una cosa.

La nova llei diu que les subvencions que rebien les entitats locals amb destí a les seves obres i serveis no podran ser aplicades a actuacions diferents d'aquelles per les que foren atorgades, a excepció dels sobrants no reintegrables la utilització dels quals no estigués prevista en la concessió. Per garantir el compliment les entitats atorgants podran verificar-ne el compliment i si d'ella en resultés que la subvenció no fou destinada a les finalitats per les quals foren concedides es podrà exigir el reintegrament o compensar-se amb altres subvencions a que tingués dret l'Ajuntament, tot amb independència de les possibles responsabilitats.

Les subvencions, sobretot de les Diputacions i la Generalitat, esdevenen imprescindibles sobretot per finançar inversions reals d'obres importants. Això obliga als regidors i batlles repetir periòdicament peregrinacions pels despaxos de les administracions en busca de fons extraordinaris.

Les subvencions també són fonamentals per certes polítiques sectorials, sobretot si són de nova creació (els serveis socials subvencionats per l'ICASS, el treball comunitari subvenit per l'INEM, etc...). En especial cal ressaltar dues fonts de subvenció per la seva magnitud:

***El Pla de Cooperació i Assistència Local (PCAL)** pels anys 90-91 de la Diputació de Barcelona, que substitueixen els PRAM (Programes d'Actuació Municipal) i es defineix com l'instrument per a garantir, des dels principis de cooperació i assistència jurídica, econòmica i tècnica els principis de solidaritat i equilibri intermunicipal de

l'estructura local. Està dotat en 5000 milions. Tanmateix la legislació catalana sobre competències de les diputacions determina que les aportacions de les diputacions s'haurien de fer participant en el Pla Unic d'Obres i Serveis de Catalunya de la Generalitat. La Diputació de Barcelona no ho ha interpretat així i manté el seu propi Pla.

***Pla Unic d'Obres i Serveis de Catalunya (PUOSC)** és la principal font d'ingressos dels municipis per a finançar inversions de capital. Es defineix com l'instrument de cooperació econòmica per a la realització d'obres i serveis de competència municipal i preferentment als mínims obligatoris de l'art. 64 de la LMRLC. Actualment està en vigor el PUOSC del trieni 89-91. La llei 23/87 de 23.12 estableix els criteris de finançament i les bases de selecció, distribució i finançament de les obres i serveis.

El PUOSC es finança mitjançant l'aportació del Pressupost General de l'Estat, del propi pressupost de la Generalitat, de les consignacions de les Diputacions i els municipis, comarques i mancomunitats com a beneficiaris del Pla. Les Diputacions, Consells Comarcals i Ajuntaments participaran en l'elaboració del Pla mitjançant la Comissió Local de Cooperació.

f) Preus públics. La LRHL i la 8/89 de 13.4 sobre Tasas y Precios Públicos estableix aquesta nova figura que se'n presenta com un recurs de dret públic i està manifestament mal definida i insuficientment regulada. Sorgeix del mateix supòsit que la taxa (l'Ajuntament entrega bens o realitza serveis pels quals obté un servei) però en aquest cas s'estableix una relació contractual i voluntària pel que paga. Així doncs segons l'Art. 41 de la LRHL quan un activitat pugui ser realitzada pel sector privat o bé no sigui de sol·licitud obligatòria estarem davant d'un preu públic.

L'import dels preus públics haurà de cobrir com a mínim el cost dels serveis prestat o l'activitat realitzada. El preu es fixarà prenent com a referència el valor de mercat. Existeixen dues apreciacions a fer:

-Quan es tracti d'empreses explotadores de serveis de subministrament que afecti a la generalitat o a part del veïnat, l'import del preu públic serà de l'1.5% dels ingressos bruts procedents de la facturació que obtinguin anualment a cada municipi. Per exemple les empreses elèctriques.

-Quan existeixen raons socials, benèfiques, culturals o d'interès públic que hi aconsellin l'entitat podrà fixar uns preus públics per sota del cost real, amb l'autorització del Ple de la Corporació.

g) Operacions de crèdit i endeutament. Són recursos no tributaris que van adquirint més

importància cada any degut a la insuficiència de finançament i a les moltes necessitats a que han hagut de fer front els Ajuntaments conseqüència de l'herència deixada pels Ajuntaments franquistes.

*L'Art 49 de la LRHL permet concertar **operacions de crèdit** en qualsevulla modalitat i entitat financera. Per tant els Ajuntament poden acudir al crèdit públic i al privat, a mig i a llarg termini i amb les formes que elegeixin (emissió de deute públic, contractació de préstecs o crèdits, conversió i substitució total o parcial d'operacions preexistents, avals, operacions de tresoreria)

* Les **operacions de tresoreria**, és el crèdit a curt termini relacionat amb l'activitat ordinària i l'equilibri de tresoreria. Segons l'Art. 180 LRHL són aquelles que cobreixen deficiències temporals de liquidesa derivats de la diferència de venciment del pagament i dels ingressos.

Es poden concertar per períodes no superior a un any. A la pràctica els ingressos procedents de l'operació de tresoreria es poden imputar amb pressupost de l'exercici però les amortitzacions poden de manera total o parcials imputar-se en altres exercicis. La llei fixa un límit màxim del 35% dels ingressos liquidats per operacions corrents el darrer exercici. Per calcular la càrrega financera dels Ajuntaments no es computen.

*L'**emissió de deute públic**. Quan s'obté un préstec d'un indeterminat nombre de persones normalment a través de l'emissió de Títols-valors podem parlar de d'emissió pública de deute. L'Art. 53 de la nova llei ho contempla per al finançament de les inversions. Li seran d'aplicació les normes generals de les operacions de crèdit i supletòriament el TR de la LGP de 23.88. A la pràctica aquests recurs sembla més a l'abast dels grans municipis. (Barcelona va fer-ho fa poc).

***Concessió d'Avals a operacions de crèdit**. No són pròpiament una font d'ingressos pel l'Ajuntament que els concedeix, tot i que sí poden constituir una despesa. El Tribunal Constitucional ha entès que és una operació que compromet cabdals públics, facilitant el finançament d'una obra o d'un servei públic i per això té la consideració d'operació de crèdit.

Procediments. La concertació de tota operació de crèdit serà acordada pel Ple de la Corporació amb informe previ d'Intervenció Municipal. Excepte aquelles operacions de tresoreria d'import inferior al 5% dels ingressos liquidats per operacions corrents de l'últim exercici, que l'aprovació correspondrà al President o la Comissió de Govern si així ho té delegat.

La **Tutela financera** són el conjunt de controls de legalitat de caràcter puntual clarament regulats i establerts per llei. La tutela l'exerceix les CCAA però existeix discussió de competències amb l'Estat.

Totes les operacions de crèdit necessiten autorització de la Generalitat si els recursos no van destinats al finançament d'obres i serveis inclosos en Plans Provincials i Locals de Cooperació econòmica de la Generalitat i si la quantia sobrepassa el 5% dels recursos liquidats per operacions corrents deduïts de l'última liquidació. No obstant l'Administració de l'Estat es reserva la possibilitat de fixar anualment els límits globals d'accés al crèdit a través la Llei dels Pressupostos Generals de l'estat. També són competència de l'Estat quan es tracti de formalitzar crèdit amb l'exterior i quan les operacions de crèdit siguin instrumentalitzades mitjançant emissió de deute públic.

El Banc de Crèdit Local d'Espanya exerceix també certa tutela financera doncs exigeix a tots els bancs que li trametin les dades referides a operacions de crèdit que concertin amb ajuntaments. Amb les dades estableix una Central d'Informació de Risc.

La **càrrega financera** és un concepte resultant de la suma de les quantitats destinades cada exercici al pagament de les anualitats d'amortitzacions, interessos i de les comissions. La relació de la càrrega financera amb la suma dels recursos liquidats per l'entitat local per operacions corrents de l'última liquidació del pressupost, menys les contribucions especials, subvencions i altres ingressos patrimonials en resulta el **percentatge de càrrega financera o endeutament**. El límit d'aquest percentatge és fixa genèricament, encara que no existeix cap ordre, en el 25 %.

$$PCF = CF * 100 / (\text{Ingressos ordinaris} - CF)$$

h) Altres recursos de les Hisendes Locals

***Producte de multes i sancions**. Es poden imposar per moltes raons: als funcionaris quan la seva conducta estigui tipificada com a sanció, als particulars pels deures vers l'empadronament o a infraccions de reglaments o a infraccions tributàries.

L'administració local podrà imposar i ingressar els imports de les sancions quan ho estableixin les ordenances de policia i ordre públic, amb l'autorització del Governador civil quan siguin de caràcter greu. També podrà fer-ho quan li permetin

les lleis sectorials i sobre les infraccions tributàries segons estableixi la LGT.

***Prestació personal i de transport.** Els ajuntaments de poblacions inferiors a 5000 habitants podran imposar la prestació personal i de transport per a la realització d'obres municipals.

Aquesta prestació és una reminiscència feudal, i en bona lògica s'havia d'haver exclòs aquest tipus de recurs en serveis per la seva anacronia i escassa utilitat.

IV. Comptabilitat, Tresoreria, Control i Fiscalització.

La Comptabilitat

Fins ara la funció comptable tenia com a objectiu substancial el control, per a partir de la LBRL i LRHL comença a perfilar-se com una disponibilitat d'informació econòmica que adequa la gestió i ajuda a prendre decisions. Es per això que s'implantar properament (1.12.92) un Pla de Comptabilitat Pública pel Ens Locals, que juntament amb el Decret de l'Estructura Pressupostària formen la base d'una nova comptabilitat.

De la llei 39/88 LRHL (Reguladora de les Hisendes Locals) destaca en el caràcter formal per ser complementària de la Llei de Bases de 2.4.85 i en el caràcter material per afrontar els principis constitucionals d'autonomia i suficiència financera. Estableix:

***Identificació del sistema pressupostari i comptable local a la Llei General del Pressupost.**

***Implantació del sistema ADOP (Autorització, Disposició, reconeixement de l'Obligació i ordre de Pagament) amb caràcter preceptiu tant en la gestió com la comptabilització pressupostària.**

***Declara competent el Ministeri d'Economia i Finances per desenvolupar la llei.**

***Caldrà formar un únic compte general, com exigeix un sol pressupost, integrat pels diferents ens dependents de la corporació.**

***La fiscalització interna es regula a més del control de legalitat pel control financer i d'eficàcia.**

La LRHL declara subjecte els ens locals al règim de comptabilitat pública, entre altres coses a rendir comptes al Tribunal de Cuentas del Reino. No obstant a Catalunya s'ha d'interpretar que s'han de rendir comptes a la Sindicatura de Comptes, òrgan que alhora li correspon la fiscalització externa general en matèria financera i comptable de les corporacions locals.

Les funcions comptables corresponen a Intervenció, per la nova llei concedeix al Ple algunes competències d'inspecció de la comptabilitat.

Objectius de la nova comptabilitat:

-Establir el Balanç Patrimonial que substituirà el Compte General d'Administració del Patrimoni.

-Determinar els resultats de gestió des de la perspectiva patrimonial.

-Determinar els resultats analítics posant de manifest el cost i el rendiment dels serveis (comptabilitat de costos operativa).

-Registrar l'execució pressupostària i els seus resultats.

-Registrar els moviments de tresoreria i la seva situació.

-Proporcionar dades per elaborar el Compte General.

-Donar informació economico-financera per l'adopció de decisions.

-Possibilitar els controls de legalitat, financer i d'eficàcia.

-Possibilitar l'inventari, el control d'endeutament i el control de deutors i creditors de la corporació.

El Compte general

Els documents que formen el Compte General són:

1. Balanç de la situació
2. Compte de resultats.
3. Quadre de finançament anual.
4. La liquidació del pressupost.
5. Estat demostratiu dels drets a cobrar i obligacions a pagar provinents dels pressupost tancat.
6. Estat de compromisos de despesa plurianual.
7. Estat de tresoreria.
8. Estat de Deute.

Pels municipis de més de 50000 h.:

9. Memòria justificativa del cost i rendiment dels serveis públics.
10. Memòria demostrativa del grau de consecució d'objectius i el seu cost.

Pels municipis de menys de 5000 habitants s'arbitrarà un sistema simplificat de Compte general.

Els tres primers, novadosos, impliquen necessàriament l'obligatorietat que el sistema comptable adopti el sistema de partida doble que és el que utilitza l'empresa privada.

El procediment d'aprovació del Compte General és el que segueix:

-Formació del compte de la intervenció.

-Rendició per part del President per part de 15 dies.

-Anàlisi provisional per part de la comissió especial de comptes abans de l'1 de Juny.

-Informació pública i recepció d'observacions per un espai de 15 dies.

- Aprovació plenària abans de l'1 d'Octubre.
- Remissió d'ofici a la Sindicatura de Comptes.

Tresoreria

La llei de finances locals estableix les següents funcions:

- Recaptar Drets i pagar obligacions
- Servir els principis d'unitat de caixa del cabals i dels valors pressupostaris i extrapressupostaris (coneguts com a valors independents i auxiliars del pressupost).
- Distribuir en el temps les disponibilitats dineràries per la normal satisfacció de les obligacions mitjançant l'elaboració d'un programa o pressupost de tresoreria.

La llei permet rendibilitzar els excedents temporals de tresoreria mitjançant inversions que serveixin les condicions de liquidesa i seguretat.

Sovint els ajuntament deleguen el cobrament dels impostos i taxes a serveis de Recaptació de la Diputació, Generalitat o Estat que faciliten el servei a canvi de comissions sobre cobraments efectius. (Al voltant del 5% de la voluntària i fins el 20% de l'executiva).

Control i fiscalització.

El control intern es concreta en la funció interventora, de control financer i d'eficàcia. S'assigna la funció en exclusiva practicament als funcionaris d'administració local amb habilitació nacional (secretaris i interventors). Tot i que la nova llei preveu que en algunes ocasions podrà atribuir-se les funcions pròpies d'eficàcia i control financer a altres funcionaris.

El control de la funció d'intervenció té per objecte fiscalitzar tots els actes que donin lloc al reconeixement i a la liquidació d'altres obligacions o bé a la seva extinció mitjançant l'ingrés o el pagament. A més de fiscalitzar els actes de reconeixement de drets i obligacions la funció interventora s'exten a la recaptació, inversió i aplicació de cabdals públics. Aquesta funció s'exerceix de manera continuada al llarg de l'execució de la despesa i l'ingrés. Pel que fa a la despesa distingim:

- a) Intervenció crítica o prèvia: Amb antelació a tot acte susceptible de produir obligacions de caràcter econòmic.
- b) Intervenció Formal: sobre un document que el president ordena el pagament.
- c) Intervenció comprovatòria: quan l'ens ha extingit formalment les seves obligacions i es comprova que la despesa ha estat efectivament aplicada a allò previst.

Pel que fa als ingressos:

- a) Intervenció prèvia anterior a tot acte susceptible de produir drets

- b) Intervenció de l'ingrés material en el moment de realitzar-se l'ingrés a tresoreria, mitjançant el manament d'ingrés i l'acció recaptatòria.

Si l'interventor manifesta desacord amb el fons o la forma dels actes haurà de formular les seves objeccions per escrit amb antelació a l'adaptació de l'acord o resolució. Si fa referència als ingressos la nota no suspèn el tràmit. Si es refereix a la despesa suspèn el tràmit quan es basi en crèdit insuficient, quan ho hagin estat fiscalitzades les etapes prèvies, quan s'hagin omès requisits o tràmits essencials. Correspon al President resoldre la discrepàcia i al Ple quan es derivi de la manca de crèdit o quan siguin despeses de la seva competència.

El control financer té per objecte comprovar el funcionament econòmic-financer dels serveis i abarca tant el compliment de les normes i directrius que siguin d'aplicació com el grau d'eficàcia i eficiència en la consecució dels objectius.

El control d'eficàcia té per objecte comprovar el compliment dels objectius i l'anàlisi del cost de funcionament i el rendiment de recursos i inversions.

V- Bases per una política econòmica municipal de l'Esquerra

Tota política econòmica d'esquerra, per tant la de l'Esquerra, ha de perseguir l'increment del nivell i la qualitat de vida de tota la societat de forma harmònica i solidària. Per tant un objectiu bàsic és la redistribució de la renda.

Convé tenir en compte que tota anàlisi política ha de tenir present de la situació d'on es parteix. En el nostre cas es parteix d'uns municipis amb unes necessitats importants i amb uns recursos mínims.

La política econòmica municipal ha d'abastar dos espais diferents encara que complementaris. Els podríem anomenar el macroeconòmic i el microeconòmic.

1. **Política municipal macroeconòmica.** La política municipal és subsidiària de l'estatal i nacional doncs per a poder arbitrar una política econòmica municipal més justa cal canviar el marc legal vigent. Són aquests canvis necessaris els que hem classificat com a part macroeconòmica.

ERC ha de treballar desde les institucions que convingui -Parlament, Cortes, Consell d'Europa i si cal al carrer- per a que s'obtinguin els objectius següents:

*Reduir la potestat de les administracions estatal i autonòmica en el camp municipal a dos aspectes: la legalitat (només a càrrec de la Sindicatura de Comptes i en altres casos a la jurisdicció penal)

i l'oportunitat que ha d'estar exclusivament emmarcada en la tutela financera.

*Fixar uns percentatges fixes dels ingressos estatals i autonòmics que han de gestionar l'administració local. D'entrada s'hauria d'anar cap a la distribució típica dels estats federals 50/25/25 i evolucionar cap al 33/33/33.

*Reformar l'Estatut i si cal la Constitució a fi de que la Generalitat arbitri el seu propi sistema tributari i alhora pugui legislar sobre la Hisenda dels municipis catalans amb la finalitat doble d'augmentar la dotació de les hisendes locals i d'acabar amb els controls sistemàtics i centralitzadors dels ministeris espanyols.

*Arribar a un funcionament correcte del Fons de Cooperació Local de Catalunya. La Generalitat ha de poder distribuir aquest fons segons els propis criteris deixant d'estar subjecte al Fondo Nacional de Cooperación Local. Alhora la Generalitat ha d'aportar a aquest fons la part proporcional als impostos cedits.

*Desaparició del cos de funcionaris d'Habilitació Nacional del que formen part els secretaris, interventors i tesorers. Les competències de formació i titulació hauria de ser de la Generalitat i la designació hauria de correspondre als Ajuntaments que són que els paguen amb càrrec al seu pressupost.

*Elaborar un sistema més rigorós de distribució del PUOSC. Les subvencions que es donen per aquest concepte han d'anar únicament a cobrir les necessitats bàsiques dels municipis atenent sobretot les zones més deprimides.

*Obligar a les empreses elèctriques i telefònica a declarar en els Ajuntaments els ingressos obtinguts en municipi mitjançant la llista nominal de consumidors a l'hora de fer la liquidació del preu públic municipal amb la finalitat de conèixer quins són els autèntics ingressos canviant el mètode actual d'autoliquidació segons els ingressos bruts totals totalment incontrolables.

*Augmentar les mesures de control sobre la Junta de Sanejament i per a que facin públics els seus estudis.

*Abolir la retenció del 25 % del interessos bancaris dels comptes municipals per part del Ministeri d'Economia i Hisenda doncs no s'ha d'entendre que són comptes particulars.

Política econòmica municipal microeconòmica. És la política que es determina des de l'Ajuntament i que afecta a tota la política municipal doncs totes les altres àrees són tributàries de la Hisenda Municipal.

***Uns bons serveis obligatoris per tots.** És absolutament prioritari prestar els serveis mínims a que l'Ajuntament està obligat amb una qualitat alta. La política econòmica s'ha d'enfocar cap a que tots els ciutadans gaudeixin dels serveis imprescindibles (enllumenat, pavimentació, clavegueram, recollida de brossa) amb una qualitat comuna a tota la població i dels que també convé prestar (SS, llum i telefon a masies allades, Protecció civil, etc...). Convé tenir present que el cost d'alguns serveis es pot repercutir als administrats.

***Qui més té més pagui.** Quan un servei es repercuteix als administrats s'ha de repercutir de manera proporcional als seus recursos. És en aquestes actuacions quan es demostra l'autèntica política social d'un Ajuntament. Els camins a seguir per l'Ajuntament quan convé potenciar una obra socialment prioritària (asfaltar un barri perifèric i degradat, per exemple) són trobar subvencions d'altres administracions que redueixin el cost de l'obra i per tant l'aportació dels veïns o que l'ajuntament augmenti la seva participació per sobre del que marca la llei (per sobre del 10 % legal).

***Política d'ingressos.** Una vegada desaparegut l'impost de Despeses Sumptuaries que gravaven grans edificis i camps de golf per exemple, es pot aplicar la política de proporcionalitat i progressivitat dels impostos mitjançant la valoració cadastral dels solars, terrenys i edificacions. Els impostos de Bens Immobles i dels valor afegir es poden incrementar molt, doncs són desgravables a l'IRPF i en canvi els ingressos es queden al municipi.

***Pressió fiscal.** Una pressió fiscal mitja-alta amb criteris de redistribució de renda és positiva per les capes més desfavorides si va acompanyada a una despesa dirigida a la millora de les condicions de vida i a la prestació d'uns serveis de qualitat.

***Subvencions.** Quan es pretén crear qualsevol nou servei necessari per les problemàtiques de la població (guarderies, per exemple) al no augmentar la consignació pressupostària s'ha de procedir a la redistribució de despeses, no obstant si s'està a l'aguait les administracions estatal i autonòmica solen obrir línies de subvencions que normalment ajuden a mantenir alguns serveis.

***L'endeutament.** El nivell d'endeutament ha de dependre de les necessitats municipals, no obstant tot ajuntament que vol realitzar una tasca amb compromís social i voluntat transformadora necessàriament ha d'estar endeutat.

CULTURA

Un programa marc bàsicament ha de servir per plantejar grans conceptes que posteriorment i fruit del debat intern del partit ens permetran aplicar unes idees concretes a la realitat de cada un dels nostres pobles i ciutats. La gran dificultat de fer un programa electoral per a les municipals no és altra que les realitats diferenciades i sovint contraposades, de les diferents poblacions del país. En aquest sentit la primera part d'aquest programa serà la de grans idees més aviat filosòfiques. La segona part correspondrà més a propostes concretes i adaptables a cada realitat.

Cal també una definició del que vol dir cultura en un Ajuntament. La pràctica a la majoria d'Ajuntaments catalans ens demostra que no hi ha cap criteri unificat. Així ens trobem que a molts llocs, cultura i festes estan separats, en d'altres junts, o bé barrejats amb esports, joventut, etc..., per la qual cosa es difícil expressar amb claredat quins temes són els que cal tractar quan parlem de cultura.

MACRO-ÀREA

Aquesta seria la primera gran proposta del programa, a partir de la qual s'hauria de fer un debat aprofundit. Així, temes com cultura, esports, joventut, festes, participació ciutadana haurien de tenir en els diferents Ajuntaments un tractament global i coordinat. Evidentment dependrà del tamany de l'Ajuntament perquè això tingui una forma o una altra. D'entrada en Ajuntaments mitjans i grans seria interessant el plantejar la creació d'organismes autònoms que premetessin la participació de la societat civil a través de les diferents entitats dels pobles i ciutats i que donessin una globalitat als temes esmentats anteriorment.

La fórmula per estructurar les diferents regidories ha de ser pròpia de cada Ajuntament i prou oberta com per permetre que diversos regidors comparteixin tasques en aquesta macro-àrea.

PARTICIPACIÓ.

És evident que el tema de la participació és un dels més complexos que ens podem trobar a l'hora de definir el programa cultural d'un Ajuntament. Perquè si bé d'una banda és cert que des d'una òptica d'esquerreres cal apostar per la participació de manera clara i decidida, també ho és que la

societat, avui en dia no està preparada per afrontar les complexitats que implica donar joc als ciutadans. Lògicament hi ha excepcions que no fan més que confirmar la regla, però malauradament la societat civil catalana, a final del segle XX encara ha de madurar una mica més com per poder afrontar el repte de la participació.

Per aquest motiu la proposta seria molt més gradual. És a dir participació si, però seguint uns passos que ens permetin avançar gradualment al mateix temps que compaginen la tasca política amb la tasca pedagògica de formar la societat mirant cap el futur. Aquesta proposta pot tenir el risc de ser titllada de dirigista per alguns sectors de la societat, la qual cosa no ens ha de produir massa mal de caps. És important plantejar-se una línia d'actuació, en funció de la realitat de cada poble i ciutat, i mantenir-la amb coherència, a ser possible durant tota la legislatura, la qual cosa es pot fer des del govern o des de l'oposició.

Per tant ens caldrà treballar el tema de la participació a partir de la nostra realitat fent propostes concretes i tenint molt present:

a).- El paper de la societat civil, la seva influència, el seu nivell d'organització, etc..

b).- Els precedents que en aquest sentit ja puguin existir. No és bo canviar realitats més o menys consolidades. En tot cas sempre és millor optar per una redefinició gradual.

En el terreny de les propostes concretes cal veure la segona part d'aquest document.

ANIMACIÓ SÒCIO-CULTURAL

Aquest és un concepte que cada cop més està arrelant en la nostra societat. Alguns l'han definit com un element d'integració. D'altres com tot el contrari. El cert és que a Catalunya és un concepte encara a desenvolupar, mentre que a la majoria de països d'Europa ben bé podríem dir que ja tomen. Anem doncs en primer lloc a fer una aproximació a aquest concepte.

L'animació sòcio-cultural (ASC) neix a partir d'una societat industrial en crisi, provocada per:

1).- El creixement i la concentració d'una gran massa de població d'arrels ben diferenciades en nuclis urbans.

2).- Per l'augment d'indústries consumistes i, com a conseqüència, la pèrdua de la qualitat de vida.

3).- Per l'aparició d'un temps de lleure i d'esbarjo que contrasta amb la manca d'equipaments culturals i de vida associativa a les ciutats.

4).- Per la pèrdua del sentiment de pertànyer a una societat on solament es viu, fomentant així un individualisme compartit, un anonimat urbà.

Partint doncs d'aquests punts ens podríem atrevir a fer una definició d'ASC com el conjunt d'actuacions que ofereixen al ciutadà la possibilitat i motiven el desig de ser ell el protagonista del seu desenvolupament i el de la comunitat a la qual pertany.

L'ASC s'adreça al conjunt de la població d'un territori, a totes les edats, col·lectius diferenciats i realitats culturals, posant-les en contacte i promovent iniciatives de creació cultural, al mateix temps que pretén el desenvolupament local d'un territori. I a partir d'aquí és on ERC ha d'entrar a fons en aquest tema fent propostes de caire integrador i utilitzant l'ASC com una eina més de cara a la normalització cultural del país.

COORDINACIÓ

SOCIETAT CIVIL-ADMINISTRACIÓ.

En la política cultural d'aquest país trobem dos grans models d'intervenció.

Per una banda el model que ha potenciat CiU, i que ha consistit en potenciar extraordinàriament la societat civil a base de subvencions, la qual cosa ha provocat de vegades un desenteniment per part de l'administració en assumptes que han recaigut únicament en la societat civil, amb els corresponents riscos i conseqüents desastres. Ha sigut una política de deixar fer sense que hi hagués criteris objectius ni una planificació lògica en qualsevol política cultural que es pretengui avançada. L'altre model potenciat per PSC-PSOE i IC ha sigut el contrari. Un paper predominant de l'Administració sense donar joc pràcticament a la societat civil, amb la qual cosa s'ha disparat excessivament el protagonisme de l'Administració, la qual cosa ha provocat un increment important de la despesa pública d'una banda i de l'altra un perill important de desaparició dels col·lectius organitzats en aquests llocs.

Després de tres legislatures d'Ajuntaments democràtics ens cal aprofundir sobre aquest concepte i ERC té l'oportunitat de plantejar una nova teoria al respecte. Es tracta ni més ni menys de potenciar clarament l'ENTESA ADMINISTRACIÓ - SOCIETAT CIVIL, que combinat d'una manera adequada amb el concepte expressat anteriorment

d'Animació Sòcio-Cultural ens pot donar resultats excel·lents.

Pel que fa a l'entesa administració - societat civil hi ha diferents arguments que ens permeten apostar clarament per aquesta línia d'actuació:

1.- Per qualsevol administració és molt més rendible econòmicament una entesa amb la societat civil que no una actuació en solitari. La tasca que es pugui desenvolupar des de la societat civil tindrà menys costos de personal, etc...

2.- Potenciar la societat civil és enfortir el teixit associatiu del país, una de les riqueses i trets característics del nostre país.

3.- Amb aquesta fórmula estem donant joc a la participació, que des d'una òptica d'esquerres és prou interessant.

4.- Si l'entesa es produeix d'una manera correcta és evident que l'Administració no defuig la seva responsabilitat de governar, que no oblidem és el primer objectiu de qualsevol partit que espresenti a les eleccions.

5.- L'apropament que significa aquesta entesa és un valor afegit que no es pot despreciar, i més avui en dia que els polítics no són massa ben valorats a nivell de la població.

Aquesta teoria té un inconvenient greu, que no és altra que la reticència que molts cops es té des de la societat civil organitzada amb respecte a l'Administració. Sempre hi ha temors i dificultats però una actuació racional i amb una línia coherent amb objectius clars, ha de vèncer aquests temors i reticències.

Aquest pot ser un dels eixos bàsics del programa electoral i on incidir-hi d'una manera clara. Cal però adaptar aquesta teoria a la realitat de cada poble i ciutat i plantejar-la des de les diferents òptiques que espuguin presentar. Insistim en la necessitat d'un anàlisi acurada de la realitat de cada població perquè aquesta teoria s'ha d'aplicar molt bé o millor no aplicar-la.

RECURSOS ECONÒMICS.

És del tot evident que l'àrea de cultura a nivell dels pressupostos municipals és una de les més desprotegides que hi ha. També cal dir que hi ha excepcions en aquest sentit però són ben bé comptades.

És per aquest motiu que des d'ERC s'ha d'impulsar com una qüestió important l'augment de les partides destinades a cultura atès que per millorar la qualitat de vida dels ciutadans, objectiu sens dubte que hem de perseguir, cal també introduir elements actius en el món de l'oci i el lleure, i per tant potenciar d'una manera important la

culturització de la societat a tots nivells. No oblidem tampoc que una societat amb un alt nivell cultural és una societat on la integració de tots plegats en una mateixa comunitat no és cap utopia.

PROPOSTES CONCRETES D'ACTUACIÓ.

Aquestes propostes, més que propostes les podríem qualificar d'idees, ja que caldrà aplicar-les posteriorment a cada població. Així mateix aquest és un llistat obert, la qual cosa vol dir que es pot ampliar tant com calgui a partir de les aportacions que es vulguin fer des de les diferents seccions locals del partit, que fins i tot, i això seria interessant, poden respondre a experiències concretes que es poden traslladar.

MACRO-ÀREA.

Des d'ERC s'intentarà impulsar als diferents Ajuntaments on hi hagi representació una política coordinada de Cultura amb altres regidories amb les quals hi hagi punts de connexió (festes, esports, joventut, relacions ciutadanes, participació, etc..)

Per això s'impulsarà la creació d'àrees àmplies d'actuació i coordinació. També s'estudiarà la possibilitat de creació de Patronats, Fundacions i roganimes similars, per tal d'agilitzar al màxim la gestió en aquest camp.

PARTICIPACIÓ.

Amb la creació d'organismes de participació potenciarem una major entesa amb la societat civil. En aquest sentit, doncs, a més de la creació d'organismes municipals caldrà potenciar la creació de Consells de participació (consells assessors, etc...) amb una important presència de la societat civil.

ANIMACIÓ SÒCIO CULTURAL

An aquest sentit l'actuació prioritària va per dos camins:

1-Creació d'infraestructura per potenciar la relació de la gent en diferents àmbits.

2-Potenciació de l'aparició de grups de diferent tipologia que permetin aquesta interrelació entre diferents persones, barris i fins i tot comunitats.

COORDINACIÓ

SOCIETAT CIVIL - ADMINISTRACIÓ.

Iniciar una política de convenis de col.laboració amb les diferents entitats de la ciutat que substitueixi progressivament la política de subvencions indiscriminades i on a més d'un benefici per les entitats també hi hagi un benefici en forma de contrapartida per la ciutat o poble. Regular d'una manera clara la forma d'accedir a aquests convenis.

Suport a la creació d'infraestructura per part de la societat civil. No oblidem que aquelles entitats que disposen de patrimoni propi són les que tenen més garanties de futur.

Tot seguit us presentem unes quantes idees que poden ser d'interés de cara a incorporar al programa electoral però que caldrà analitzar població per població, ja que en algunes poblacions podria donar-se el cas que aquestes idees fossin realitats, més o menys consolidades i per tant seria bastant inoportú de tornar-les a plantejar com a noves. Per tant d'aquesta part cal fer-ne un bon ús.

IDEES CONCRETES D'ACTUACIÓ.

1-CREACIÓ D'INFRAESTRUCTURA PÚBLICA, RACIONAL I APROPIADA ALS CIUTADANS: XARXA DE BIBLIOTEQUES, TEATRES O SALES POLIVALENTS, ESPAIS D'ASSAIG PER GRUPS MUSICALS O TEATRALS, CENTRES CIVICS, SALES D'AUDIOVISUALS I VIDEOTEQUES...

2-PROGRAMACIÓ ESTABLE DE TEATRE MÚSICA I DANSA AL LLARG DE L'ANY PER POTENCIAR LA CREACIÓ D'ESPECTADORS I PER TANT INCREMENTAR EL NIVELL CULTURAL DE LA PLOBACIÓ. (CAL SABER QUE EN AQUESTA LÍNEA HI HAZ IMPORTANTS SUBVENCIONS DE LA GENERALITAT I LA DIPUTACIÓ A TRAVÉS DE LA XARXA DE TEATRES PÚBLICS). EN AQUEST SENTIT ES IMPORTANT LA POTENCIACIÓ DE GRUPS DEL PAÍS, SIGUIN DE MÚSICA, ESPECIALMENT, TEATRE O DANSA.

3-CATALANITZACIÓ DE LES FESTES (FESTES MAJORS, CARNAVAL, SANT JORDI, ETC...) AMB INCORPORACIÓ D'ELEMENTS AUTOCTONS D'UNA MANERA IMPORTANT (grups de grallers, castellers, bandes de música i per tant progressiva desaparició de bandes de cornetes i timbals, esbarts, orfeons, corals, diables, dracs i altres elements del bestiar, etc... El folklore català és molt ric i per tant no cal exportar-ne de forani, a no ser que es presenti com a tal però aleshores sempre es pot triar el país.)

4-INCENTIVAR LA PRODUCCIÓ CULTURAL DE LA CIUTAT O POBLE A TRAVÉS DE CONCURSOS D'IDEES, PREMIS, BEQUES, ETC... EN QUALSEVOL CAS S'HA D'INTENTAR BUSCAR FORMULES ORIGINALS I MODERNES QUE DE PER SI MOTIVIN A LA PARTICIPACIÓ I PER TANT ES PUGUIN POTENCIAR PER ELLES MATEIXES.

5-ESTABLIMENT DE PROGRAMES DE FORMACIÓ ADREÇATS PER UNA BANDA A LES ENTITATS I ELS SEUS GESTORS, COM A LA POBLACIÓ EN GENERAL EVIDENMENT QUESTS

PROGRAMES HAN DE SER DE CONTINGUTS CULTURAL.

6-POLITICA D'EDICIONS PRÒPIA SOBRE TEMES CULTURALS, HISTORICS I DE LA CIUTAT.

7-CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI CULTURAL DE LA CIUTAT O POBLE A TRAVÉS D'ACTUACIONS DE PROTECCIÓ DEL MATEIX I SI CAL RESTAURACIÓ.

8-POLITICA D'INTERCANVIS CULTURALS AMB D'ALTRES POBLACIONS SIGUIN CATALANES, SIGUIN DE FORA DEL PAÍS, AMB PARTICIPACIÓ DE LES DIFERENTS ENTITATS DEL POBLE O CIUTAT.

9-POTENCIAR DES DE L'ADMINISTRACIÓ L'ESPONSORITZACIÓ PER PART D'EMPRESSES, SIGUI A NIVELL PÚBLIC O DE LES PRÒPIES ENTITATS PER TAL D'ACONSEGUIR MES FONDS PER A LA CULTURA.

10-POTENCIACIÓ DE MUSEUS COMARCALS I LOCALS (EN CIUTATS D'UN CERT NOMBRE D'HABITANTS). AQUESTA POTENCIACIÓ HA D'ANAR ACOMPANYADA D'UN CONCEPTE MOLT MÉS OBERT DEL QUE SÓN I REPRESENTEN ELS MUSEUS A NIVELL DEL PAÍS. CAL FER D'AQUESTS FOCUS IRRADIADORS DE CULTURA I OBERTS A TOTS ELS SECTORS DE LA SOCIETAT: ENTITATS, ESCOLES, ADMINISTRACIONS, ...) *

SEGURETAT CIUTADANA I POLICIA LOCAL

Resum de competències

Segons la Constitució i l'Estatut les competències en seguretat ciutadana i policia, a diferència de l'estatut del 32, se les ha reservat l'Estat. A Catalunya les exerceix cada governador civil. No obstant unes residuals tasques han estat assignades als Mossos d'Esquadra (vigilar edificis i persones de la Generalitat, protecció de menors, etc...) i d'altres a les policies municipals.

Tant la Llei Municipal de Catalunya (Art. 63.2) com la Ley Reguladora de las Bases del Régimen Local (Art. 25.2) especifiquen que el Municipi exercirà **competències en seguretat de llocs públics, en ordenació del tràfic de vehicles i persones a la via pública i en protecció civil**. Aquestes competències les s'exercuten mitjançant la policia local, la qual també fa complir les ordenances i disposicions municipals.

La Policia Municipal

Segons la Llei Municipal Catalana (Art 51.1.h) i la Ley Reguladora Bases Regimen Local (Art 21.1.2) l'alcalde té l'atribució d'exercir la "Jefatura" de la policia municipal així com el nomenament i sanció dels funcionaris que usen armes. El Reglament d'Organització, Funcionament i Regim Jurídic de les Entitats Locals (Art. 41.8) especifica entre les atribucions de l'alcalde la de dirigir la Policia urbana, rural, sanitària, de subsistència, de seguretat i

circulació i de costums, publicant a l'efecte bandes, ordres o circulars d'instruccions.

La DF 3a de la Ley Reguladora Bases Regimen Local determina que el personal de les Polícies Municipals tindran un estatut específic, aprovat reglamentàriament tinguent en compte la Ley de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado.

La Ley de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado atribueix a les policies locals, sense especificar si es tracta de competències concurrents o exclusives, les funcions naturals i constitutives de qualsevol policia. I de manera específica **vigilar edificis locals, protecció d'autoritats locals, ordenar i dirigir el trànsit, policia administrativa pel que fa a les ordenances i disposicions municipals, participació en funcions de Policia Judicial, prevenció d'actes delictius i col·laboració amb les altres policies amb el manteniment de l'ordre públic i privat quan siguin requerits.**

La coordinació dels diferents cossos policials es realitzarà en el marc de la Junta de Seguretat Local. La presidència de la qual recau en l'Alcalde compartida amb el Governador Civil si assisteix a la reunió.

La Llei 10/84 del Parlament sobre Coordinació de Polícies Locals crea una comissió de coordinació entre policies locals. En aquest mateix sentit la Generalitat també ha promulgat la Llei que crea l'Escola de Policia de Catalunya amb

competències sobre formació i selecció de policies locals i el Decret sobre uniformitat de les policies locals de Catalunya.

Estat actual.

Segons els habitants cada població té uns cossos policials diferents:

Els Municipis més grans (Més de 30.000) solen tenir varis cossos policials: la policia municipal que depén directament de l'Alcalde, la Policia Nacional (uniformada o no) que depén del Governador Civil i la Guardia Civil que també depén del Governador Civil però que també obeeix ordres del "conducto reglamentari" al ser una institució militar. Aquests cossos cada un va pel seu cantó, moltes vegades descoordinadament i adhuc fent-se la competència. L'experiència demostra que normalment, quan existeixen, les juntes de seguretat local són ineficaces.

Els Municipis mitjans tenen policia local i en molts casos Guardia Civil. Sovint les policies locals sobrepassen les seves competències i realitzen tasques de policia judicial, antidroga, etc... per suplir els buits que deixa la manca d'efectius de Policia Nacional, Guardia Civil i a la poca eficàcia dels existents, amb la tolerància de l'administració competent. Amb la conseqüent sobrecàrrega de costos pel municipi.

Els Municipis turístics solen tenir plantilles molt reduïdes de policia municipal i lloguen agents durant la temporada. De la mateixa manera alguns municipis demanen poder tenir una comissaria de policia o de Mossos d'Esquadra durant la temporada turística.

Els Municipis petits no tenen cap efectiu de policia municipal. Depenen d'alguna caserna de Guardia Civil més o menys propera. Amb les conseqüents dificultats de fer complir les normatives municipals.

Quin paper juguen actualment les Policies Municipals?

A l'hora de la veritat l'activitat real de la policia local no depén tant de les competències teòriques sinó de la voluntat municipal de tenir una policia pròpia, de la possibilitat de mantenir-la, de la necessitat de suplir les mancances d'altres cossos i de la permisivitat i entesa amb els comandaments d'altres cossos policials que puguin coexistir en un mateix municipi.

Proposta d'ERC

1. Un Nou Model Policial

Els governants de l'Estat en cap moment han tingut la intenció d'adaptar als nous temps l'actual model policial. En realitat és el mateix de l'època franquista amb multitud de cossos policials

autònoms sense una clarificació de competències. No s'ha procedit a la desmilitarització de la Guardia Civil, ni a la democratització d'efectius i d'hàbits de cap cos policial. Ni tampoc de la catalanització. Solucionar desde Catalunya aquestes problemàtiques és ben difícil doncs l'Estat, amb el beneplacit del nacionalisme moderat, s'ha reservat totes les competències en seguretat ciutadana impedit que a Catalunya es pugui desenvolupar una policia pròpia i un model de seguretat ciutadana racional, eficaç i barat.

ERC defensa -calgui reformar l'Estatut o la Constitució- que a Catalunya la seguretat ciutadana ha de ser competència única i exclusiva de la Generalitat i dels ens locals, que els efectius que actuen en una ciutat han d'estar a les ordres del batlle de la ciutat i que els mossos d'esquadra s'han de desplegar per tot el territori i substituir a la Policia Nacional i a la Guardia Civil.

2. Una policia democràtica al servei del poble

Durant els anys de dictadura la policia es va guanyar una imatge de gent allunyada del poble que podien actuar impunement i autoritàriament segons el seu caprici que en alguns casos encara conserva. Tot i que la policia local ha estat sempre la més propera al ciutadà, en alguns casos no escapa de la inèrcia existent i molts efectius actuen amb despreci cap el ciutadà, amb prepotència, sense donar explicacions i en els pitjors dels casos amb violència o coaccions. Tots aquests hàbits gens democràtics s'han d'erradicar i fomentar el caràcter de servei al ciutadà que té la policia.

L'altra vessant que condiciona que una policia estigui al servei del poble és que s'ha de poder entendre amb els administrats, per tant ha de ser prioritari que entenguin el català, que el parlin i que l'usin.

3. Una policia preparada i moderna

Els nous efectius de policia municipal és preparen a l'Escola de Policia de Catalunya. És una tasca positiva que s'ha de fomentar i ampliar amb reciclatges periòdics. Els efectius de policia han d'estar al dia en les noves tècniques.

A part de la formació personal la qualitat de la policia també depén del material que puguin tenir. Cada població té unes problemàtiques diferents que determinen la necessitat de tenir una preparació o un material específic. Per exemple per controlar sorolls, o mirar les emprentes digitals, o les velocitats dels conductors, etc...

La majoria d'efectius assisteixen a l'Escola becats pels Ajuntaments amb anterioritat al seu nomenament després d'haver aprovat unes oposicions d'ingrés, algunes vegades quan acaben

el període de formació decideixen canviar de municipi amb la conseqüent despesa no rentabilitzada per l'Ajuntament que ha pagat la formació, davant d'aquesta problemàtica es pot concedir la beca en forma de crèdit a retornar prestant el servei.

4. Una policia rural o comarcal

Hi ha municipis que per la seva idiosincràcia i pel seu pressupost no poden tenir una policia local

suficientment amplia per donar abast a les exigències plantejades. És per això que s'hauria de preveure i estudiar en cada cas la possibilitat de crear quan fos necessari les policies comarcals que podrien dependre dels Consells Comarcals i prestar els serveis que els petits municipis poguessin requerir. *

SERVEIS SOCIALS

Què és i que fan els serveis socials?

L'existència d'unes necessitats socials justifiquen que tot col·lectiu (municipi, comarca, país) disposi d'una xarxa de serveis socials.

Genèricament els Serveis Socials abarquen, mitjançant la intervenció de personal preparat i amb el suport d'equipaments i recursos adequats, tot el conjunt d'actuacions i activitats organitzades que s'orienten a la promoció dels mitjans necessaris per a prevenir la marginació i a la prestació de suport personal, d'informació, d'orientació i d'ajut a tots els ciutadans.

Segons la Llei de Serveis Socials els serveis socials s'estructuren en:

-Serveis socials d'Atenció Primària: Constitueixen el punt d'accés immediat i el graó del sistema de serveis socials més proper de l'usuari i de l'ambient familiar i social. Té caracter polivalent i territorial. Fa tasques d'informació, promoció i desenvolupament comunitaris, gestiona serveis d'atenció domiciliària i adrecen els ciutadans a serveis socials especialitzats o als serveis de Benestar social corresponent.

-Serveis socials especialitzats. Constitueixen el nivell d'atenció específica adreçada al diagnòstic, tractament, rehabilitació dels dèficits socials, etc.. Podent prestar, si s'escau, serveis de dia, residencial o d'altres. Els serveis especialitzats s'hi arriba mitjançant el SAP o d'altres serveis.

A qui van dirigits ?

A tothom, però especialment a aquelles persones o famílies que per raó de dificultat de desenvolupament i d'integració en la societat, de manca d'autonomia personal, de disminució física, psíquica i sensorial, de problemes familiars o de marginació social són creditors de l'esforç col·lectiu i solidari.

Tanmateix mesurar les necessitats socials d'una col·lectivitat no és senzill. Per un costat en cada moment històric, la societat reconeix unes necessitats socials determinades d'acord amb les polítiques socials, per l'altra el concepte "Necessitats" és molt opinable. Bradshaw diferencia quatre components, que poden solapar-se o no, del concepte necessitat:

*Les necessitats Normatives que són les definides pels professionals i estudiosos, en cada àmbit.

*Les necessitats experimentades que són les carencies que les persones perceben.

*Les necessitats expressades que són les carencies expressades en algun servei en forma de demanda.

*Les necessitats comparatives que són les necessitats que provenen de comparar dues poblacions semblants i dels serveis que reben. La que no rep un servei és la necessitada en aquell servei.

Grups de població a qui cal prestar una atenció especial

Infància: Infants mal tractats física i psíquicament.

Infants disminuïts.

Infants amb problemes escolars.

Juventut: Joves amb problemes de drogodependències.

Joves en atur.

Joves amb estudis inacabats.

Famílies: Amb pocs recursos econòmics.

Amb problemes de drogodependències (alcoholisme o altres).

Famílies monoparentals.

Amb problemes d'habitatge.

Amb nivells d'instrucció baixos.

Vellesa: Vells que viuen sols

Vells que viuen sols i malalts.

Vells que viuen sols sense recursos.

Règim jurídic dels serveis socials

La Constitució Espanyola fa referència als serveis de benestar social (Art.50) i a l'assistència social (Art.148 c.e.). Alhora que reconeix (Art.39,48 i 49) els drets de la família, la infància, la vellesa i els disminuïts i a la prestació de la seguretat social (Art. 41).

L'Estatut d'Autonomia del Principat ens dona competències exclusives (potestat de legislar, reglamentar i executar) (Art. 9) en: fundacions i associacions benèfic-assistencials, assistència social, promoció de la dona, protecció i tutela de menors.

I competències compartides (Art. 17) en el desenvolupament legislatiu i la legislació bàsica de Serveis Socials.

Referent als serveis socials depenents de la Seguretat Social, la Generalitat té limitades les competències per la Llei de Bases de la Seguretat Social.

La Llei de Serveis Socials de Catalunya (26/85) és el marc jurídic del Principat, és per això que hi dedicarem un apartat específic.

La Llei de Serveis Socials de Catalunya (26/85), el marc

L'objecte de la llei és (Art. 1) ordenar, estructurar, promoure i garantir els serveis socials al ser de responsabilitat pública. Quedant desplegat pel Decret 39/88:

a) Implantació d'una xarxa bàsica de serveis i d'establiments socials d'utilització pública. Aquesta xarxa es formarà mitjançant coordinació dels d'iniciativa pública local amb els de l'ICASS (Institut Català d'Assistència i Serveis Socials) i la concertació de les places necessàries amb la iniciativa privada i pública.

b) Recolzament i promoció de les entitats, serveis i establiments privats d'iniciativa social mitjançant la col.laboració financera i tècnica.

c) Reglamentació d'un sistema de prestacions econòmiques assistencials individuals complementari al servei.

Les àrees d'actuació dels serveis socials (Art. 5) esquemàticament són:

Infància, Adolescència, vellesa, minusvalies (físiques, psíquiques i sensorials), discriminació (dona, SIDA,) drogodependències, delinqüència, transeunts, refugiats i les urgències socials.

A més a més existeixen altres necessitats socials que no són competència exclusiva del serveis socials, però on també hi intervenen: Habitatge, nivells d'instrucció, aspectes de salut, economia familiar, etc...

Les competències dels ajuntaments (Art. 11) són:

*Programar i gestionar els serveis socials d'Atenció primària d'àmbit municipal i coordinar-se amb les altres administracions públiques o entitats privades degudament acreditades. El decret 39/88 (Art. 3) especifica que l'ICASS es coordinarà amb els municipis, ens comarcals i amb la iniciativa privada.

*Programar i gestionar els serveis especialitzats i les prestacions pròpies, i els serveis i les prestacions delegats o descentralitzats per altres administracions públiques.

*Col.laborar en la gestió de les prestacions econòmiques i les subvencions de l'ICASS pel que fa als serveis socials en llur municipi.

*Coordinar, dins el municipi, el serveis socials municipals amb els d'iniciativa privada d'acord amb les normes que dicti la generalitat amb la finalitat d'assolir les previsions de la planificació general.

*Promocionar el suport informatiu, d'avaluació i estadístic en les tasques ordenadores i planificadores del Govern de la Generalitat.

Resum de competències

Generalitat: Planificació, ordenació o reglamentació, coordinació sector públic i privat, elaboració d'estudis i investigacions, prestació de serveis propis i de la Seguretat Social mitjançant l'ICASS

Comarques: Programar i gestionar la prestació de serveis en el seu àmbit.

Municipis: Els de més de 20.000 habitants estan obligats a prestar el servei d'atenció primària, sense perjudici de que en puguin prestar d'especialitzats.

Tanmateix la distribució de competències quedarà modificada a conseqüència de l'aplicació de la llei comarcal i el traspàs de competències de les Diputacions.

Convé també tenir clar, que l'Administració Municipal, com a organ gestor dels interessos públics i com a administració més propera als ciutadans, ha d'assumir i de fet assumeix la seva responsabilitat directa enfront dels problemes dels seus ciutadans.

La política social municipal d'ERC

És ben difícil donar una bona definició de política social, d'una manera senzilla la definiríem com el conjunt de mesures que tenen com a objectiu canviar o millorar les condicions de vida material i cultural dels ciutadans (Laubier 84).

A partir del marc legal vigent a Catalunya, sense obviar que ERC tindrà de treballar en els estaments pertinents desplegant la Llei de Serveis Socials i aixecant el nivell competencial, des dels ens locals

cal trobar els espais per fer de Catalunya i de cada un dels seus municipis un model de societat més justa, equitativa, solidària i lliure.

La població desavantatjada com a conseqüència dels desequilibris econòmics, culturals o demogràfics ha de tenir el nostre suport i han de rebre els recursos adients per a arribar als mínims que tota persona té dret per a cobrir les seves necessitats.

Els principis que tot regidor d'ERC, des del seu municipi hauria de vetllar són:

1-Conèixer les necessitats de la seva població.

No és una tasca fàcil, però amb l'ajuda dels professionals del treball social i les demandes dels ciutadans es poden disposar d'uns bons canals d'informació.

No cal dir que cal conèixer els recursos existents i la seva idoneïtat.

A tall d'exemple: Conèixer els vells del meu municipi, els que estan sols, malalts, etc... i conèixer quins recursos disposen ells i quins pot oferir-li el municipi (Casals d'Avis, Servei d'ajuda a domicili, etc...)

2-Prevenir situacions de risc.

Endagar programes i recursos de cara a prevenir situacions que a la llarga seran causa de problemàtiques socials.

Per exemple: Habitatges deficitaris, no contemplar les barreres arquitectòniques, nens no escolaritzats, etc...

3-Serveis socials per a tothom.

Dotar els Serveis Socials de personal i recursos suficients per a tota la població. La idea és que els Serveis Socials seran per tothom quan tots coneguem els nostres deures i drets.

Actualment els Serveis Socials només arriben a aquells que poden expressar la demanda, que moltes vegades no són els que més la necessiten. Només amb l'esforç dels municipis podrem arribar a aquelles persones que a través dels canals d'informació típics mai arribaríem.

4-Proximitat amb l'usuari.

Els serveis socials han d'estar prop de l'usuari, en el seu ambient relacional, poble o comarca. Per exemple les residències de vells no s'han de construir lluny del municipi d'origen. Per exemple si portes un avi d'Olot a la residència a Girona, li estàs creant altres problemes.

5-Serveis socials integrals.

L'OMS (Organització Mundial de la salut) va definir que «Salut és benestar físic, psíquic i social i no només absència de malalties» i X Congrés de Metges i Biòlegs en Llengua Catalana va definir

salut «com aquella manera de viure que és autònoma, solidària i joiosa».

Des d'aquest punt de vista tot problema social deriva cap a un problema de salut i a l'enrevés. Per tant els Serveis Socials no han d'oferir respostes parcialitzades sinó que han d'establir uns canals de coordinació amb tots els serveis i equips professionals que intervenen amb els mateixos individus, famílies i col·lectius.

Per exemple: Un avi malalt pot tenir problemes social (manca d'autonomia, soledat, etc...), no es suficient curar-lo mèdicament.

Com estructurar els serveis socials.

Segons la Llei de Bases de regim Local, la Llei Comarcal i la Llei de Serveis Socials, els Serveis Socials poden ser de titularitat municipal-comarcal o de la Generalitat segons siguin d'atenció primària i/o especialitzades. Aleshores correspondrà al municipi establir les coordinacions i elevar propostes als estaments pertinents (Consell Comarcal, Generalitat o Diputacions -mentre durin-) per a disposar de la xarxa de recursos i equipaments per a cobrir les necessitats municipals.

ERC, sense sortir-se del marc legal, proposa que es classifiquin els Serveis Socials de manera més àmplia que d'Atenció Primària i Especialitzats:

a-Serveis Socials d'Atenció Primària

Ja definits anteriorment són per tota la població. Cada municipi ha de vetllar per disposar com a mínim dels recursos i l'equip de professionals bàsics (Assistents Social i Educador especialitzat).

Actualment molts municipis de menys de 20.000 habitants han delegat aquest servei als Consells Comarcals, això però no vol dir desentendre's del servei i molt menys de la seva qualitat. Els municipis han de conveniar amb el Consell Comarcal els requisits que cada municipi cregui convenient pels seus habitants.

b-Serveis Socials d'Ajuda a Domicili

És el servei adreçat a les famílies o persones amb caràcter temporal per ajudar a aconseguir o a recuperar l'equilibri físic, social o afectiu en el seu propi medi familiar.

Aquest servei han d'estar organitzats pels Serveis d'Atenció Primària. Els treballadors del Servei d'Atenció Domiciliària són els treballadors familiars.

L'objectiu del Servei d'Atenció Domiciliària és que la persona pugui restar a la llar familiar sigui vells, nen, malalt de la SIDA, toxicòman, etc...

c-Centres de Dia

Són centres que durant el dia acullen a persones amb problemes físics, psíquics i socials. Aquests centres són necessaris per aquelles per-

sones que el Servei Atenció Domiciliària no pot atendre degut a que requereixen el servei tot el dia.

Els Centres de dia poden ser serveis específics (per malalts, per vells, per toxicòmans, etc...) i per descomptat no han d'existir centre per nens doncs ja tenen l'escola.

d-Centres residencials.

Són entitats on conviuen persones que no poden viure a la seva llar aplegades segons l'edat, condició i problemàtiques. *

JOVENTUT I MUNICIPALISME

0. INTRODUCCIÓ

Ja abans de les primeres Eleccions Municipals de 1979, els partits i moviments polítics d'aleshores s'adonaren que el fet "joventut" és una realitat ineludible. És a dir, la joventut, com a col·lectiu social específic i actiu dins la comunitat humana, no pot evitar-se, ni que es vulgui.

L'imperatiu de fer cas de la joventut es notà des d'un bon començament, degut en bona mesura a l'actiu paper que havíem jugat els joves en els últims anys del franquisme. A nivell municipal, però, la demanda juvenil no es limitava ja a reclamar l'atenció dels poders polítics sobre les seves necessitats, com abans, sinó que anava fins a reivindicar un lloc dintre d'aquests mateixos poders. No es tractava tan sols, doncs, que l'ajuntament es preocupés dels joves, sinó que els joves tinguessin un lloc en l'ordenació de la política que l'Ajuntament havia de programar, exercir al servei de tots els ciutadans, entre els quals els joves ocupaven un lloc.

Per això els ajuntaments, més d'hora o més tard, es rendien progressivament a l'evidència i admetien la necessitat de fer un lloc als joves dins el Consistori mitjançant les regidories de joventut.

1. EL REGIDOR DE JOVENTUT

L'adveniment dels ajuntaments democràtics l'any 1.979 suposà no solament un canvi de règim i d'equip de govern municipal sinó que, a més a més, suposà la introducció de nous espais d'actuació política abans inexistents a les corporacions municipals. Aquests nous espais són sobretot els que pretenen contribuir a resoldre els problemes particulars dels ciutadans i millorar llur qualitat de vida (Cultura, Sanitat, Urbanisme, Benestar Social, Ensenyament).

És dins d'aquest context que cal incloure les regidories de joventut i el seu desenvolupament.

1.1. Per què un regidor de Joventut?

Les raons d'aquesta nova presència en els òrgans de govern municipal cal cercar-les no

només en les diferents opcions polítiques dels partits expressades en els respectius programes electorals, sinó també en el pensament i els postulats dels qui més treballaren perquè es fes realitat en els municipis el desig de tenir els instruments suficients per respondre a les necessitats dels joves. I evidentment, els qui més treballaren foren els mateixos joves, especialment els organitzats; el moviment juvenil català, en majúscules. El 27 de març de 1.976 es constituí la Taula Coordinada d'Entitats i Moviments Juvenils de Catalunya amb el nom més simple de "Taula de Joves de Catalunya". Aquesta Taula proposà ben aviat la celebració del Congrés de la Joventut Catalana. Durant la clausura d'aquest Congrés, que es va fer el 4 de novembre de 1.977, s'aprovà la Carta de la Joventut Catalana. Aquesta carta recollia, entre altres, la necessitat d'establir immediatament la regidoria de joventut a tots els ajuntaments.

En resum, podríem dir que, més que una voluntat política clara dels partits i dels equips de govern municipal, existí una important pressió reivindicativa del moviment juvenil que, en un moment dolç de la seva història, reclamà la creació de la figura del Regidor de Joventut, com a millor forma de tractar, a nivell municipal, els molt específics problemes de la joventut.

1.2. El treball del regidor de joventut

En un primer període (1979-1983) el regidor de Joventut té com a objectiu dins de l'ajuntament guanyar-se la confiança del consistori, intentar esgarapar una mica més del pressupost municipal, guanyar un nou col·laborador tècnic, etc. De portes enfora, el regidor de Joventut ha de procurar respondre a les expectatives i demandes dels qui han reivindicat la seva creació, la societat civil juvenil catalana: les entitats, associacions i col·lectius de joves.

La precarietat de mitjans, la inexperiència, el sentiment d'haver de donar respostes immediates i exactes poden ser els motius principals d'una actuació anòmala i atabalada.

En un segon període (1983-1987), el treball del regidor de Joventut pren noves dimensions. D'un costat segueix insistint a reivindicar aspectes pressupostaris com en el primer període, però d'altra banda ara intenta implicar els altres departaments en la política de joventut. Aquest darrer aspecte és en certa manera nou i és el resultat de les reflexions sobre el treball fet al llarg de l'anterior període. La crisi econòmica i del model de l'estat del benestar afecta amb duresa els joves; l'atur va apareixent, cada vegada més, com el principal problema de la joventut.

D'altra banda, la crisi es manifesta també en dificultats econòmiques i d'endeutament de les administracions locals. Les mesures de contenció de les despeses de les hisendes locals es tradueixen en escassetat de recursos, sobretot per a les àrees menys rendibles electoralment (joventut, cultura) fet que limita el ple desenvolupament dels programes i afecta força previsions.

Donades aquestes circumstàncies d'escassetat de recursos, avui dia, una política d'esquerres des d'una regidoria de Joventut de qualsevol ajuntament de Catalunya ha de girar al voltant de premisses com austeritat i racionalitat.

2. ORGANITZACIÓ DE LES UNITATS ADMINISTRATIVES DE JOVENTUT

2.1.El pressupost

Posar en marxa uns serveis, realitzar una sèrie d'activitats, donar suport a iniciatives, desenvolupar programes, acostuma a voler dir diners.

Els pressupostos de Joventut de l'any 1.980 (el primer any de "pressupostos democràtics" ja que, com que les Eleccions Municipals foren l'abril del 79, els pressupostos d'aquell any encara van ser dissenyats pels dirigents de l'antic règim) tenien, no obstant això, més que res un valor testimonial que expressava un cert interrogant sobre el veritable desig dels municipis de donar suport a les tasques de joventut. Encara perdurava la mentalitat de "subvenció" cap a activitats juvenils, en lloc de la planificació d'una política de serveis cap a la Joventut.

A partir de les Eleccions de 1.983 hi ha una important progressió en la implantació de regidories i departaments de Joventut. Es també notable l'augment en les dotacions pressupostàries per als departaments de Joventut.

En els ajuntaments de major pes demogràfic (més de 100.000 habitants) la situació és més complicada: l'estancament dels pressupostos, motivat pel desig de contenir el deute que aquests ajuntaments han acumulat en els darrers anys, ha dificul-

tat l'expansió d'uns serveis del tot necessaris en unes zones geogràfiques amb greus dificultats socio-econòmiques de la població i especialment de la juvenil.

2.2.Els recursos humans

Els recursos humans amb què compta un departament de Joventut són un indicador prou vàlid per saber les seves possibilitats de gestió.

Podem distingir 3 nivells o grups: Un primer grup el formen aquelles persones que treballen de manera continuada i a jornada completa. Ens referim, doncs, als funcionaris destinats al departament i que hi mantenen una relació laboral estable. Les seves funcions són bàsicament les de planificació, elaboració de programes, coordinació, seguiment i les feines burocràtiques.

En un segon grup hi hauria els treballadors que presten serveis de manera continuada, és a dir, que hi destinen unes hores de jornada, però a temps parcial. Aquestes persones bàsicament tenen dos tipus de funcions: a) gestors de determinats serveis (informadors documentalistes, animadors, assessors, etc.). b) funcionaris, però a diferència del primer grup, aquests es troben en una àrea o patronat que té més d'una competència. El seu treball, per tant, no és tan específic i comparteixen les tasques de Joventut amb les d'altres camps d'actuació municipal.

Un tercer grup el forma un contingent heterogeni i nombrós de persones que col·laboren amb l'administració temporalment, és a dir, durant un període relativament breu i limitat de temps. Les activitats que els són pròpies abracen un ampli ventall (monitors, animadors de temps lliure, educadors especialitzats, col·laboradors de projectes concrets). Fins i tot comprèn les entitats i associacions juvenils i d'educació en el temps lliure.

2.3.Tipologia de les unitats administratives de joventut

Hi ha dos tipus bàsics d'organització administrativa: les Àrees de Joventut i els patronats municipals.

2.3.1.Àrees de Joventut

La majoria d'Àrees de joventut inclouen altres camps d'actuació. La tendència més generalitzada ha estat introduir Joventut (en forma de servei, secció, etc.) en una unitat administrativa més àmplia.

L'Àrea com a organització administrativa immersa en la maquinària de l'Ajuntament presenta els problemes inherents al fet administratiu (que ja esmentàvem abans), burocràcia, lentitud, dependència, especialment en els afers econòmics.

Evidentment, això limita el marge de maniobra i treu al treball de les unitats de Joventut l'agilitat que moltes vegades li és imprescindible: donar suport a iniciatives juvenils, subvencionar projectes, afavorir l'estructuració d'un col·lectiu de joves, etc.

L'eficàcia en l'execució dels programes elaborats es ressent de la incertesa del temps que s'inverteix a aconseguir el vist-i-plau de l'estructura administrativa. Si bé en els casos de les Arees exclusives de Joventut pot existir una major consideració i independència d'actuació enfront de l'ajuntament, en el de les Arees compartides s'afegeixen altres dificultats als problemes observats que apuntem.

2.3.2. Els Patronats

Els Patronats municipals són organismes locals autònoms. Aquesta autonomia se centra bàsicament en els aspectes funcional i financer i en el fet de tenir personalitat jurídica pròpia. L'ajuntament exerceix una funció de tutela sobre els patronats, significada per la presència majoritària de membres del consistori en els òrgans de govern i en l'existència de mecanismes de control de l'activitat financera i dels serveis que realitzen.

Tradicionalment es considera que els patronats tenen com a remarca positiva l'agilitat de la gestió, ja que gràcies a l'autonomia de què gaudeixen s'estalvien molts tràmits i compassos d'espera propis de l'aparell administratiu públic. En aquest sentit, els Patronats municipals són una bona eina per gestionar els serveis municipals de Joventut.

En l'actualitat, però, no són molts els patronats existents en els municipis que gestionen els serveis de joventut. En tota la circumscripció de Barcelona, no hi ha cap Patronat només de Joventut. El més freqüent és que consti juntament amb Cultura i Esports. Les raons d'aquest nombre reduït són les següents:

a) L'autonomia mateixa del patronat desperta recels en l'ajuntament, la majoria política del qual vol controlar tot tant com pot.

b) El distanciament del patronat respecte a l'ajuntament també ho és respecte a la resta de departaments i de serveis i, per tant, la descoordinació de la política juvenil tendeix a aguditzar-se.

3. AMBITES D'ACTUACIÓ DE LES UNITATS ADMINISTRATIVES DE JOVENTUT

3.1. Dinamització Cultural

El que agrupem sota el nom de "Dinamització Cultural" comprèn un conjunt d'accions i

d'assumpes que tenen una certa homogeneïtat o dependència mútua i que generalment van ser considerats en un primer període (1979-1983) en una gran part de programes de joventut municipals.

El que tenen en comú és que els podríem veure majoritàriament com a pertanyents al lleure. Hi incloem doncs, en primer lloc, tot allò que genèricament s'acostuma a denominar activitats culturals, tant les que tenen un caràcter marcadament lúdic, com les que tenen un caire més aviat artístic, científic, cultural, etc.

L'organització directa i exclusiva de les activitats culturals per a joves per part dels departaments de Joventut (Administració Pública) ha estat criticada des de diferents angles. Per un costat s'ha fet observar que allò que ve de dalt és molt difícil que sincronitzi amb el que succeeix a baix, és a dir, que respongui realment a les necessitats i demandes juvenils. A més a més, la manca de protagonisme dels joves els obliga a una activitat passiva i de consum cultural que atempta directament contra el sentit que ha de tenir tota acció en aquest àmbit, que és facilitar la iniciativa juvenil i donar suport a la pròpia producció cultural.

D'uns anys ençà, s'ha procurat cedir als joves part de la iniciativa en la confecció i elaboració de les activitats culturals, a través bàsicament del món associatiu.

Els ajuntaments més conscients es plantegen de fa temps la necessitat de tenir un projecte de dinamització cultural definit, a mitjà i a llarg termini, que respongui a les veritables necessitats juvenils.

3.2. Equipaments Juvenils

S'entén per equipaments juvenils, els béns mobles o immobles de què disposa l'Administració Pública per a l'ús i gaudiment de la joventut.

3.2.1. Els "Casals de Joves"

La millor manera de conèixer la seva realitat és fent una mica de repàs del que han estat durant aquests anys. A partir de l'any 1.979 es comença a cedir locals per als joves, recuperats del Frente de Juventudes o del patrimoni municipal i que estaven en desús. Alguns ajuntaments es plantegen crear-ne de nova planta, però són molt pocs. També hi ha casos d'adquisició o expropiació d'edificis, motivada per reivindicacions populars. Aquest conjunt de béns immobles, normalment en condicions molt precàries, rep el nom de "Casals de Joves".

La manca d'idees precises sobre com ha de funcionar un casal de joves porta a fer que la vida dels casals esdevingui lànguida i al progressiu desencantament dels seus usuaris: el tancament o abandonament d'alguns casals no es fa esperar.

Actualment els ajuntaments, en la seva majoria, cedeixen a un grup de joves ja existent la gestió del casal en règim d'usdefruit, amb una sèrie de condicions.

3.2.2. Altres equipaments juvenils

Hi ha d'altres equipaments, que si bé pròpiament no són juvenils, sí que organitzen activitats per als joves, com ara les ràdios que organitzen concerts, activitats esportives, o bé les revistes, etc.

3.3. Informació i Documentació

3.3.1. Els Centres d'informació juvenil

Podem dir que aquests centres, per ser veritablement útils als joves que hi van, han de ser capaços de complir una sèrie de condicions. Perquè informar bé significa saber acollir bé, saber contactar amb la persona que demana, saber captar allò que no demana explícitament però sí implícitament, saber aconsellar sense influir-la, és a dir, respectant la seva llibertat. En resum saber comprendre i fer-se comprendre. Per tot això cal que els CIJ siguin veritables fons documentals.

3.3.2. Mitjans de comunicació escrits

Un dels elements que de bon començament va semblar que tindria molta importància en les polítiques de joventut municipals va ser el de les revistes per a joves.

L'experiència, però, ens ha ensenyat que aquesta idea no engresca gaire els joves. Les revistes per a joves que ja existien han recobrat poca força i les noves que s'han intentat no han trobat gairebé ressò.

On les revistes portades per joves mantenen una bona vitalitat és en alguns municipis petits on no són pròpiament revistes juvenils, sinó d'opinió i d'informació general. Per entendre'ns, es tracta de les revistes locals que són redactades gairebé sempre per gent jove. Aquestes revistes acostumen a estar finançades per l'ajuntament o almenys aquest n'eixuga el dèficit que quasi sempre generen.

3.3.3. Estudis de joventut

Són diversos els ajuntaments que s'han plantejat la conveniència de fer un estudi socio-cultural previ de la joventut del seu municipi per tal de poder basar-hi la política juvenil corresponent, amb coneixement de causa.

Gràcies, potser, a aquests estudis, els ajuntaments s'han fet més càrrec de les problemàtiques que presenten els joves.

3.4. Promoció de l'Associacionisme

Hi ha dues línies d'actuació que es diferencien bàsicament pel subjecte al qual es dirigeixen. L'una

presta ajut a l'associacionisme establert, l'altra intenta fomentar l'associacionisme o l'agrupament entre els joves que no pertanyen a cap grup o entitat. La primera línia d'actuació pretén fomentar indirectament l'associacionisme tot ajudant les entitats que ja existeixen. Els instruments més utilitzats han estat el suport econòmic, mitjançant subvencions o convenis, l'organització de cursos de formació dels seus quadres dirigents, la transacció de la gestió d'algunes de les activitats que duia el Departament de Joventut.

Després de més de 10 anys d'aquesta política de promoció, hem d'admetre que els resultats, pel que fa al creixement d'entitats juvenils noves o l'enfortiment de les que existien, no han estat, en general, gaire brillants.

La segona línia d'actuació ha arribat una mica més tard, ja que ha calgut adonar-se que el treball municipal a favor de l'associacionisme no es podria limitar als joves que ja estan associats, sinó que cal sobretot preocupar-se dels que no ho estan, ja que són la immensa majoria.

3.5. Consells de Joventut

Des d'un bon començament la majoria dels ajuntaments van veure convenient l'existència del consell de joventut com al millor interlocutor de les entitats de joves.

Alguns d'aquests consells es van constituir per iniciativa de les entitats ja existents en el municipi. D'altres, en canvi, s'han constituït per iniciativa del mateix ajuntament i en conseqüència han resultat uns consells molt poc autònoms del poder municipal. Aquesta falta d'autonomia no és beneficiosa ni per al consell ni per als ajuntaments.

Actualment hi ha aproximadament una tercera part de municipis que compten amb consell de joventut, i també hi ha un altre terç on n'hi havia hagut, però ha acabat desapareixent, totalment o pràcticament.

Les causes d'aquest relatiu poc èxit dels consells de joventut, poden ser:

- El poc teixit associatiu interessat en la constitució del consell, potser perquè no se n'acaba de veure clara la funció ni la possible utilitat.

- L'actual crisi político-social que afecta tota la societat i que s'ha sentit especialment en la joventut. Això ha fet disminuir molt l'actitud participativa dels joves i ha tret dinamisme a les associacions.

- Les entitats representades als Consells de Joventut s'emporten la major part de la partida destinada a promoció de l'associacionisme de l'ajuntament, cosa que és en perjudici dels altres

col·lectius joves que n'estan fora i sobretot dels joves que no s'agrupen en col·lectius estructurats.

Davant la impossibilitat d'avançar més amb els Consells de Joventut només hi ha dues solucions:

1. Revitalitzar-los, intentant d'ampliar la seva base i de fer una reforma estructural prou àmplia per donar-hi cabuda a col·lectius i altres entitats de joves menys estructurades encara.

2. Continuar com fins ara, ja que si bé els Consells de Joventut representen només la minoria de joves organitzats en associacions, és també cert que aquests són precisament el sector més dinàmic, representatiu i conscient de la Joventut.

3.6. Lleure Infantil

Dintre de la política de joventut dels ajuntaments cal tenir cura també del lleure infantil. Les raons per vincular lleure juvenil i infantil, són:

- Que la major part de persones que s'han fet càrrec de les polítiques juvenils dels ajuntaments són la gent que ha tingut experiència en el camp del lleure infantil.

- El fet que l'actuació en aquest camp és relativament fàcil, no comporta excessives complicacions i es poden tenir resultats de certa rendibilitat social amb activitats puntuals, sobretot durant les vacances, com són les colònies, els casals d'estiu, campaments, etc.

Els ajuntaments s'han preocupat força de la formació de monitors i directors d'esplai, seguint la normativa establerta i la política d'oferir suport als esplais ja consolidats. Això ha afavorit la creació d'escoles de formació en el lleure.

3.7. Ocupació

En un primer període, per manca de competències en la matèria per part de l'administració local, els programes de les regidories de joventut no consideraren aquesta qüestió, llevat d'alguns pocs ajuntaments que ho van preveure des d'un bon principi. Fins i tot aquests pocs ajuntaments, a causa de la manca d'experiència, efectuaren algunes actuacions molt concretes i conjunturals. No obstant això, durant els primers anys sí que serveixen perquè, tant al si dels ajuntaments com del teixit social, ens adonem que l'atur es va plantejant com el principal problema dels joves dels 80, i que l'administració local ha de mirar d'actuar-hi.

Aquest inici de treball a favor de l'ocupació dels nois i les noies del municipi es generalitza sobretot en les poblacions de més de 10.000 habitants.

Així doncs, per pal·liar l'atur juvenil, es fa una aplicació 'strictu sensu' dels plans d'ocupació. És a

dir, es gestionen els recursos d'unes actuacions dissenyades prèviament, la paternitat de les quals no és dels ajuntaments. Les línies principals d'actuació han estat:

- La formació ocupacional
- La contractació de formació i pràctiques
- La promoció de l'auto-ocupació

La formació ocupacional té com a objectiu procurar situar el jove en una posició millor davant el mercat de treball, mitjançant la seva preparació en una disciplina concreta. La seva realització es fa, mitjançant l'organització de cursos, seguint les pautes i criteris de l'INEM.

La contractació de formació i pràctiques és també una fórmula molt utilitzada per les corporacions locals per ocupar joves del municipi. La corporació contracta temporalment treballadors per dur a terme un treball que, a la vegada, constitueix un aprenentatge per al jove.

La promoció de l'auto-ocupació és una tercera via, a la qual, en un principi, pocs ajuntaments s'acullen per la seva complexitat de realització.

En el fons, "promoció de l'auto-ocupació" és un títol genèric que inclou tot un ampli ventall d'actuacions possibles en pro, no ja d'aconseguir col·locar una persona en un centre de treball, sinó que ella mateixa, normalment amb la col·laboració d'altres, creï el seu lloc de treball.

Els Ajuntaments tenen bàsicament tres tipus de raons per tirar endavant les propostes d'ocupació, que són:

- Econòmiques i de recursos.
- Humanes.
- Organitzatives o infraestructurals.

- 1-Econòmiques. Les partides van en funció del nombre de desocupats i encara que els ajuntaments grans reben més quantitat, aquesta és insuficient.

Però, encara que siguin insuficients, si aquests recursos estiguessin coordinats (INEM, Generalitat, etc.) en un fons únic, es podrien desenvolupar programes municipals en funció de la realitat socio-econòmica i juvenil dels municipis.

- 2-Necessitats humanes. Ens referim a l'existència de persones mobilitzadores de joves, animadors i tutors de programes, ja siguin d'auto-ocupació, de formació, etc.

- 3-Organitzatives. Necessitat general de fer un treball amb continuïtat.

4. PER UNA POLITICA INTEGRAL DE JOVENTUT DES DELS AJUNTAMENTS

4.1. Introducció

Avui, després de 12 anys d'experiència des dels ajuntaments, podem afirmar que aquest és l'espai concret on la política de joventut pot tenir una traducció més clara, ja que és l'àmbit més proper per oferir diferents ofertes cap als joves. Així mateix és el lloc més accessible per als joves a l'hora d'articular les seves demandes.

Una de les dificultats més importants per tirar endavant una política municipal de joventut és la falta de mitjans pressupostaris.

En molts casos s'ha generat un debat, encara obert, sobre a qui correspon la gestió dels diferents serveis de joventut, si a l'administració o a les entitats. Des d'una perspectiva d'esquerres, hem de possibilitar que s'arribi a la gestió dels serveis pels propis joves, implicant una participació en la política municipal.

Remarquem, doncs, la importància dels Consells de Joventut com a marc i interlocutor de l'associacionisme juvenil amb l'Administració, sempre que aquest gaudeixi de la independència que li és necessària.

Les Regidories de Joventut han anat creant els seus propis serveis, oblidant-se moltes vegades que ja n'existien i, amb voluntat de fer coses, s'han duplicat esforços. No s'ha de caure en aquest error, no s'ha de prendre protagonisme a les entitats.

Hem de tenir present que des d'una perspectiva d'esquerres no hi ha política de joventut vàlida si no recull tots els aspectes que poden influenciar el jove. Això, traduït a l'administració local, implica que l'ajuntament ha de fer una política integral de joventut.

Una política integral implica treballar coordinadament amb la resta d'àrees: Cultura, Ensenyament, Sanitat, etc. En certa manera, tots els departaments de l'Ajuntament han de fer política de joventut, i la coordinació li pertoca a la regidoria de Joventut.

S'ha de tenir present la realitat plural dels joves de cada municipi, ja que trobem diferents grups de joves, amb pautes culturals diferents.

És per això que hem d'apropar-nos a la realitat juvenil amb una actitud molt prudent. Recordem que la joventut té unes característiques pròpies com a grup generacional, però també té una realitat heterogènia, com a grup social. *

4.2. Programa Marc de Política Juvenil per a les Eleccions Municipals de 1991.

Associacionisme

1-Consolidació de les coordinadores o Consells Locals de Joventut, garantint la independència de la seva gestió.

2-Creació dels "Casals de joves" als municipis on no existeixen, i potenciació dels ja existents. Els "Casals de joves" han de desenvolupar un projecte social i comunitari, i obert a totes les iniciatives dels joves del municipi.

3-Suport al creixement i implantació de les associacions juvenils als municipis.

4-Establir a tots els municipis un registre de les associacions juvenils.

5-Creació de "Centres d'Informació Juvenil", on els joves puguin trobar qualsevol informació sobre els temes del seu àmbit particular (Dret a l'Objecció de Consciència, Turisme Juvenil, Plans d'Ocupació, Associacionisme, Ensenyament, Esports, etc.).

6-Aprofitament dels locals desocupats que hi ha als municipis, per ser utilitzats per les associacions juvenils. Així mateix, potenciar la utilització dels espais i instal·lacions públiques, per activitats dels joves.

7-Política clara i transparent quant als convenis i subvencions que destinen els ajuntaments a les activitats juvenils.

Ocupació

8-Augment dels pressupostos dels Plans d'Ocupació Juvenil en proporció a les necessitats de cada municipi.

9-Establiment d'uns nous criteris de distribució de recursos, afavorint les iniciatives locals d'ocupació, la capacitat de gestió municipal i millorant programes d'ocupació en serveis municipals.

10-Millora en la gestió municipal dels Plans d'Ocupació Juvenil: serveis a iniciatives d'auto-ocupació, racionalització de la gestió administrativa. Aquesta gestió no pot millorar sense la participació dels agents socio-econòmics del municipi.

11-Racionalitzar els criteris d'assignació dels projectes d'auto-ocupació.

12-Potenciació dels convenis entre l'administració local i les entitats juvenils en matèria d'ocupació, per tal d'oferir serveis de suport (informació jurídica, laboral, econòmica, etc.) al jove.

Ensenyament

13-Aprofundiment de la participació de representants municipals als consells escolars, d'aquesta manera els centres d'ensenyament es relacionen amb l'entorn social del qual formen part.

14-Promoció de tot tipus d'activitats als centres d'ensenyament en col.laboració amb els ajuntaments.

15-Creació d'Oficines d'Orientació Estudiantil en col.laboració amb els Consells Escolars.

Serveis

16-Potenciació dels serveis de vacances organitzats pels ajuntaments. Cal arribar a un alt grau de coordinació amb les entitats juvenils que també n'organitzin, de manera que no es produeixin duplicitats entre les diferents ofertes.

17-Coordinació dels ajuntaments amb la Direcció General de Joventut per ampliar, millorar i gestionar la xarxa d'albergs de Joventut.

18-Reconeixement de la figura de l'animador sòcio-cultural com a impulsor de projectes de participació juvenil.

19-Potenciació de programes de i per a joves a les emissores de ràdio municipal i a altres mitjans de comunicació de caràcter local.

20-Suport de l'administració local a les iniciatives culturals, esportives, etc. sorgides dels joves.

Salut, Qualitat de Vida i Benestar Social

21-Ampliació de la xarxa de centres d'informació sexual i planificació familiar depenents dels ajuntaments. Aquests centres

responen a les necessitats d'informació i d'assistència que tenen els joves.

22-Extensió de la xarxa pública de centres d'assistència i reinserció social dels toxicòmans depenent de l'Administració local. Millora dels centres destinats a l'atenció de situacions d'urgència.

23-Recolzament i potenciació de la integració social dels joves i infants disminuïts psíquics i físics. Els ajuntaments possibilitaran en el cas dels segons l'abolició de barreres arquitectòniques, així com la creació de centres de rehabilitació i d'assistència.

24-Realització per part dels ajuntaments d'un Pla Urgent d'Habilitació d'Habitatges de baix lloguer per a joves, mitjançant els Patronats Municipals d'Habitatge.

25-Ampliació de l'oferta de transports municipals que existeix actualment. Reforçament especial durant la celebració d'actes multitudinaris, festius o esportius d'interès per als joves.

26-Promoció de l'esport escolar i de base. Els ajuntaments promocionaran activitats esportives de caràcter popular, i milloraran les instal·lacions esportives municipals.

27-Construcció de zones verdes dins i a les rodalies dels nuclis urbans, augmentant el control dels agents contaminants.

ESPORTS

Vist que en aquests moments els MUNICIPIS de Catalunya estan assolint el dèficit esportiu, cal un PLA COORDINADOR pels mateixos, per tal de millorar en EFICACIA I RENDIBILITAT amb el conseqüent estalvi d'esforç i de diners.

L'Ajuntament al ser la institució que més a prop està de la població, del contribuent que veu reflectits immediatament els treballs o actuacions que es porten a terme amb els impostos que ell ha pagat, fa que aquesta institució sigui la idònea per tirar endavant un pla d'aquestes característiques, on els

resultats bons o delents són constatables al moment i on la reacció positiva o no permet readreçar les directrius per poder assolir de forma correcta i coherent els objectius fixats.

La gran eina de treball amb la que compten en aquests moments es diu Ajuntament, és el lloc, l'espai on pertoca viure i on s'ha d'exigir un mínim de qualitat de vida, si més no com la del país.

L'Ajuntament té prou entitat i dinamisme com per assolir-ho, ja que en aquests moments és el gran revolsiu pel que fa a l'Educació Física, ho va

ser per la música a les escoles, pels serveis socials i un llarg etc.

Però per tot això calen uns programes de coordinació, empremta i evidentment mitjans. No es poden crear expectatives sense comptar amb una distribució de mitjans humans, econòmics i de infraestructura suficients i correctament repartits.

En definitiva al ésser un compromís tan directe no ha de ser gens difícil d'assolir, doncs els bons resultats a cercar són prou clars.

OBJECTIU.

Creació d'una Coordinadora comarcal de P.M.E. o entitats municipals gestores de l'esport.

-La programació de l'esport extraescolar (competició fins a 13 anys)

-L'aprenentatge esportiu bàsic (escoles esportives).

-Manteniment i millora de la condició física = salut mitjançant:

l'esport per a tothom.

plans de gimnàstica física voluntària (semblant França)

3ª Edat

-La ubicació de subseus de l'escola catalana de l'esport a cada comarca

-La creació de titulacions bàsiques per l'actuació professional a nivell comarcal o local.

-Programa per l'execució i cura de la distribució de la dotació de material.

-La realització de plans d'estudis per a noves instal·lacions i rendibilitat esportiva de les existents.

-Aportació pressupostària d'un 50% del cost i l'altre 50% assumit per cada municipi.

-El suport i seguiment coordinat de les actuacions dels clubs locals.

-El suport a la plena integració de la Educació Física i l'esport en el sistema educatiu.

CAL UNA ÀREA DE SUPORT I ASSESSORAMENT A LES COORDINADORES I AL MATEIX TEMPS GESTORA I SUPERVISORA DEL PLA GENERAL D'ACTUACIÓ A TOT EL TERRITORI CATALÀ.

CREACIÓ DE SUBSEUS DE L'ESCOLA CATALANA DE L'ESPORT A LES COMARQUES.

Amb l'objectiu de dotar de personal qualificat als municipis que pertanyen a cada coordinadora.

Aquest objectiu esdevé primordial en aquests moments de greu crisi pel que fa al suport de personal a les activitats, donada la quasi impossibilitat de formació o no ser els residents a Barcelona fet que suposa un autèntic greuge a la resta de Catalunya.

La possibilitat d'atorgar titulacions bàsiques permetria a les comarques comptar amb gent

preparada que seguiria una programació comú i coordinada amb la resta de comarques.

**El títol podria ser el de EDUCADOR ESPORTIU
INSTAL·LACIONS.**

Es dona massa sovint a casa nostra, el cas de multitud d'inversions en pistes poliesportives completament equipades, construïdes amb l'esforç i bona voluntat dels Ajuntaments que veuen la necessitat, subvencionada per la Generalitat i que encara s'han d'estrenar per manca d'esportistes, per manca de personal docent i que esdevenen ruïnoses per manca de manteniment.

Doncs bé, aquest és un punt important d'actuació per les coordinadores amb programes elaborats per cada tipus de població i instal·lació i coordinador d'aquells que reuneixin unes característiques semblants.

D'on s'esdevindrà un pla d'actuació directa amb el ciutadà des de l'edat escolar fins la tercera edat.

**INTEGRACIÓ DE L'EDUCACIÓ FÍSICA I
L'ESPORT EN EL SISTEMA EDUCATIU.**

Cal:

una programació unificada

un seguiment

una evaluació

a l'EGB: un o dos mestres especialistes per escola

a BUP i FP: un o dos llicenciats INEF recolçats per tècnics o animadors esportius.

un pla de dotació de material, distribuït en fases anuals preveient la reposició del material malmès.

Ha d'haver equipament que possibiliti la pràctica per a 40 alumnes alhora.

Remodelar o construir a totes les escoles sala de gimnàstica polivalents (20 x 20 m.) amb possibilitats d'ampliació i comptant amb vestidors adequats, magatzem i despatx.

pistes poliesportives a l'aire lliure de 40 x 40 m. amb enllumenat (conveni d'ús Coordinadora -Escola en horari no lectiu)

ACTUACIÓ CLUBS O ENTITATS ESPORTIVES LOCALS.

Cal: Sistema coherent d'ajuts (anual) amb barems correctes.

Això fa que tinguem un coneixement real de cada esport i les responsabilitats:

econòmiques

socials

de representació del municipi

status dels usuaris i àrea esportiva practicada

Així tant la persona com l'administració són conscients del cost real de l'esport i del suport que cada modalitat esportiva o usuari reb.

Cal la creació de cures per la reparació i formació de càrrecs com gerents, tesorers, secretari de clubs, en definitiva una escola de directius, segurament estalviarem moltes vergonyes i el nivell esportiu pujarà.

Això possibilitarà un treball administratiu i control pressupostari sovint desastrós.

Les coordinadores hauran de comptar amb una àrea de serveis als clubs, centre de reunió i assessorament amb infraestructura de suport i funcionament administratiu de les entitats i clubs: telèfon, fax, servei català i apartat de correus... *

MEDI AMBIENT

Qui té competències en medi ambient?
.- l'Estat. L'Art. 45 de la Constitució del 78 reconeix el dret d'usdefruit del medi i alhora el deure de conservar-lo. De tota manera no és un dret subjectiu, i per tant, la seva inobservància no atorga la facultat de formular recurs d'empara al Tribunal Constitucional i necessita del desenvolupament legislatiu ordinari.

Encara no existeix una llei general del medi ambient i la legislació ambiental és sectorial. Les competències també estan disperses (8 ministeris).

2.- La Generalitat. Al Reial Decret 2496/83 de 20 Juliol l'Estat traspasa les competències de medi ambient a la Generalitat. Tampoc ha legislat una llei específica.

3.- Els Municipis. Segons la "Ley Reguladora de las Bases del Regimen Local" i la Llei Municipal de Catalunya, un dels serveis que han de prestar els municipis de més de 50.000 habitants és la protecció del Medi. De la resta de municipis no en parla.

Tot i així, l'Art. 25.1 de la LRBRL diu que "El municipi pot promoure tota classe d'activitats i prestar qualsevol servei públic que contribueixi a satisfer les necessitats i aspiracions de la comunitat veïnal". És dins d'aquest apartat que un Ajuntament pot promoure una política específica de medi ambient.

EL RAM i les competències municipals.

EL RAM (Reglament d'Activitats Molestes, Insalubres, Nocives i Perilloses), aprovat per Decret 2414/61 de 30 novembre i modificat pel Decret 3494 de 5 novembre de 1964, és l'eina fonamental de regulació de les fonts causants del deteriorament del medi, en el moment precís (quan s'instal·len) i amb caire preventiu i no curatiu.

EL RAM reconeix les competències municipals (Art. 6) en la concessió o denegació de les llicències d'instal·lació i d'obertura d'instal·lacions

industrials i mercantils. I confereix el deure de la vigilància i l'exercici de la facultat sancionadora (Art. 35). També confereix competències per a reglamentar la instal·lació, sense contradir el RAM, mitjançant les Ordenances Municipals.

En el moment que s'atorga la llicència s'ha de concretar la relació de l'activitat amb l'espai que vol ocupar (ordenació territorial), la relació de l'activitat amb les realitats ambientals (aire, aigua, etc.) i la imposició de mesures correctores. La no concreció d'aquestes realitats dona lloc al deteriorament del medi.

La classificació que fa el RAM per distingir i diferenciar les activitats està molt qüestionada pels tècnics que l'han d'usar. En no comptar amb la realitat espacial (zona turística, agrícola, etc.) ni amb els efectes additius en el medi receptor en funció de les activitats ja instal·lades, és una limitació a l'hora de proposar solucions que afrontin realment el problema.

La Conselleria de Governació (mitjançant ordre del 5 d'agost de 1982) va regular el tràmit de visita de comprovació de les activitats classificades, i l'Art. 35 del RAM contempla la facultat de l'Alcalde, concurrent amb el Governador Civil, per ordenar en qualsevol moment mesures correctores i si subsisteixen posar sancions (Art. 38) independentment de la legislació sectorial.

Convé tenir en compte que tot el que disminueix la capacitat de rendibilitat empresarial tindrà menys possibilitats de prosperar, si no afecta a tots per igual (normativa europea o estatal, per exemple), per tant seria convenient que aquests temes vinguessin regulats per instàncies superiors a les municipals. Tot i així, les candidatures d'ERC han de prioritzar els criteris ambientals per sobre dels majors guanys econòmics d'una minoria.

Una altra competència municipal és "desclassificar" (Ordre 15-03-1963 Art. 8.2) "en principi, i

mentre no es demostrï el contrari, aquelles activitats que a priori siguin inoqües a criteri de l'Ajuntament, no necessitant a partir d'aleshores la llicència d'activitats classificades". Com podreu comprovar aquesta és una fissura legal per on s'escapoleixen gran part de les bones intencions del legislador.

L'ordenament urbanístic i la protecció del medi.

L'Urbanisme, així ho reflecteix la Llei de Reforma de la Llei sobre Règim del Sòl i Ordenació Urbana del 2 de maig del 1975, Text refós 2 de maig 1976, no es limita a l'ordenació del sòl urbà, sinó que per mitjà d'instruments de planificació i d'intervenció que la mateixa llei instaura, es proposa prestar atenció als problemes del territori i el medi ambient. Per tant s'inclou el medi ambient com objecte propi de l'urbanisme.

Com que no es poden tenir dues polítiques diferenciades, tractarem els temes relacionats amb urbanisme a l'apartat específic.

Política ambiental

Les competències estan tant repartides i són tan difuses que més que parlar de política ambiental específica convé parlar de política general pensada des de l'òptica natural.

Tot el recull legal que a partir d'aquí tractarem informa de les possibilitats i les obligacions que té un Ajuntament per vigilar i inspeccionar els possibles agents degradants a que està exposat el medi. Però la política ambiental dels regidors d'ERC no es pot limitar a la preservació, ha d'anar molt més lluny: El mateix concepte d'urbanisme ha d'incloure la necessitat de fer una política respectuosa amb l'entorn i no només pensar en les comoditats dels ciutadans, la política d'ensenyament ha d'incloure l'educació ambiental, etc...

En definitiva, des de totes les instàncies municipals s'ha de promoure un nou marc de valors, on el respecte per la persona i la convivència harmònica amb l'entorn sigui l'eix vertebrador. Aquesta és l'única política efectiva a llarg termini per conservar el capital natural que ens van deixar les generacions anteriors i que amb l'onada de capitalisme especulatiu que hem viscut i que està renaixent està en greu perill de desaparició.

Normativa sectorial, relacionada.

Tractament d'aigües:

Tant la Llei 5/1981 de 4 de juny Desplegament Legislatiu en Matèria d'Evaquació i Tractament d'Aigües Residuals i el seu Reglament, com el Pla de Sanejament de la Generalitat, han proporcionat un marc i uns instruments d'actuació sota el principi de qui contamina paga, com a la normativa

francesa. La idea és recaptar un cànon per crear infraestructura de sanejament.

La planificació global (Art. 2.1.), constituir consorcis, decidir actuacions agrupades i donar suport (Art. 2.2.), és competència de la Generalitat. Els Municipis tenen competències per prestar el servei, proposar tarifes i la possibilitat (Art. 16.1.b) de recaptar el cànon.

Altres competències municipals en el cicle de l'aigua són el control de la potabilitat (cloració), de la salubritat de les fonts públiques, així com de l'abastament d'aigües domiciliaries; la instal·lació del clavegueram, evacuació d'aigües residuals, clausura de pous negres i supressió d'aigües estanques.

Contaminació atmosfèrica.

La Llei estatal de Protecció de l'Ambient Atmosfèric (38/1972) contempla la contaminació atmosfèrica sota dues vessants: la immissió (qualitat de l'aire en superfície), que és l'aspecte higiènic-sanitari i l'emissió industrial, que és l'aspecte tècnic-econòmic.

És en la immissió on els municipis tenen competències, que queden ampliades quan és declarat Zona d'Atmosfera Contaminada. L'emissió és controlada pels departaments d'Indústria i Agricultura, i l'ambient de l'interior de les fàbriques per Treball.

El Municipi té competències en la verificació dels nivells d'immissió i si aquests se sobrepassen poden pendre les disposicions correctores (Art. 76.2 Decret 883/73). Si s'és ZAC es pot establir una normativa més restrictiva i ampliar el control. Tot i així, el mateix Decret és molt restrictiu, que determina que no es podran denegar llicències per raons de protecció ambiental quan es prevegin els nivells d'immissió establerts i es respectin els d'emissió que siguin d'aplicació. Alhora s'obliga a concedir llicències per imperatius de Defensa o Interès Nacional, segons el govern determini.

La Llei Catalana de Protecció de l'Ambient Atmosfèric (22/83) segueix els mateixos criteris que l'estatal i estableix (Art. 11) la potestat dels municipis d'aprovar ordenances, declarar zona d'urgència (pas anterior a ZAC) i d'altres que en derivin del reglament de la llei.

Les ordenances municipals.

Els municipis inclosos en zones amb problemàtiques semblants i complementàries haurien de tenir unes ordenances iguals. Un cas evident és la contaminació atmosfèrica que es produeix quan un municipi té unes ordenances menys restrictives, amb la qual cosa pot estar perjudicant els veïns. També podríem dir el mateix de

les aigües residuals, que sense un tractament comú al llarg de tota la conca pot anorrear la tasca dels altres municipis.

La finalitat de les ordenances és tapar forats legislatius.

Control de sorolls i vibracions.

La Legislació és molt pobre i no existeix una llei mare que reguli les causes que els produeixen.

Les ordenances municipals assenyalaran les prevencions fixant els límits d'emissió màxims, les sancions aplicables, els graus de responsabilitat, el règim d'inspecció, etc... *

POLÍTICA LINGÜÍSTICA MUNICIPAL

O-un objectiu fonamental.

Evidenment, hi ha un objectiu final i, alhora, peremptori, un fi fonamental i, alhora, general: la plena normalització de l'ús de la llengua catalana a cada Ajuntament i a cada ciutat o poble. D'aquesta idea bàsica, s'en desprenen conceptes diversos i estratègies concretes. La lluita per l'hegemonia de la llengua catalana arreu -en tots els àmbits-, el rebuig del bilingüisme -un mite que encara perviu- o la necessitat d'integració sociolingüística de la població immigrada -qüestió massa sovint tractada d'una manera demagògica- són alguns d'aquests conceptes. I l'actuació política globalitzadora en normalització lingüística -i no pas residual-, la voluntat ferma d'impuls institucional a dins i a fora de l'Administració municipal -que massa vegades només és una façana de cartró- o la capacitat de dissenyar actuacions eficaces -i no innòcues- són estratègies que cal estudiar i dur a la pràctica.

1-Variables: adaptació i convicció de l'actuació política.

Segons el volum de la població de cada municipi, segons les característiques sociolingüístiques dels habitants d'un poble o d'una ciutat i segons el grau de poder que ERC tingui en cada Ajuntament, la política lingüística podrà ser més o menys intensa o més o menys important. Però ben segur que en cada cas encara resta algun aspecte a normalitzar i que cada vila caldrà adaptar aquest programa marc general. I si ERC hi és, ben segur que impulsarà la normalització lingüística des de la convicció i no pas des de l'oportunisme, des de la ferma creença i de la necessitat d'actuar en aquest camp i no només perquè cal quedar bé davant d'un sector d'electorat.

2-Organisme específic o accions diverses.

La política lingüística d'un municipi concret es pot impulsar des d'un organisme específic dedicat exclusivament a aquesta feina o mitjançant accions diverses impulsades des de diversos departaments. Sempre, però, cal tendir a la globalització de tota acció. Pel que fa als organismes específics, cal esmentar els que ja existeixen en conveni amb la Direcció General de Política Lingüística (Serveis Municipals de Català, Serveis Comarcals de Català, Centres de Normalització Lingüística) o els que funcionen dins l'anomenat Consorci per a la Normalització Lingüística (Serveis Locals de Català i Centres de Normalització Lingüística), format per Generalitat i alguns Ajuntaments i que caldria ampliar ben aviat.

Les funcions d'aquests organismes són bàsicament tres:

- 1-Assessorament lingüístic (correcció i traducció de textos)
- 2-Dinamització lingüística (campanyes de normalització lingüística)
- 3-Ensenyament de la llengua (Cursos de català per a adults)
- 4-Altres activitats.

Cal exigir que el mapa de necessitats per a la normalització lingüística i, per tant, de creació de serveis lingüístics es completi i d'una vegada perquè la distribució geogràfica d'organismes d'aquest tipus abraci tot el territori nacional.

3-Coneixement de la realitat sociolingüística

És convenient conèixer les dades que ens faciliten els padrons municipals d'habitants sobre el coneixement de la llengua catalana -no sobre l'ús, però- i també caldria realitzar enquestes

sociolingüístiques sobre l'ús, però- i també caldria realitzar enquestes sociolingüístiques sobre l'ús de la llengua catalana als diversos sectors de la població (sòcio-econòmic, sòcio-cultural, Administració municipal, etc.). Aquestes dades demolingüístiques i sociolingüístiques poden ser molt útils per saber on i com enfocar accions de normalització lingüística prioritàries i amb més intensitat.

4-La figura del regidor de Normalització Lingüística.

Perquè la normalització lingüística sigui considerada en la seva justa importància i per aconseguir una operativitat òptima, seria bo que l'alcalde mateix assumís el càrrec de responsable d'aquesta qüestió. O que delegués les seves funcions en aquest camp a un regidor -el primer tinent d'alcalde. Una altra opció és que algun regidor -no necessàriament el de Cultura- assumís aquestes tasques de coordinació de tots aquells afers relacionats amb la normalització. Sigui quina sigui la solució adoptada finalment, la idea és que l'acció de normalització lingüística no ha de ser una qüestió residual, sinó central, és a dir que abraci tota acció de govern municipal, i, doncs, que hi hagi una persona dedicada a coordinar les diverses actuacions per tendir a aquesta globalitat del tot necessària.

5-Política globalitzadora de normalització lingüística

L'estratègia en aquest sentit és ben clara: la normalització lingüística en un Ajuntament qual-sevol s'ha de fer a totes les regidories i des de totes les regidories, a tots els organismes municipals i des de tots els organismes municipals. I, obviament, l'actuació no ha de ser en cap moment contradictòria, sinó homogènia en l'impuls de la normalització lingüística a l'Ajuntament i des de l'Ajuntament.

6-Normalització lingüística interior i normalització lingüística exterior.

6.1 Normalització lingüística interior.

És prioritari posar l'accent en la normalització lingüística de l'Administració local, de tota la gestió administrativa interior i l'adreçada al ciutadà, atès que l'actitud i l'actuació normalitzada i normalitzadora de l'Ajuntament ha de ser un exemple per al ciutadà. La normalització lingüística interior d'un Ajuntament ha de contenir els següents apartats:

-Reglament per a l'ús de la llengua catalana.- Es tracta de redactar i aprovar un text normatiu sobre l'ús de la llengua catalana a tots els departaments i

organismes municipals. El text ha de ser una lectura avançada del marc legal vigent i ha d'anar més enllà -i exhaurir- l'actual Llei de Normalització Lingüística a Catalunya. Els diversos capítols poden ser: de l'ús lingüístic general, de l'ús intern, de les relacions amb els administrats, de les relacions institucionals, dels avisos i publicacions, de les activitats públiques, de les institucions docents, dels registres, de la provisió i el reciclatge del personal, del compliment i seguiment del reglament...

-Revisió del formulari municipal.- Correcció i traducció dels documents administratius de l'Ajuntament. Rebuig de versions bilingües. Impresos en català.

-Retolació vial en català.

-Informatització mitjançant programes informàtics en català.

Cursos en català per als funcionaris i treballadors.

Altres accions, de la llengua catalana a les convocatòries per a places de treball a l'Ajuntament

6.2 Normalització lingüística exterior.

És molt important que a més de l'impuls de la normalització lingüística des de l'Ajuntament la societat civil s'hi vegi compromesa a participar-hi i col·laborar-hi d'una manera activa. Per això les accions que cal tirar endavant han de comptar amb aquests dos elements impulsors. Els diversos àmbits i accions han de ser prioritàriament els següents:

Ambit de l'ensenyament.

Impulsar els programes del Pla Intensiu de Normalització Lingüística (immersió lingüística a l'escola) a fi que l'ensenyament en llengua catalana arribi a cobrir com més aviat millor tot el cicle d'EGB i BUP.

-Ambit sòcio-econòmic.

Establir subvencions i exempcions o bonificacions fiscals municipals per avançar en la difusió de l'ús del català al comerç, la indústria i les activitats professionals en general. Certament, aquest és un sector molt poc normalitzat i té una gran importància pel que representa de presència del català en el món del treball, l'intercanvi comercial i mercantil, etc. És per tot això, prioritari d'actuar-hi.

-Ambit sòcio-cultural.

Aquest sector presenta molts subsectors: el lleure, l'esport, l'activitat cultural pròpiament dita, etc. Potser sí que és un sector més normalitzat en general, però encara presenta moltes llacunes i cal actuar-hi doncs amb accions ben dirigides.

-Altres Administracions.

També cal incidir en altres Administracions públiques que actuïn a la localitat per exigir-los que emprin el català en totes les seves actuacions. Aquesta pressió, que no es fa des de les institucions d'abast nacional o superior, cal que la facin els Ajuntaments.

-Altres.

Altres campanyes es poden projectar segons la realitat de cada població.

7-El projecte Lingüístic Nacional de les municipals.

L'àmbit municipal és el més adequat per exercir una política lingüística positiva i efectiva:

1-perquè és el medi geogràfic i social i també l'aparell institucional que estroba més aprop del ciutadà;

2-perquè l'elaboració d'estudis i la realització d'accions de normalització lingüística són més fàcilment controlables;

3-i perquè és l'àmbit on la participació ciutadana i de la societat civil és més directa i productiva.

Per tot això creiem que és des dels Ajuntaments -sobretot-, però també amb l'ajut de la Generalitat, que cal impulsar la normalització lingüística dins d'un projecte lingüístic nacional a la recerca de l'alliberament lingüístic, cultural i nacional de Catalaunya i dels Països Catalans.

8-Integració lingüística local i integració nacional.

S'ha de rebutjar el plantejament demagògic i lerrouxista a què massa sovint es veu sotmès el tema de la immigració i la seva integració lingüística. La integració és possible si s'explica clarament la necessitat de solidaritat vers la defensa de la llengua nacional per part dels immigrants i s'actua, ahora, a favor de la defensa del benestar i la millora de la qualitat de vida d'aquest sector de la població, que la majoria de vegades correspon a classes populars treballadores. *

SANITAT

ÍNDEX

1. Planificació i gestió dels serveis sanitaris

1.1. Consell Municipal de Sanitat

1.2. Participació en la gestió dels recursos

1.3. Planificació i promoció del model assistencial

2. Medi ambient i salut

2.1. defensa ecològica

2.2. Control de serveis

2.3. Control residus

3. Promoció de la salut. Educació sanitària

3.1. Programa de salut

3.2. Prevenció i higiene

3.3. Educació sanitària

INTRODUCCIÓ

"La Conferència Internacional sobre Atenció Primària de la Salut, reunida a Alma Ata (URRS) en el primer punt de la seva declaració de principis va afirmar:

"La Conferència reitera fermament que la salut, estat de complet benestar físic, mental i social i no només l'absència d'afeccions o malalties és un dret humà fonamental. L'aconseguir el grau més alt possible de salut és un objectiu social de la màxima importància a tot el món la realització del qual ex-

ligeix la intervenció de molts altres sectors socials i econòmics, a més d'aquells més directament relacionats amb la salut".

Es precisament aquest l'esperit que ha de presidir els ajuntaments d'ERC els quals han de tenir un important paper com a dinamitzadors de les tasques assistencials i sanitàries i tenir cura que aquestes es faran, sobretot, valorant dos factors:

La proximitat de serveis als usuaris

La gestió descentralitzada i participativa.

Per això, cal que la seva principal filosofia sigui l'atenció integral a l'individu, la família i la comunitat, mitjançant programes d'educació sanitària i promoció de la salut, prevenció, cura rehabilitació i reinserció.

Paral·lelament, no s'ha d'oblidar que l'atenció integral i la incidència damunt de la comunitat comporta la valoració adequada dels factors ambientals en el nivell de salut de les persones i les poblacions i, per tant, que la promoció d'un sa esperit ecologista es tradueixi en una situació adient d'equilibri dinàmic entre els éssers vius i el medi ambient que els envolta.

Tot això suposa, doncs, que els ajuntaments han de vetllar per la:

DESCENTRALITZACIÓ I LA PARTICIPACIÓ EN ELS SERVEIS, LA PROMOCIÓ DE L'ATENCIÓ INTEGRAL I LA DEFENSA ECOLÒGICA.

1. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ DELS SERVEIS SANITARIS.

ERC defensa una orientació finalista del sector sanitari com a sistema, és a dir, amb el propòsit d'intentar d'aconseguir el millor nivell de salut per a la població mitjançant un model caracteritzat per l'efectivitat, l'eficàcia i l'equitat.

Perquè el model de Seguretat Social evolucioni cap a un sistema sanitari social èticament més avançat, on qualsevol ciutadà tingui dret al millor tractament mèdic existent, siguin quins siguin els mitjans econòmics de què disposi. Cal defensar, doncs, una aportació creixent de l'estat al sosteniment del sistema i cal, també, aconseguir una major cobertura de prestacions.

Perquè l'anterior no incideixi en un gran i greu increment de les despeses hem de promoure des dels Ajuntaments estratègies dirigides a aconseguir com a objectius fonamentals:

1r. El manteniment de la qualitat d'accés als serveis sanitaris de tota la població, independentment de la seva classe social o qualsevol altra condició.

2n. L'increment de recursos destinats a la prevenció i promoció de la salut.

3r. Descentralització del sistema sanitari.

4t. Potenciació de l'Atenció Primària de Salut.

El fet d'enfrontar-nos a un sistema centralista fa que, per raons d'identitat i demogràfiques, defensem una ordenació territorial d'àmbit d'organització local, que, en definitiva, és l'única forma d'aconseguir la seva missió fonamental: facilitar la gestió i direcció i aconseguir una atenció a la salut universalitzada, integral, funcional, equitativa, efectiva, participativa i eficient.

El fet d'enfrontar-nos a un sistema centralista fa que, per raons d'identitat i demogràfiques, defensem una ordenació territorial d'àmbit d'organització local, que, en definitiva, és l'única forma d'aconseguir la seva missió fonamental: facilitar la gestió i direcció i aconseguir una atenció a la salut universalitzada, integral, funcional, equitativa, participativa i eficient.

1.1. Consell Municipal de Sanitat

Es prioritari que els ajuntaments comptin amb un òrgan d'assessorament i de participació entre polítics, tècnics i ciutadans per tal d'afrontar les necessitats i aportar solucions que millorin l'ambient sanitari de la població. Aquest pot ésser el Consell Municipal de Sanitat que, dins del context de l'organització interna dels ajuntaments, as-

sumeixi la responsabilitat de tots els temes que directament o indirecta tenen a veure amb la salut.

Proposem que el presideixi el regidor de sanitat, que el coordini un metge compromès amb els temes socio-sanitaris que afecten la població i format que per tots els regidors, les regidories dels quals estiguin relacionades amb la salut com és el cas de: medi ambient, serveis socials, ... i tècnics que treballin a la població, metges diplomats en infermeria, farmacèutics, veterinaris, assistent social, atc. També, i ja que és una eina de participació ciutadana, cal la col.laboració de representants de la població, independents o dependents d'entitats que vulguin adquirir aquest compromís de responsabilitat.

De tota manera, cal valorar la seva composició, depenent de cada nucli o població on actuï el Consell.

1.2. Participació en la gestió dels recursos.

L'assignació de recursos s'expressa de forma ben correcta en els pressupostos nacionals i indirectament indiquen el grau de compromís polític que els governants adopten en matèria sanitària.

Insatisfets, però, pel compromís que en aquestes últimes legislatures s'ha adoptat respecte a l'Atenció Primària de Salut, entenem que cal, almenys, una participació en la gestió d'aquests recursos a nivell municipal i en allò que és o pot ésser competència dels Ajuntaments.

Creiem que l'oferta es desvia molt de la demanda i que la demanda i l'oferta no s'avenen a les necessitats sanitàries. Es, per tant, aquest Consell Municipal de Sanitat, per proximitat, per compromís i per independència, l'òrgan més adequat per a evitar aquestes desviacions entre oferta-demanda-necesitat.

Els ajuntaments d'ERC demanarem, doncs, participació en l'estudi de pressupostos i administració econòmica dels centres on es practiqui l'Atenció Primària de Salut i donarem suport a tota iniciativa que comporti un grau més alt de salut per als ciutadans, no solament amb fons propis, sinó exigint a les administracions les assignacions de recursos que creiem necessaris per a llur bon funcionament.

1.3. Planificació i promoció del model assistencial

ERC defensa un model assistencial que presenti les característiques següents:

1.3.1. Accés directe a tota la població. L'Assistència Primària de Salut ha de cobrir tota la població amb esperit d'igualtat i de responsabilitat.

Entenem com a accés igualitari, aquell que té en compte l'accessibilitat geogràfica, cultural i funcional, és a dir, la aprestació permanent de l'assistència adequada a qui ho necessiti, en qualsevol moment, sense traves de distància i d'acord amb les normes de comportament i culturals de la població.

1.3.2. Gratuïta. Tant en serveis preventius, curatius i rehabilitadors, prioritzarem que la inversió pública es dirigeixi, cada vegada més en major quantia al sector públic al considerar que en el sector privat l'ús dels serveis no depenen, com hauria de ser, de la necessitat, sinó del nivell de renda.

1.3.3. Descentralitzat i participatiu. Gestionant els serveis amb la participació comunitària, entenent que la comunitat n'ha d'assumir responsablement la gestió atès que es tracta de la salut i el benestar propis i de la comunitat.

Amb la democratització que representa la participació social dixem d'ésser beneficiaris passius i passem a ser agents del propi desenvolupament.

Amb aquest sentit participatiu hem de facilitar la comunicació constant del personal sanitari per tal que se senti integrat en aquesta comunitat.

1.3.4. Atenció integral, global, humanitària i lliure. Considerant l'individu com un tot i per tant lligat en els aspectes sanitaris, psicològics, socio-culturals i socio-econòmics. Assistint com a persona que és i respectant-li els valors ètics, morals, culturals i religiosos.

En aquests aspectes de planificació i promoció del model assistencial els ajuntaments tenen una tasca immediata a fer que és promoure, facilitar i obligar les administracions pertinents a la reforma de l'assistència primària amb una reordenació de les àrees bàsiques de salut congruents a la realitat demogràfica, cultural i geogràfica i amb la posada en marxa dels centres on s'ha de fer l'Atenció Primària de Salut, procurant que s'hi actuï d'acord amb el model assistencial que defensem.

Allà on la reforma s'hagi iniciat, cal:

a-Afavorir la participació ciutadana i fer viables les seves iniciatives.

b-Instar el remodelatge i renovació dels consultoris locals i també la millora de llurs equipaments.

c-Coordinar els serveis municipals per a garantir millores assistencials i sanitàries.

d-Pressionar per tal d'apropar els serveis especialistes a la població i la creació d'hospitals comarcals.

e-Informar la població dels serveis i centres existents i facilitar-ne i promoure'n el bon ús.

f-Coordinar els serveis sanitaris amb altres serveis pertinents.

g-Vetllar per la qualitat assistencial i exigir una millora de la qualitat sanitària.

h-Promoure l'assistència als malalts crònics i també facilitar l'atenció domiciliària.

i-Exigir l'ús de la llengua catalana als professionals assistencials i sanitaris que treballin a Catalunya com a mesura necessària d'identitat i d'integració.

j-Garantir l'assistència als indigents i transeünts i també a les minories ètniques, per a llur integració plena tant a l'estructura sanitària i assistencial com a la comunitat en general.

k-Abolir els padrons de beneficiència i l'ajuda caritativa en matèria assistencial i integrar de ple dret els beneficiaris a la xarxa d'assistència pública.

2. MEDI AMBIENT I SALUT

Salut i ecologia són dos termes inseparables i interdependents i cal tenir clar que el medi ambient i l'estil de vida són més importants com a determinants de salut que no pas la biologia humana o l'atenció sanitària.

Els ajuntaments on ERC sigui present, tindran especial cura dels factors ambientals i promouran l'educació ambiental com a eina de màxima eficàcia per tal de repercutir en els comportaments col·lectius i aconseguir un canvi positiu de les conductes i les escales de valors de la població al medi que els envolta.

Al creure que en el nostre tarannà aquest punt mereix una consideració específica i primordial, desenvolupem aquest tema en un altre apartat, enumerant-hi, només, les actuacions relacionades amb la salut que els nostres alcaldes i regidors promouran.

2.1. Defensa ecològica

Entenem l'ecologia, en l'àmbit de la salut, com la relació i interacció de l'home amb l'ambient que l'envolta. Per tant, la defensa ecològica s'entén com la lluita contra qualsevol tipus de contaminació. Actuant per prevenir, reduir o abolir-la:

a-Contaminació física: soroll, vibracions, accidents, radiacions, ionitzacions, etc.

b-Contaminació química: nitrats, aditius, plom, etc.

c-Contaminació biològica

d-Contaminació psico-social i socio-cultural: dependències, violència, delinqüència, tensió, etc.

2.2. Control de serveis

- a-Control de proveïment d'aigües
- b-Higiene alimentària.
- c-Control d'escorxador.
- d-Control de mercats.
- e-Control de fàbriques, magatzems i establiments alimentaris.
- f-Control sanitari de piscines.
- g-Vigilància de les activitats classificades.
- h-Control sanitari de cementiris.
- i-Promoció d'actuacions i educació sanitària a manipuladors
- j-Control d'animals domèstics i de producció. Vigilància de la zoonosi.

2.3. Control de residus

- a-Vigilància de les aigües residuals.
- b-Vigilància de residus sòlids.
- c-Promoció de les construccions de depuradores.
- d-Vigilància del sòl i del subsòl.

3. PROMOCIÓ DE LA SALUT, EDUCACIÓ SANITÀRIA

L'educació sanitària, com a eina per tal d'aconseguir modificacions en l'estil de vida, actua perquè la població compregui la necessitat dels programes de salut pública, participi activament en les decisions per a posar-los en marxa i doni suport a les mesures que els integren.

Considerem que els ajuntaments tenen un paper fonamental en la promoció de les modificacions de l'estil de vida, aconseguint amb aquesta actuació un gran benefici i un cost molt baix sobre la salut pública. Els alcaldes i regidors d'ERC cal que siguin els dinamitzadors d'aquesta teoria demostrada per molts i importants sectors sanitaris que mai no han volgut portar-la a la pràctica amb empena perquè s'han deixat arrossegar per la inèrcia d'un sistema d'assistència sanitària caduc on s'ha donat i es dona, de fet, més importància als avenços tecnològics d'assistència que a la prevenció i a l'educació sanitària. Un altre motiu que ha comportat aquesta manca d'interès per a destinar esforços i recursos a la promoció de la salut, és l'estructura d'elevat cost que proporciona importants beneficis a sectors d'influència.

3.1. Programes de salut.

Atès que es defineix com a programa de salut la proposta d'un conjunt d'activitats dirigides a aconseguir uns objectius concrets en una població determinada, és clar que els ajuntaments hi tenen un paper primordial perquè es posin en marxa. Primer perquè cal que col·laborin amb els tècnics sanitaris per a identificar necessitats i problemes;

segonament, perquè cal concretar a nivell local el desenvolupament de qualsevol programa de salut.

A grans trets, els programes que caldria posar en marxa en els nostres pobles i ciutats serien els següents:

3.1.1. Programes de salut materno-infantil. Basat en l'atenció a la dona, atenció a la mare i atenció a l'infant. Tenint en compte que tot i que els indicadors de salut materno-infantils ocupen un lloc privilegiat en relació a l'Estat espanyol, aquests encara són susceptibles de millora.

El desenvolupament dels programes de salut materno-infantil són força complexos i no és aquí el lloc més adient per a exposar-ne les línies d'actuació. Però amb el suport dels ajuntaments d'ERC, estem segurs que els professionals que hi ha al nostre país, els posaran en marxa.

3.1.2. Programes de salut laboral i ambiental. Cal desenvolupar una medicina preventiva que millori la salut del treballador i eviti el risc que el mateix medi laboral comporta.

Tant important com el dret al treball és el dret al lleure. És important que es faci una tasca prioritària d'educació al lleure i de creació d'un ambient on exercir-lo millor.

3.1.3. Programes de salut mental. L'actuació i no l'intervencionisme pot aconseguir ensenyar allò que cal fer per a defugir aquest sistema de vida basat en una forta tensió que comporta el desequilibri de molts membres de la nostra societat. Aquesta salut integral que desitgem.

3.1.4. Programes de salut adreçats a la gent gran. Atenent no solament el seu problema assistencial sinó també a altres tan importants, en la nostra societat, com són la solitud i l'economia. Només amb aquesta visió àmplia aconseguirem dels nostres avis una integració plena a la societat i una vida activa gràcies a la seva utilitat per llur experiència i habilitat, evitant que es considerin acabats i inservibles.

3.2. Prevenció i higiene

Si considerem equiparable la salut a la qualitat de vida, hem de rebutjar el sistema clàssic de salut igual a assistència mèdica i considerar-ho amb terme "promoció de la salut". Entenent com a promoció de la salut, totes les actuacions orientades a conservar, millorar i restaurar la salut tal i com definíem al començament, com estat de complet benestar físic, mental i social.

Fer promoció de la salut significa, en definitiva, ajudar les persones i col·lectivitats a aprendre i acceptar la responsabilitat del seu propi benestar.

Per tant, dins dels ajuntaments, hem d'adoptar una nova actitud que condueixi a millorar la qualitat

de vida de la població. Així, a més de les mesures descrites abans sobre els serveis de salut, el medi ambient i els programes de salut intentarem que es doni una informació adequada sobre hàbits i actituds conductuals errònies.

ERC donarà suport i promocionarà en els àmbits on estigui representada les activitats preventives que considerem sistemàtiques i que són:

3.2.1. Prevenció de les malalties cardíaco-vasculars. Aquestes malalties són el resultat final d'un estil de vida en què actuen diversos factors de risc que són fàcilment controlables. Es tasca dels ajuntaments, entre altres institucions, l'organitzar campanyes per tal de disminuir aquests factors de riscs com són el tabac, la hipertensió, la hipercolesterolèmia i l'obesitat. Aquestes campanyes les conduirà sempre el Consell Municipal de Sanitat i/o l'equip d'atenció primària.

3.2.2. Prevenció del càncer. També dins dels ajuntaments vetllarem per disminuir els factors de risc ambientals o personals que condueixen a aquesta malaltia i promourem, a més, mitjançant campanyes divulgatives, d'educació sanitària i cribatge, els controls corresponents per al diagnòstic precoç.

3.2.3. Vacunacions. Col·laborarem perquè a més d'aconseguir una cobertura vacunal de la població important en les vacunacions sistemàtiques, s'organitzin campanyes per aquelles vacunacions que actualment no es consideren sistemàtiques i que són realment necessàries en determinats grups de risc, com s'ón la vacunació antigripal, antihepatitis B, etc.

3.2.4. Prevenció de les malalties de transmissió sexual i SIDA mitjançant campanyes de sensibilització i pedagogia sanitària.

3.2.5. Prevenció d'accidents infantils, de trànsit i laborals amb programes adequats.

3.2.6. Prevenció de la càries dental. Fent promoció de la higiene dental i estudiant, conjuntament amb les autoritats sanitàries, la possibilitat de la fluoració de les aigües, per a consum de boca.

3.2.7. Prevenció de la drogodependència i alcoholisme mitjançant programes d'informació i educació sanitària i millorant l'ambient social per tal de contrarestar els factors que indueixen i afavoreixen l'ús de les drogues.

3.2.8. Rehabilitació i reinserció. Un objectiu de la prevenció és l'aconseguir la rehabilitació i la reinserció del malalt crònic. Si bé des dels ajuntaments no es pot influir de forma directa sobre la rehabilitació mèdico-funcional o sobre la recuperació professional si que, en canvi, tenim un

paper important en la integració social, que, al cap i a la fi, és l'objectiu fonamental de la rehabilitació. Aquesta integració comprèn: l'educativa, la laboral, l'ecològica i la social.

Per tant, els ajuntaments promouran les institucions on es faci educació especial, la integració al sistema de treball als minusvàlids, l'eliminació de barreres arquitectòniques i totes aquelles mesures que tendeixen a dotar de més autonomia les persones amb disminucions.

3.3. Educació sanitària.

L'educació sanitària és l'instrument bàsic que aconseguix el canvi dels comportaments de salut de l'individu en sentit favorable. Per tant, és una tasca prioritària que cal mirar des dels ajuntaments conjuntament amb altres institucions sanitàries. Només a través de l'educació sanitària aconseguirem de fer una veritable promoció de la salut.

Per tant, les dones i els homes d'ERC, amb el suport sempre dels tècnics, promouran els programes als diferents grups d'acció on l'educació sanitària sigui operativa i que són: l'escola, el medi laboral i la comunitat. I des dels ajuntaments facilitarem tots els mitjans perquè es desenvolupisegons els diferents mètodes i mitjans: conferències, cartells, premsa, ràdio, etc.

L'educació sanitària, a més de ser l'eina per a treballar en tots els programes de salut i amb les activitats preventives, ho és també per a millorar en dos grans temes puntuals, com són l'actuació amb les malalties cròniques per tal d'aconseguir un autocontrol, millor tractament i rehabilitació i per aconseguir una educació sexual, fins ara exclosa en el nostre àmbit i a través d'ella una planificació familiar.

Creiem que la planificació familiar sha de realitzar en els serveis de tota la xarxa assistencial existent. Tanmateix, com que això no es realitza ni en els seus mínims, propugnem que els ajuntaments on estem representats supleixin la mancança, amb la col·laboració dels sanitaris locals, convençuts que la planificació familiar és fonamental per assolir el més alt grau possible de salut física, mental i social de la unitat familiar i secundàriament, de la comunitat.

Els alcaldes i regidors d'ERC que tinguin competències sanitàries en llurs ajuntaments treballaran amb aquest nou esperit sanitari conseqüents i sabedors que defensem un model de sistema sanitari basat en el desenvolupament de l'Atenció Primària de Salut que comporta una sobrevaloració en "economia de salut" en detriment de "l'economia mèdica".

Considerem que la primera la integren: l'estil de vida, els sistemes de producció, i els béns i serveis destinats a la protecció i promoció de la salut, mentre que l'economia mèdica és una economia de serveis de caràcter tancat i amb el greu problema de la medicalització dels problemes de salut. Per

tant exerciran la voluntat política per amobilitzar els recursos de forma preferent a millorar l'estil de vida i el medi ambient sabedors que la repercussió sobre la salut pública, encara que electoralment menys populista, és més eficient. *